

Nguyệt San

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Tháng 2 - 2024

**Chúc
Mừng
Năm
Mới**

XUÂN GIÁP THÌN

VIETNAMESE COMMUNITY MAGAZINE

ISSUE 479 - FEBRUARY 2024

Lunar New Year Celebration

**HỘI
CHỢ
TẾT GIÁP THÌN**

Do Hội Người Việt Illinois tổ chức
tại Nhà Hàng FURAMA, Uptown

Ngày thứ Bảy, 24.2. 2024

Từ 6:00pm - 9:30pm

Họp mặt mừng Xuân
Tặng quà Tết - lì xì
Múa Lân - Văn Nghệ
Trò chơi Giải trí

Kính Mời Tham Dự

Người Việt ILLINOIS

Nguyệt San THÔNG TIN . VĂN HÓA
SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG
do
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Chủ trương

Chủ Nhiệm/ Chairman
Chủ Tịch HĐQT: Thảo(Duckie)Huỳnh

Chủ Bút/ Editor-in-Chief
Francis C. Khuc

Cộng tác thường trực/ Contributions
Phạm Thành Châu, Trần Trung Đạo,
cố Bs.Nguyễn Ý Đức, Phan Nhật Nam,
Hoàng Đức Nhã, Huy Phương (đã mất),
Đỗ Văn Phúc, Phó tế Ng. Mạnh San,
Tina Trần, Tưởng Năng Tiến, Huy Vũ
và một số thân hữu,
với sự đóng góp của toàn thể Nhân viên.

Điểm Tin Tức/ News Compilers
Phạm Tiến Liễu

Quảng cáo / Liên lạc / Tài Ngân
Shara Châu

Thư từ, bài vở, ngân phiếu xin gửi:
Letters, Articles, Contributions, Checks can be sent to:
Vietnamese Association of Illinois
5110 N. Broadway, Chicago, Illinois 60640
Tel: (773) 728- 3700 - Fax: (773) 728-0497
Email: infovai@hnvi.org
or shara.chau@hnvi.org
website: www.hnvi.org

**BÀI VỞ, QUẢNG CÁO HỖ TRỢ
XIN VUI LÒNG GỬI VỀ
TRƯỚC
NGÀY 15 MỖI THÁNG**

TRONG SỔ NÀY

Số 479 - Tháng 2, Năm 2024

- Thư chúc Tết của Giám đốc Điều hành HNV 4
- Chương trình của HNV phục vụ cộng đồng 9
- Tin Thế Giới 12
- Tin Hoa Kỳ 20
- Tin Việt Nam 24
- Tin Cộng đồng Hải ngoại 29
- Lịch sử 12 con giáp 34
- Phong tục ngày Tết 37
- Năm Thìn nói chuyện Rồng (Phạm Thành Châu) 40
- Món ăn ngon ngày Tết (Tri Thu) 44
- Sổ tay của Tưởng Năng Tiến 46
- Mỹ bỏ rơi VNCH (Hoàng Đ. Nhã - Phạm Trần) 49
- VN đối tác với Hoa Kỳ (Đại Dương) 53
- Sự tích múa Lân (Quốc An) 55
- Trang báo của Hội Cao niên Chicago 58
- Nói chuyện về Thịt (Bs. Ng. Ý Đức) 60
- Cây mai rừng của người lính trận (Nguyễn Nhung) 62
- Ngày lễ các Tổng Thống Hoa Kỳ 67
- Sáng đôi mắt mù (Truyện Trầm Cà Mau) 71
- Hóa đơn đã tính rồi 75
- Con số 13 (Trần Văn Giang) 76
- Vào cửa quan (Nguyễn Tường Thụy) 78
- So sánh & Khác biệt (Ngọc Giao) 81
- Trang Phân Ưu 83
- VAI Newsletters 84
- Hỗ trợ quảng cáo 89

THƯ CHÚC TẾT CỦA GIÁM ĐỐC ĐIỀU HÀNH HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Chúc Mừng Năm Mới!

Thưa Quý Đồng Hương,

Tôi xin được tường trình về những thành quả của Hội Người Việt trong năm qua, trước khi được kính gửi tới Quý Vị lời chúc mừng năm mới.

Trước hết, tôi trân trọng cảm ơn tất cả Quý vị cũng như những người đã nhận dịch vụ, các thiện nguyện viên, và quý ân nhân tài trợ đã liên tục hỗ trợ và khuyến khích chúng tôi. Đặc biệt, tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới Ban lãnh đạo HNV và toàn thể nhân viên vì những thành tích tuyệt vời đã hoàn thành tốt đẹp trong năm qua. HNV chúng tôi đã và đang có một Hội đồng Quản trị hoàn hảo cùng với một đội ngũ nhân viên đầy đủ khả năng, kiên nhẫn và kiên định với công việc phục vụ cộng đồng.

Trong tinh thần phục vụ bền bỉ, không sợ khó qua sự khiêm tốn của họ, chúng tôi đã giải quyết được nhiều vấn đề nan giải trong cộng đồng và đạt được rất nhiều thành quả tốt đẹp, cụ thể như thiết lập kế hoạch chiến lược để thể hiện cam kết của HNV đối với sự bình đẳng chủng tộc; thực hiện chính sách trả lương hào phóng cho nhân viên; tăng lương hợp lý cho nhân viên chăm sóc

tại gia... Ngoài ra, chúng tôi cũng đã sắp xếp hợp lý nhiều chương trình để đáp ứng việc phục vụ hữu hiệu cho cộng đồng, từ việc phân phối thực phẩm cho những người có nhu cầu hay giúp trợ cấp thêm cho những người nộp đơn xin thi quốc tịch.

Năm vừa qua, HNV đã đặt trọng tâm vào câu: “Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao” và như thế, chúng tôi nhận thức được vai trò đoàn kết nên một của chúng tôi như nhiều người khác từng thực hiện để dẫn chúng tôi đến những thành quả.

Hiện trước mắt, chúng tôi cần chung sức bắt tay vào một số việc, đặc biệt về ngày 30/4/2025 tưởng niệm 50 năm Tháng Tư Đen, 50 năm xa xứ xây dựng cộng đồng người Việt tại Hoa Kỳ. Thông qua kế hoạch này, một vị trong HĐQT của chúng tôi là Doug Nguyễn đã hùng hồn phát biểu tại buổi họp về hoạch định chiến lược năm nay: HNV luôn là hình ảnh của những bàn tay rộng mở và sẽ không bao giờ khép lại. Vào năm 2024, tôi rất mong được cộng tác với tất cả Quý vị để thấy được viễn cảnh 50 năm tiếp theo của cộng đồng chúng ta.

Cũng trong năm 2024 này, tôi xin kính chúc tất cả Quý vị sức khỏe dồi dào vì sức khỏe là vô giá. Tại HNV, chúng tôi cũng đã ưu tiên lưu tâm tới sức khỏe, thông qua việc huấn luyện và đào tạo cho hơn 300 nhân viên chăm sóc tại gia, giúp họ hiểu rõ hơn về các triệu chứng phòng chống những nguy kịch của đột quỵ và tiểu đường. Ngoài ra, chúng tôi cũng tiếp tục vận động tài trợ để cung cấp thêm nguồn lực chăm sóc cho cộng đồng.

Tôi ước mong tất cả chúng ta cảm nhận được tình yêu thương nhau và sự tôn vinh, kỳ vọng cộng đồng của chúng ta phát triển mạnh mẽ trong các hoạt động kinh doanh, trong sinh kế để đáp ứng được các nhu cầu cơ bản. Chúng ta đang có một đội ngũ nhân viên rất đa dạng phản ánh nhiều cộng đồng mà chúng ta là thành viên, từ vùng Uptown, đến Carol Stream và trên khắp tiểu bang Illinois.

Tôi quan tâm đến những gì mà chúng ta cần dành cho nhau, lưu tâm đến cả những thử thách bản thân hầu hiểu rõ hơn những khác biệt để củng cố các mối quan hệ của chúng ta.

Cuối cùng, tôi rất mong được cùng Quý vị họp mặt chào mừng Tết Nguyên Đán vào lúc 6 giờ chiều ngày 24 tháng 2 tại Nhà hàng Furama.

Kính chào đoàn kết,

Vân Huỳnh
Giám Đốc Điều Hành Hội Người Việt Illinois

A MESSAGE FROM THE EXECUTIVE DIRECTOR

Happy New Year!

Before I send well-wishes, I would like to reflect on VAI's work this past year. First, I want to thank our community, those who receive service from us, our volunteers, funders, and donors, for your continuing support and encouragement. Particularly, I send my gratitude to VAI staff and Board for the amazing work done this past year. VAI has a staff and Board made up of people who are brilliant, patient, and steadfast in their commitment to community work. With their bravery and humility, we have addressed difficult issues within our community and accomplished so much, such strategic planning to make clear VAI's commitment to racial justice, implementing a generous paid-time off policy for our staff, and increasing wages for homecare workers. What's more, we've streamlined our work to be more responsive to the needs in the community, from food distribution to community members to providing scholarships for those applying for citizenship.

This past year, VAI chose to highlight the proverb, "One tree cannot amount to anything, but three trees together can look like a mountain." We do so to recognize the roles so many people have in this work to allow us to achieve what we have together.

We need all of us to come together in this work, especially as April 30th, 2025 marks the 50th anniversary of Black April and 50 years of migration and building of the Vietnamese community in the United States. As our Board member Doug Nguyen eloquently said at VAI's strategic planning retreat this year, VAI has always been a picture of open hands and never closed fists. In 2024, I look forward to collaborating with all of you to imagine the next 50 years for our community.

For 2024, I wish for abundant health to our community members. Our health is invaluable and at VAI we prioritize health through health education and training for more than 300 Homecare workers, so they better understand symptoms to protect against risks such as stroke and diabetes. Additionally, we continue to advocate for proper funding to provide more resources of care to our community.

Further, I wish for all of us to feel love and be celebrated, for our community to thrive, in our businesses, our livelihood, and to have our basic needs met. We have an incredibly diverse staff that reflects communities we're a part of, from Uptown, to Carol Stream, and across Illinois. I'm mindful of the care we need to have for one another and to challenge ourselves to further understand our differences and strengthen our relationships.

Lastly, I look forward to celebrating New Year with all of you at VAI's annual Lunar New Year dinner on February 24th at 6p at Furama Restaurant.

In solidarity,

Executive Director

CHỦ TỊCH và HỘI ĐỒNG QUẢN TRỊ
Giám Đốc Điều Hành và Toàn Thể Nhân Viên
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Kính Chúc

Quý Vị Lãnh Đạo Các Tôn Giáo, Hội Đoàn
Các Cơ quan và Cơ sở Thương Mại, Truyền Thông
Quý Ân Nhân, Thân Hữu và Mạnh Thường Quân
Quý Văn, Thi Hữu và Quý Độc Giả

MỘT NĂM MỚI
KHANG AN và HẠNH PHÚC

The purpose of VIETNAMESE ASSOCIATION OF ILLINOIS reflects our Community and Service mission:

- 1.To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
- 2.To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
- 3.To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
- 4.To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois.

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

Chương trình trực thuộc chính phủ liên bang phục vụ quý cao niên già yếu, bệnh tật sống neo đơn cần có người giúp đỡ công việc nhà hay chăm sóc sức khỏe.

Chúng tôi sẵn sàng tiếp nhận làm thủ tục cho Quý Cao niên muốn **ĐƯỢC** chăm sóc hay **PHỤC VỤ** cho chương trình.

Xin liên lạc:

NGUYEN TRAN

(309) 388-2137

nguyen.tran@hnvi.org

Muốn thụ hưởng, Quý Cao niên cần:

- 60 tuổi trở lên - Có quốc tịch hay Thường Trú -
- Đang cư ngụ tại Illinois - Có bảo hiểm sức khỏe
- Tài sản không quá \$17,500.
- Được bác sĩ chấp thuận cho hưởng dịch vụ

Hội Người Việt Illinois

5110 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

Tel. (773) 728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Hoặc:

640 E. St. Charles Rd., Suite 200

Tel. (630) 580-9438 - Fax: (331) 806-3155

Nếu Quý vị đã:

- Là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 4 năm 9 tháng?
- KẾT HÔN VỚI CÔNG DÂN MỸ, và là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 2 năm 9 tháng?

Quý vị đã hội đủ điều kiện tối thiểu để NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH MỸ!

If you...

- have been a Legal Permanent Resident for at least 4 years and 9 months?
- married to a US Citizen, and have been a Legal Permanent Resident for at least 2 years and 9 months?

You are eligible for US CITIZENSHIP!

Hội Người Việt sẽ giúp Quý vị thiết lập mọi thủ tục cần thiết từ điền đơn đến các dịch vụ dịch thuật với Sở Di Trú (USCIS).

• *VAI will guide you through the Naturalization process, assist paperwork and translation services with USCIS.*

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc:

For more information, please contact:

CHICAGO OFFICE

(815) 770-5261

DUPAGE OFFICE

(779) 601-4368

SỰ TÍCH NGÀY TẾT

Ngày xưa.

Con người chưa biết tính thời gian, chưa biết tính tuổi. Ở nước nọ, có một ông vua nổi tiếng thông minh và tài đức. Đất nước của ông thanh bình, dân tình no ấm.

Một lần, nhân dịp vui, nhà vua nảy ý định ban thưởng cho người già nhất trong nước. Nhưng chẳng làng nào chọn được người già nhất nước. Thấy vậy, nhà vua liền phái một đoàn sứ giả đi tìm các vị thần để biết hỏi cách biết người già nhất.

Đoàn sứ giả lên đường. Vị thần đầu tiên họ gặp là Thần Sông. Thần Sông mặc áo trắng, tóc mềm như nước, nghe sứ giả hỏi bèn lắc đầu trả lời :

-Ta ở đây đã lâu nhưng chưa bằng mẹ ta. Hãy đến hỏi mẹ ta. Mẹ ta là Biển Cả.

Thần Biển mặc áo xanh biếc đang ru con bằng những lời sóng vỗ. Được hỏi, thần Biển chỉ tay lên ngọn núi xa xa:

-Hãy hỏi Thần Núi, Thần còn sinh ra trước cả ta. Khi ta lớn lên thì Thần Núi đã già rồi.

Đoàn sứ giả lại lặn lội đến gặp Thần Núi, Thần Núi da xanh rì vì rêu bám cũng lắc đầu chỉ tay lên trời :

-Hãy đến hỏi Thần Mặt Trời. Lúc ta mới chào đời, ta đã phải nhắm nghiền mắt vì nắng của Thần.

Làm sao đến được chỗ Thần Mặt Trời. Đoàn sứ giả thất vọng quay về. Đến một khu rừng, gặp một bà lão nét mặt buồn rầu ngồi chăm chú trước cây hoa đào. Đoàn sứ giả đến gần hỏi:

-Thưa cụ, tại sao cụ lại ngồi đây ?

Bà lão trả lời :

-Tôi đến đây để hái hoa đào. Thuở trước, con tôi đi xa, cây đào này đang nở hoa. Bây giờ, mỗi lần hoa đào nở, tôi lại ra hái một bông hoa để về nhớ đến con tôi.

Một ý nghĩ vụt lóe lên, đoàn sứ giả xin phép bà lão trở lại kinh đô.

Họ tâu lên vua việc gặp bà lão hái hoa đào tính thời gian chờ con. Nhà vua vốn thông minh nên nghĩ ra cách tính tuổi con người: Cứ mỗi lần hoa đào nở thì tính một tuổi. Sau này người ta mới biết mười hai lần trăng tròn rồi khuyết, hoa đào mới nở một lần.

Người Việt ILLINOIS

Vietnamese Community Magazine

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS do Hội Người Việt thực hiện phát hành hàng tháng, ngoài việc phát huy văn học, nghệ thuật còn có mục đích cung cấp tin tức, các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago và hải ngoại, thông báo các chương trình và dịch vụ xã hội của Hội – Bài của các tác giả cộng tác không nhất thiết là quan điểm của Hội. – Bài được đăng hay không sẽ không hoàn trả bản thảo – Tòa soạn dành quyền cắt bỏ, sửa chữa và nhuận sắc lại bản thảo nếu cần.

The **NGUOI VIET ILLINOIS** is published monthly by the Vietnamese Association of Illinois (VAI). Along with developments in Vietnamese art and literature, the **NGUOI VIET ILLINOIS** also provides local news; community activities in the Chicagoland area, the United States and overseas. It also updates information of extensive programs and its social services.

The viewpoint expressed in the articles written by contributors do not always reflect that of VAI's. Material submitted, published or not, will not be returned to sender. VAI reserves the right to edit and revise accordingly.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Advertising Rates

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang màu (Colored pages)

Inside cover: \$300
Outside back cover: \$400

Muốn nhận được báo hàng tháng, xin gửi \$50 bưu phí cho một năm 12 số.
To receive **NGƯỜI VIỆT ILLINOIS**
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50

BẢN TIN

Tổng Hợp

TIN THẾ GIỚI

UKRAINE TÍNH HẠ ĐỘ TUỔI, TUYỂN THÊM NỬA TRIỆU QUÂN

Theo dự thảo luật mà chính phủ Ukraine vừa đệ trình lên quốc hội, nước này cần huy động thêm 500.000 công dân gia nhập quân đội và độ tuổi nhập ngũ bắt buộc sẽ giảm từ 27 xuống 25.

Reuters ngày 26.12 đưa tin nội dung dự thảo luật nói trên đã được đăng lên website quốc hội Ukraine vào cuối ngày 25.12. Dự thảo luật trình bày chi tiết các trường hợp công dân Ukraine sẽ phải đăng ký nghĩa vụ quân sự và cho biết việc này sẽ áp dụng cho những người “đã đến 25 tuổi”.

Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky (ảnh) hôm 19.12 tiết lộ quân đội nước này đã đề xuất tuyển thêm 450.000-500.000 quân. Khi đó, ông Zelensky cho rằng con số này “rất nghiêm trọng” và động viên quân sự là vấn đề “vô cùng nhạy cảm” mà quân đội và chính phủ sẽ thảo luận trước khi đưa ra quyết định.

Tuy nhiên, trang The Kyiv Independent dẫn lời ông Taras Melnychuk, đại diện nội các Ukraine tại quốc hội nước này, cho hay chính phủ Tổng thống Zelensky cuối cùng đã đệ trình dự thảo luật về việc động viên quân sự lên quốc hội vào ngày 25.12 và “không thay đổi” kế hoạch huy động tới nửa triệu công dân nhập ngũ.

Trước đó trong ngày 25.12, ông David Arakhamia, lãnh đạo nhóm nghị sĩ đảng Đầy tớ Nhân dân của Tổng thống Zelensky tại quốc hội, cho biết chính phủ dự kiến đệ trình dự thảo luật bất kể ngày 25.12 là ngày nghỉ lễ Giáng sinh.

“Các tính toán vẫn không thay đổi. Quân đội đã gửi yêu cầu động viên 500.000 binh sĩ. Chính phủ đang xây dựng các quy định... Quân đội cần một giải pháp cho các vấn đề của mình... Xã hội muốn nghe câu trả lời cho tất cả các câu hỏi nhạy cảm”, ông Arakhamia viết trên Telegram.

Số lượng binh sĩ Ukraine không được biết rõ, nhưng theo các ước tính trước đây, nước này có khoảng một triệu người trong quân đội. Các quan chức Mỹ ước tính hàng trăm nghìn người đã thiệt mạng và bị thương kể từ khi xung đột toàn diện giữa Nga và Ukraine bùng nổ hồi tháng 2.2022. Không bên nào công bố số liệu thương vong của chính mình.

UKRAINE CHỈ TRÍCH BÁO MỸ 'LÀM VIỆC CHO NGA'

Ukraine cáo buộc New York Times “làm việc cho Nga”, sau khi đăng bài viết về triển vọng đàm phán hòa bình Moskva - Kiev.

“Để viết bài này, Moskva đã sử dụng các nhà báo Mỹ được tuyển mộ trong thời gian họ làm việc ở Nga”, Trung tâm Chống Thông tin Sai lệch (CCD) của chính phủ Ukraine đăng lên mạng xã hội hôm 25/12, đề cập tới bài viết xuất bản trên New York Times hôm 23/12.

Trong bài viết, ba nhà báo gồm Anton Troianovski, trưởng văn phòng thường trú New York Times tại Moskva, cùng hai phóng viên Adam Entous và Julian E. Barnes dẫn lời “hai cựu quan chức cấp cao Nga thân cận với Điện Kremlin” cùng các quan chức Mỹ, cho biết Tổng thống Nga Vladimir Putin “đã phát tín hiệu qua các bên trung gian từ tháng 9 rằng ông cởi mở với lệnh ngừng bắn”.

Bài báo nói thêm Điện Kremlin còn sử dụng “ngoại giao kênh 2”, hình thức ngoại giao phi chính phủ, để cho thấy lãnh đạo Nga “sẵn sàng thực hiện thỏa thuận”.

TƯƠNG LAI XUNG ĐỘT NGA - UKRAINE VÀ TÌNH HÌNH CHUNG NĂM 2024

Chiến sự Nga - Ukraine được cho là sẽ tiếp tục căng thẳng trong năm tới, nhưng áp lực với Kiev sẽ lớn hơn khi động lực ủng hộ từ phương Tây lung lay.

Khi xung đột chuẩn bị bước sang năm thứ hai, hàng nghìn dân thường Ukraine đã thiệt mạng, nhiều thành phố và làng mạc bị phá hủy, gần 1/4 dân số nước này vẫn chưa thể trở về nhà. Nga được cho là cũng phải chịu thiệt hại không nhỏ về nhân mạng và đã chi hàng chục tỷ USD cho trang thiết bị quốc phòng phục vụ cuộc chiến.

Tổng thống Vladimir Putin trong cuộc họp báo cuối năm tuần trước xác nhận Nga đã triển khai khoảng 617.000 quân tham chiến ở Ukraine, trong đó 300.000 người được huy động theo lệnh động viên một phần cuối năm ngoái. Khoảng 244.000 binh sĩ đang đóng quân tại các vùng lãnh thổ Ukraine do lực lượng Nga kiểm soát. Tình báo Mỹ ước tính hơn 300.000 lính Nga đã thiệt mạng hoặc bị thương trong cuộc chiến.

Bất chấp những tổn thất lớn, Nga chưa có dấu hiệu muốn chấm dứt chiến dịch tại Ukraine. Ông Putin tuyên bố hòa bình ở Ukraine chỉ đến khi Nga đạt được mục tiêu của mình là “phi phát xít hóa, phi quân sự hóa và đảm bảo tình trạng trung lập của Ukraine”, điều Kiev kiên quyết bác bỏ.

Giới quan sát cho rằng phát biểu này của ông Putin báo hiệu Nga và Ukraine sẽ tiếp tục cuộc chiến khốc liệt có thể kéo dài qua cả năm 2024.

Ukraine từng kỳ vọng sẽ kết thúc chiến sự trong năm 2023 bằng chiến dịch phản công quy mô lớn, nhưng điều này đã không xảy ra, khi họ không thể xuyên thủng phòng tuyến kiên cố được Nga củng cố trong nhiều tháng.

Chiến dịch phản công bế tắc khiến một số người cho rằng Ukraine sẽ không có bất kỳ cơ hội nào đánh bại lực lượng Nga để giành lại những vùng lãnh thổ quan trọng, dẫn đến việc giới lãnh đạo nước này phải chấp nhận ngừng bắn.

Tuy nhiên, Mark Temnycky, chuyên gia từ Trung tâm Á - Âu thuộc Hội đồng Đại Tây Dương, Mỹ, cho rằng đây là nhận định sai lầm. Dù chiến dịch phản công không tạo được đột phá, quân đội Ukraine tới nay đã giành lại hơn một nửa diện tích lãnh thổ mà Nga kiểm soát kể từ khi xung đột nổ ra hồi cuối tháng 2/2022. Kiev cũng chiếm lại được một số vị trí quan trọng ở miền nam và miền đông.

Trong suốt thời gian giao tranh, tinh thần chiến đấu của Ukraine vẫn luôn ở mức cao. Phần lớn người dân nước này ủng hộ Tổng thống và quân đội, tin rằng họ sẽ giành thắng lợi cuối cùng, đẩy toàn bộ lực lượng Nga khỏi lãnh thổ.

Quân đội Ukraine vẫn cam kết tiếp tục chiến đấu với quyết tâm giành chiến thắng. Chiến tuyến nhiều khả năng sẽ đóng băng trong mùa đông khắc nghiệt, nhưng khi thời tiết ấm lên, quân đội Ukraine có thể tiếp tục chiến dịch phản công của mình, tìm kiếm những cách thức mới để chọc thủng phòng tuyến của Nga ở miền nam và miền đông.

Về phía Nga, dù quân đội chịu nhiều tổn thất trong suốt cuộc xung đột, hầu hết người dân nước này vẫn ủng hộ chiến dịch tại Ukraine. Chính quyền Tổng thống Putin không cho thấy bất kỳ dấu hiệu nào về việc ngừng cuộc chiến.

Cả Ukraine và Nga hiện tại đều không sẵn sàng đàm phán, vì vậy cách duy nhất để kết thúc xung đột có lẽ là trên chiến trường, Temnycky nhận định. Phương Tây sẽ phải làm mọi cách có thể để đảm bảo Ukraine giành được chiến thắng toàn diện và đây là một nhiệm vụ đầy thách thức.

HƠN 30 ỨNG VIÊN NỘP ĐƠN TRANH CỬ TỔNG THỐNG NGA

Ủy ban bầu cử Nga thông báo hơn 30 ứng viên đã nộp đơn tranh cử tổng thống Nga trong cuộc bầu cử đầu năm tới.

“Tất nhiên chiến dịch tranh cử sẽ có tính cạnh tranh, vì rõ ràng có nhiều ứng viên”, Chủ tịch Ủy ban Bầu cử Trung ương Nga (CEC) Ella Pamfilova ngày 26/12 cho hay, nhưng nhấn mạnh mức độ cạnh tranh “không phụ thuộc vào số lượng, mà là chất lượng ứng viên”. (Ảnh trang bên) Chủ tịch Ủy ban Bầu cử Trung ương Nga (CEC) Ella Pamfilova tại Điện Kremlin).

Theo bà Pamfilova, sau khi nộp đơn tranh cử,

các ứng viên độc lập sẽ có thời gian để vận động, trong khi các đảng tổ chức đại hội để chọn người đại diện cho cuộc bầu cử tổng thống năm sau.

Cựu nhà báo truyền hình Nga Yekaterina Duntsova, 40 tuổi, tuần trước cho biết đã đăng ký tranh cử tổng thống Nga. Tuy nhiên, CEC sau đó tuyên bố bà Duntsova không được phép thu thập chữ ký của người ủng hộ để đủ điều kiện tranh cử, do phát hiện nhiều sai sót trong hồ sơ của bà.

“Tổng cộng 100 lỗi đã được phát hiện trong hồ sơ. Ngoài ra, công chứng viên cũng mắc sai sót khi chứng nhận tài liệu”, CEC cho hay.

Bà Duntsova từng kêu gọi chấm dứt xung đột ở Ukraine và trả tự do cho các nhà hoạt động, trong đó có thủ lĩnh phe đối lập ở Nga Alexei Navalny.

Nhà khoa học chính trị Nga Alexey Martynov hôm 24/12 cho rằng tình hình chiến sự ở Ukraine sẽ trở thành chủ đề chính của chiến dịch tranh cử. Các ứng viên phải nêu bật cơ cấu chính trị nội bộ, đề ra giải pháp hỗ trợ quân nhân Nga cùng gia đình họ, giải quyết các vấn đề xã hội liên quan chiến sự. Các ứng viên cũng phải nêu rõ cách họ nhìn nhận đời sống đất nước dưới áp lực lệnh trừng phạt và mối quan hệ bế tắc với phương Tây.

Theo luật bầu cử Nga, các ứng viên tổng thống tham gia tranh cử phải nộp đơn đăng ký trước ngày 27/12 và sau đó thu thập chữ ký của người ủng hộ để đủ điều kiện có tên trên phiếu bầu. Ứng viên độc lập cần có ít nhất 300.000 chữ ký, còn đại diện của các đảng chỉ cần 100.000 chữ ký.

CEC hôm 20/12 thông báo cũng sẽ lập các điểm bỏ phiếu ở 4 tỉnh sáp nhập từ Ukraine gồm Donetsk, Lugansk, Zaporizhzhia và Kherson.

Tổng thống Vladimir Putin, 71 tuổi, thông báo tái tranh cử hôm 8/12 với tư cách ứng viên độc

lập. Trụ sở chiến dịch tranh cử của Tổng thống Putin đặt tại tòa nhà Gostiny Dvor, gần Điện Krem-lin và mở cửa cho người dân ghé thăm vào giờ hành chính các ngày trong tuần.

Nếu đắc cử, ông Putin sẽ tiếp tục nắm quyền tới năm 2030 và vẫn có thể tái tranh cử thêm một nhiệm kỳ 6 năm nữa. Kết quả các cuộc thăm dò cho thấy ông Putin nhận được sự ủng hộ từ khoảng 80% người dân Nga và được dự báo giành chiến thắng dễ dàng trong cuộc bầu cử năm sau.

NGA HỢP TÁC QUỐC PHÒNG TOÀN DIỆN VỚI TRIỀU TIÊN

“Tiến trình hướng tới phát triển quan hệ đối tác chiến lược toàn diện với Trung Quốc và Ấn Độ đang tiếp tục. Hợp tác toàn diện, tích cực với Triều Tiên đã được thiết lập”, Tổng tham mưu trưởng lực lượng vũ trang Nga Valery Gerasimov hôm nay cho biết trong bài phát biểu cuối năm, đề cập đến hợp tác quốc phòng của Moskva.

Tuyên bố của ông Gerasimov được đưa ra trong bối cảnh Nga và Triều Tiên gần đây tăng cường các chuyến thăm cấp cao. Bộ trưởng Quốc phòng Nga hồi tháng 7 thăm Triều Tiên. Hai tháng sau, Tổng thống Nga Vladimir Putin tổ chức hội nghị thượng đỉnh với Chủ tịch Triều Tiên Kim Jong-un.

Trong chuyến công du đầu tiên kể từ năm 2019, lãnh đạo Triều Tiên đã tới Nga gặp Tổng thống Putin và loạt quan chức cấp cao nước này, cũng như thăm nhiều địa điểm quân sự, công nghệ

Mỹ cho biết Nga có thể đang giúp Triều Tiên né tránh các lệnh trừng phạt của Liên Hợp Quốc, đặc biệt trong các chương trình tên lửa đạn đạo và kỹ thuật hàng không vũ trụ. Điện Kremlin cho rằng cáo buộc này là “vô căn cứ”.

Mỹ và đồng minh cũng bày tỏ lo ngại ông Kim

Jong-un có thể cung cấp vũ khí và đạn dược cho Nga trong bối cảnh Moskva tiến hành cuộc chiến ở Ukraine. Các nhà lập pháp Hàn Quốc cho rằng Nga đã giúp Triều Tiên phóng thành công vệ tinh trình sát cách đây một tháng.

Triều Tiên hồi tháng 9 bác bỏ chỉ trích của Hàn Quốc về việc nước này tăng cường hợp tác với Nga, nói rằng đây là điều “đương nhiên” và “bình thường”.

Khi đón tiếp ông Kim Jong-un tại Nga hồi tháng 9, Tổng thống Putin ca ngợi “việc tăng cường hợp tác và tình hữu nghị giữa hai nước”, nêu khả năng hợp tác kỹ thuật quân sự với Triều Tiên dù vẫn tuân thủ đầy đủ các hạn chế quốc tế. Phát ngôn viên Điện Kremlin sau đó cho biết Nga - Triều có tiềm năng hợp tác về vũ trụ.

PHILIPPINES MUỐN KÝ “HIỆP ƯỚC PHÒNG THỦ” VỚI NHẬT ĐỂ ĐỐI PHÓ TRUNG QUỐC

MANILA, Philippines (NV) - Vì các cuộc đối đầu giữa Philippines và Trung Quốc tại Biển Đông (South China Sea) ngày càng thường xuyên hơn, đang có các chỉ dấu cho thấy chính quyền của Tổng Thống Ferdinand Marcos Jr. đang tìm cách ký một “hiệp ước phòng thủ” với Nhật sớm nhất là vào năm tới, tờ The EurAsian Times đưa tin vào hôm Thứ Ba, 19 Tháng Mười Hai.)

Hôm Thứ Hai 18/12, báo chí truyền thông Philippines cho hay một giới chức Hội Đồng An Ninh Quốc Gia Philippines nói rằng nước ông muốn ký một Thỏa Thuận Tiếp Cận Hối Tương (Reciprocal Access Agreement) với Nhật. Tuy nhiên, chính quyền của Tổng Thống Marcos chưa đưa ra tin tức nào về lịch trình của một thỏa hiệp như thế.

Phụ Tá Tổng Giám Đốc Hội Đồng An Ninh Quốc Gia Jonathan Malaya nói rằng cả Manila và Tokyo đều muốn ký một thỏa thuận như vậy càng sớm càng tốt, bởi vì thỏa hiệp đó giúp gia tăng sự hợp tác về giao thông hàng hải giữa hai nước.

Ông Malaya cho hay rằng một khi được ký kết thì Thỏa Thuận Tiếp Cận Hối Tương sẽ “đưa ra các thể thức và thiết lập quy định khi nào thì các lực lượng Philippines đến viếng thăm Nhật để huấn luyện cũng như tập trận chung và ngược lại.”

Hồi đầu năm nay, hai quốc gia đã đồng ý thương

lượng về bản Thỏa Thuận Tiếp Cận Hồ Tương giữa lúc đang xảy ra những căng thẳng trong vùng vì hai bên hiện đang cùng nhau đối phó với một đối tượng thù nghịch là Trung Quốc.

Hồi đầu Tháng Mười Một, vị bộ trưởng Quốc Phòng Philippines, là Gilberto Teodoro, tuyên bố Manila hy vọng ký một thỏa thuận với Nhật “càng sớm càng tốt” về việc trao đổi lực lượng quân sự trên lãnh thổ của mỗi nước. Và ông Teodoro cũng nói thêm rằng bất cứ thỏa thuận nào giữa đôi bên cũng đều phải được quốc hội của hai quốc gia chấp thuận. (TTHN).

PUTIN ĐE DỌA “XỬ” MỸ VÌ HỖ TRỢ UKRAINE

MOSCOW, Nga (NV) - Ông Vladimir Putin, tổng thống Nga, đe dọa “xử” Mỹ cùng với đồng minh Tây phương của Mỹ vì hỗ trợ Ukraine chiến đấu chống Nga xâm lược, theo Newsweek hôm Thứ Ba, 2 Tháng Giêng.

Ukraine tuyên bố Nga mất hơn 360,000 quân từ khi ông Putin ra lệnh xâm lược Ukraine hồi Tháng Hai, 2022, trong đó chỉ riêng năm 2023, có 253,000 lính Nga thiệt mạng.

Ông Vladimir Putin, tổng thống Nga, tổ chức họp báo cuối năm tại trung tâm triển lãm Gostiny Dvor ở Moscow, Nga, hôm 14 Tháng Mười Hai, 2023.

Hôm Thứ Hai, ngày đầu Năm Mới, trong chuyến thăm lính Nga bị thương ở Moscow, ông Putin tỏ ý nói bàn tay của Mỹ và đồng minh dính máu của bất cứ lính Nga nào thương vong trong “chiến dịch quân sự đặc biệt” của Nga ở Ukraine.

Trả lời câu hỏi về việc “các quốc gia Tây phương đang hỗ trợ kẻ thù của chúng ta,” ông Putin tranh luận rằng Tây phương đang cố gắng chống lại “sự tồn tại của Nga” nên Nga coi họ là “kẻ thù” thật sự.

“Vấn đề không phải là họ đang hỗ trợ kẻ thù của chúng ta,” ông Putin nói. “Họ là kẻ thù của chúng ta.” - “Bản thân Ukraine không phải là kẻ thù của chúng ta,” ông Putin thêm. “Những người muốn hủy diệt nước Nga và muốn, nói như họ là, đánh thắng Nga về chiến lược trên chiến trường, chủ yếu ở Tây phương... Họ muốn làm tan rã nước Nga.”

Rồi tổng thống Nga nói Tây phương “nuôi dưỡng chính quyền Kiev suốt thời gian khá dài” để “gây ra” cuộc chiến này. Ông Putin cho rằng Mỹ đang cố gắng gia tăng “gấp bội” viện trợ đạn pháo cho Ukraine, trong khi Nga vẫn đang vượt xa Tây phương trong việc “tăng cường” thiết bị quân sự.

“Do đó, dường như mặc dù mục tiêu của họ từ ngàn xưa là “xử” Nga, chúng ta sẽ “xử” họ nhanh hơn,” ông Putin tuyên bố. “Những ai đang cố dùng Ukraine để hủy diệt Nga... Đó là vấn đề.”

“Nhưng họ sẽ thất bại: Không có gì nghi ngờ, tuyệt đối không có gì nghi ngờ,” ông Putin nói thêm.

Suốt 22 tháng chiến tranh, tổng thống Nga cùng với đồng minh thường xuyên đe dọa trả đũa Tây phương vì hỗ trợ Ukraine, bao gồm đe dọa dùng vũ khí nguyên tử.

Nhớ lại hồi tháng Hai, 2023, ông Putin cảnh báo “những người muốn đánh thắng Nga trên chiến trường đều không hiểu rằng chiến tranh hiện đại với Nga sẽ rất khác.”

Ông cho biết thêm rằng Nga có “nhiều cách đối phó” mà “không chỉ giới hạn ở xe thiết giáp.” (Th.Long) [qd]

HÀNG TRĂM CƠN DỪ CHẶN Ở NHẬT, ÍT NHẤT 70 NGƯỜI CHẾT

WAJIMA, Nhật Bản (NV) - Rất nhiều cơn địa chấn mạnh xảy ra tại miền Tây Nhật Bản làm ít

nhất 55 người qua đời và hàng ngàn nhà cửa bị hư hại, cùng nhiều xe cộ, tàu thuyền chịu ảnh hưởng. Giới chức cảnh cáo rằng nhiều trận động đất có thể sẽ tiếp diễn trước mắt.

Các cơn dư chấn tiếp tục làm rung chuyển tỉnh Ishikawa và các vùng xung quanh một ngày sau khi cơn địa chấn mạnh tới 7.6 độ Richter bùng nổ ở khu vực này vào chiều Thứ Hai, 1 Tháng Giêng.

Thiệt hại vật chất quá lớn nên chưa thể đưa ra đánh giá tức thì., truyền thông Nhật Bản đưa tin hàng chục ngàn căn nhà bị đánh sập.

Phát ngôn viên chính phủ Yoshimasa Hayashi cho hay 17 người bị thương nặng và đưa ra con số tử vong thấp hơn một chút, đồng thời thêm rằng ông đã hay biết về số liệu thống kê của tỉnh.

Dịch vụ cung cấp nước, điện và điện thoại di động vẫn đóng băng ở một số khu vực. Người dân bày tỏ sự đau buồn về những căn nhà bị phá hủy và tương lai bấp bênh.

Mặc dù thương vong tiếp tục leo thang, nhưng những báo động công cộng kịp thời, phát sóng trên các đài phát thanh và điện thoại, cũng như phản ứng nhanh chóng từ công chúng và các viên chức dường như kiểm soát được ít nhất một số thiệt hại.

Những nỗ lực cứu hộ nhanh chóng sau đó từ lực lượng cứu hỏa, cảnh sát và quân đội là minh chứng cho thấy đảo quốc này từng nhiều lần chống chọi với những thảm họa vốn gần như là một phần của cuộc sống thường nhật. Toshitaka Katada, giáo sư chuyên nghiên cứu thảm họa tại đại học University of Tokyo, cho biết người dân trong tư thế sẵn sàng vì khu vực này từng phải hứng chịu nhiều

trận động đất trong những năm gần đây. Họ có kế hoạch di tản và nguồn cung ứng khẩn cấp được dành dụm.

Katada cảnh cáo tình thế vẫn còn chông chênh và khó lường sau cơn địa chấn và sóng thần Tháng Ba 2011 ở miền Đông Bắc Nhật Bản xảy ra sau các trận động đất khác.

Truyền thông Nhật Bản quay từ trên không trung cho thấy thiệt hại lan rộng ở những địa điểm bị ảnh hưởng nặng nề nhất, tình trạng lở đất chôn vùi đường sá, thuyền bè bị nhấn chìm trong nước và đám cháy lớn biến toàn bộ thành phố Wajima thành tro bụi.

Quân đội Nhật Bản điều động 1,000 binh sĩ cấp tốc tới vùng thảm họa để tham gia nỗ lực cứu nạn, Thủ Tướng Fumio Kishida cho biết.

Một cơn địa chấn với cường độ ban đầu là 5.6 độ Richter làm rung chuyển khu vực Ishikawa trong lúc ông đang phát biểu. Nhiều trận động đất tiếp tục vùi dập nơi này, có tới hơn 100 cơn dư chấn trong ngày qua. Số nạn nhân gia tăng.

Cơ quan quản lý nguyên tử cho biết một số nhà máy nguyên tử trong khu vực vẫn hoạt động bình thường. Cơn địa chấn và sóng thần năm 2011 làm cho ba lò phản ứng tan chảy và giải phóng số lượng lớn phóng xạ từ một nhà máy nguyên tử ở miền Đông Bắc Nhật Bản.

Cơ Quan Khí Tượng Nhật Bản JMA đưa ra cảnh cáo đại hồng thủy cho tỉnh Ishikawa và các cảnh cáo hoặc khuyến cáo về sóng thần mức độ nhẹ hơn cho phần còn lại của bờ biển phía Tây đảo chính Honshu thuộc Nhật Bản, cũng như với đảo phía Bắc Hokkaido.

Cư dân được di tản khỏi nhà tập trung tại thính đường, trường học và trung tâm sinh hoạt cộng đồng. Các chuyến tàu cao tốc trong khu vực bị đình hoãn nhưng dịch vụ gần như hoạt động lại vào chiều Thứ Ba. Các đoạn đường cao tốc đều bị phong tỏa. Đây là vùng đất có các điểm du lịch nổi tiếng về đồ sơn mài và nghề thủ công truyền thống khác, cũng như các di sản văn hóa được chỉ định.

Tổng Thống Hoa Kỳ Joe Biden cho biết trong

một tuyên bố, chính quyền của ông “sẵn sàng tương trợ những gì cần thiết cho người dân Nhật Bản.” (TTHN)

PHÁT HIỆN VẾT NỨT GẦY DÀI 150KM, NHẬT BẢN CÓ THỂ BỊ ĐỘNG ĐẤT TIẾP

Hội đồng chuyên gia về động đất của Chính phủ Nhật Bản cho biết đường đứt gãy gây ra trận động đất lớn ngày 1-1-2024 kéo dài khoảng 150km dưới bán đảo Noto và kêu gọi người dân cảnh giác.

Tại cuộc họp ở Tokyo ngày 2-1, hội đồng chuyên gia về động đất cho biết trận động đất mạnh 7,6 độ hôm 1-1 là do vết nứt gây ra trong hoạt động kiến tạo của vỏ Trái đất.

Hội đồng chuyên gia nhấn mạnh: Vùng hoạt động kiến tạo đang mở rộng trong và xung quanh khu vực. Do đó người dân nên cảnh giác với những trận động đất tiếp theo, sẽ có cấp độ cao nhất là 7 trong thang cường độ địa chấn của Nhật Bản. Theo các chuyên gia, vùng hoạt động địa chấn mạnh đã được phát hiện ở khu vực phía bắc bán đảo Noto, nằm ở tỉnh Ishikawa trên bờ biển Nhật Bản, kể từ tháng 12-2020. Khu vực này đã bị một trận động đất mạnh 5,4 độ vào tháng 6-2022 và một trận động đất mạnh 6,5 độ vào tháng 5-2023.

Sau trận động đất mạnh 7,6 độ (cấp độ 7) ở thị trấn Shika, tỉnh Ishikawa vào chiều 1-1-2024, bán đảo và vùng phụ cận đã trải qua nhiều dư chấn mạnh, bao gồm cả các trận động đất có cấp độ trên 5.

Ông Naoshi Hirata - giáo sư danh dự tại Đại

học Tokyo, người đứng đầu hội đồng - nói với các phóng viên rằng trận động đất mới nhất là một phần của hoạt động địa chấn đang diễn ra, nhưng tại thời điểm này vẫn chưa biết chính xác phần nào của đứt gãy đã di chuyển.

Động đất thường xảy ra tại đường đứt gãy giữa các mảng kiến tạo, những khối đá khổng lồ tạo nên lớp vỏ Trái đất. Đứt gãy cho phép các khối đá dịch chuyển tương đối so với nhau, nhưng đôi khi chúng mắc kẹt với nhau, khiến áp lực tại các đường vết nứt gia tăng.

Khi áp lực ngày một tăng và đạt tới đỉnh điểm, các mảng kiến tạo sẽ có hiện tượng trượt, năng lượng sẽ được thoát ra dưới dạng sóng địa chấn, khiến cho mặt đất rung chuyển, gây ra động đất.

Các chuyên gia cảnh báo phạm vi hoạt động của các đường kiến tạo đang ngày càng mở rộng trong và xung quanh khu vực, do đó người dân cần cảnh giác những trận động đất tiếp theo có thể xảy ra.

PHILIPPINES NÓI KHÔNG NƯỚC NÀO ỦNG HỘ YÊU SÁCH CỦA TRUNG QUỐC Ở BIỂN ĐÔNG

Bộ trưởng Quốc phòng Philippines phản pháo cáo buộc của Trung Quốc rằng Manila kích động căng thẳng ở Biển Đông.

Theo Hãng tin Reuters, ngày 20-12, Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Gilberto Teodoro (ảnh) khẳng định không có quốc gia nào trên thế giới ủng hộ dứt khoát yêu sách của Trung Quốc đối với toàn bộ Biển Đông.

Trung Quốc tuyên bố chủ quyền gần như toàn bộ Biển Đông, bao gồm cả các khu vực mà Việt Nam, Philippines, Indonesia, Malaysia và Brunei tuyên bố chủ quyền. Các tuyến hàng hải đi qua Biển Đông là “yết hầu” cho giao lưu hàng hóa của nhiều nước châu Á, với giá trị thương mại khoảng 5.300 tỉ USD.

Tòa Trọng tài thường trực năm 2016 cho rằng các yêu sách của Trung Quốc không có cơ sở pháp lý. Mỹ ủng hộ phán quyết này, trong khi Trung Quốc thì bác bỏ.

Hơn một tuần trước, giữa Trung Quốc và Philippines có vụ va chạm tàu ở Biển Đông. Sau đó Bắc Kinh nói rằng sự kiện “hoàn toàn do Manila gây ra”.

Tới ngày 16-12, Tổng thống Philippines Ferdinand Marcos Jr. tuyên bố cần phải có sự thay đổi trong cách tiếp cận vấn đề Biển Đông, trong bối cảnh các nỗ lực ngoại giao với Bắc Kinh không mấy hiệu quả.

Ngày 20-12, người phát ngôn của Đại sứ quán Trung Quốc tại Manila khẳng định Bắc Kinh “sẽ để ngỏ cánh cửa đối thoại và liên lạc”.

Căng thẳng giữa Philippines và Trung Quốc gia tăng dưới thời Tổng thống Ferdinand Marcos Jr.. Từ khi nhậm chức tháng 6-2022, ông Marcos đã nhiều lần phàn nàn về hành vi “hung hăng” của Trung Quốc ở Biển Đông, cùng lúc thiết lập mối quan hệ chặt chẽ hơn với Mỹ.

HƠN 100 NGƯỜI CHẾT TRONG VỤ NỔ KÉP GẦN MỘ TƯỚNG QASEM SOLEIMANI

Ngày 3/1, hơn 100 người thiệt mạng và 170 người bị thương trong vụ nổ kép tại thành phố

Kerman của Iran, gần nơi tưởng niệm, nơi chôn cất vị tướng Qasem Soleimani bị Mỹ ám sát, truyền thông nhà nước Iran đưa tin.

Theo hãng tin IRNA, vụ nổ đầu tiên cách mộ của tướng Soleimani 700m và vụ thứ hai cách đó 1km, xảy ra vào lúc nhiều người hành hương đến thăm địa điểm này. (ảnh:Tướng Soleimani - thiệt mạng trong một cuộc không kích của Mỹ vào sân bay quốc tế Baghdad ở Iraq cách đây 4 năm.)

IRNA dẫn lời Phó Thống đốc phụ trách chính trị và an ninh của thành phố Kerman nói rằng không rõ vụ việc là do “nổ khí đốt hay tấn công khủng bố”?

Video được đăng trên truyền thông nhà nước Iran cho thấy đám đông chạy tán loạn sau vụ nổ.

Khi còn sống, tướng Soleimani là một trong những nhân vật quyền lực nhất Iran. Ông là chỉ huy lực lượng tinh nhuệ Quds của Vệ binh Cách mạng Iran. Đơn vị này phụ trách các hoạt động ở nước ngoài của Iran và bị Mỹ coi là tổ chức khủng bố. Ngũ Giác Đài cáo buộc tướng Soleimani và lực lượng của ông khiến hàng trăm quân nhân Mỹ và đồng minh thiệt mạng, cùng hàng ngàn người khác bị thương.

Hai vụ nổ lần này xảy ra trong bối cảnh căng thẳng gia tăng trong khu vực vì cuộc xung đột giữa Israel và Hamas ở Dải Gaza.

Ngày 2/1, một lãnh đạo cấp cao của Hamas thiệt mạng ở ngoại ô Beirut, trong vụ nổ mà một quan chức Mỹ nói với CNN là do Israel thực hiện.

Israel chưa xác nhận hay phủ nhận liên quan, nhưng Hamas và nhóm chiến binh Hezbollah cáo buộc Israel gây ra và thề sẽ trả thù.

Lãnh đạo Hezbollah, ông Hassan Nasrallah, dự kiến sẽ có bài phát biểu trong ngày 3/1. Đây sẽ là bài phát biểu thứ ba của ông kể từ khi chiến tranh nổ ra.

Tuần trước, Iran và một số lực lượng vũ trang đại diện cáo buộc Israel ám sát một chỉ huy cấp cao của Iran ở Syria và thề sẽ trả thù. Israel không phát biểu về cáo buộc này •

nguyệt san người việt illinois
ra mắt mỗi ngày đầu tháng

TIN HOA KỲ

ĐỘ SÚNG VỚI CẢNH SÁT TRONG NGÀY ĐẦU NĂM

Một người đàn ông gốc Việt có vũ khí bị bắt giữ sau năm giờ đồng hồ đối đầu với cảnh sát Palestine, tiểu bang Texas trong ngày đầu năm mới.

Tín Phan, 26 tuổi, sinh sống tại thành phố Palestine, Texas bị bắt hôm Thứ Hai, 1 Tháng Giêng sau một cuộc độ súng với nhiều cơ quan thực thi công lực.

Theo thông cáo báo chí, cảnh sát tiến tới khu nhà số 100 trên đường St. Andrews vào khoảng 4 giờ 40 chiều Thứ Hai mừng 1 Tết dương lịch. Họ phản ứng trước một cuộc gọi trình báo về vụ gây rối và được thông báo có một người đàn ông bên trong khu dân cư có súng trong người. (Ảnh của Palestine Police Department)

Khi cảnh sát tới nơi, họ thuật lại rằng họ nghe thấy tiếng súng phát ra từ trong nhà. Sau tiếng súng, một người phụ nữ chạy ra khỏi nhà và được cảnh sát giúp đỡ đưa tới nơi an toàn.

Ngay sau khi có thêm nhiều cảnh sát tới khu dân cư, Tín Phan bước ra khỏi nhà và trên tay cầm khẩu súng, trên người mặc quân phục. Ông

khước từ thương lượng với các sĩ quan và chạy trở lại vô nhà.

Trong vài giờ tiếp theo, các nhà đàm phán cố gắng thương lượng cho Tín Phan xuất đầu lộ diện; tuy nhiên, Tín Phan bất tuân, nói rằng ông có nhiều súng và một trái bom bên trong chỗ ở. Tín Phan cũng nã nhiều phát súng từ trong nhà trước khi cảnh sát buộc phải dùng hóa chất để đuổi ông ra bên ngoài.

Khoảng 9 giờ 45 tối, Tín Phan ra khỏi nơi ở và bị bắt giữ. Trong lúc lục soát căn nhà, cảnh sát phát giác nhiều khẩu súng, trong đó có súng trường, để gần cửa sổ gác mái. Họ cũng tìm thấy rất nhiều đạn dược. Một dụng cụ đáng ngờ cũng ở trên gác mái cùng với súng, khiến Đội Rà Phá Bom Min thuộc Sở Cứu Hỏa Tyler phải tức tốc tới tận nơi. Dụng cụ này được kiểm chứng không phải là mồi đe dọa.

Tín Phan bị đưa vào Nhà Tù Quận Anderson với tội danh có hành vi nguy cơ làm chết người và trốn tránh lệnh bắt giữ. Các tội trạng bổ túc đang chờ được phán quyết. (TTHN)

QUỐC HỘI Ở NHIỀU TIỂU BANG MỸ PHẢI DI TẢN VÌ BỊ DỌA ĐÁNH BOM

ATLANTA, Georgia (NV) - Tòa nhà Quốc Hội của ít nhất năm tiểu bang ở Mỹ phải di tản sáng Thứ Tư, 3 Tháng Giêng, vì bị dọa đánh bom, giới chức loan báo, theo NBC News.

Ở Georgia, khoảng 8 giờ rưỡi sáng, ông Gabriel Sterling, giới chức bầu cử Văn Phòng Bộ Trưởng Hành Chánh, thông báo trên mạng xã hội X rằng Quốc Hội Tiểu Bang Georgia bị đe dọa đánh bom, khiến tòa nhà này mở cửa trễ. Khoảng 20 phút sau, ông Sterling cho hay tòa nhà đã mở cửa sau khi cảnh sát điều tra.

Ở Kentucky, khoảng 10 giờ rưỡi sáng, Thống Đốc Andy Beshear viết trên X rằng cảnh sát tiểu bang đã di tản Quốc Hội và đang điều tra “lời đe dọa mà Văn Phòng Bộ Trưởng Hành Chánh nhận được.”

Phát ngôn viên Cảnh Sát Tiểu Bang Michigan (MSP) cũng xác nhận Quốc Hội tiểu bang này bị

đe dọa đánh bom sáng Thứ Tư. “Về vụ tòa nhà Quốc Hội Tiểu Bang Michigan ở Lansing bị đe dọa, chúng tôi xin xác nhận có người gửi email đe dọa tới trường mục chung của MSP khoảng 7 giờ 45 phút sáng hôm nay, Thứ Tư, 3 Tháng Giêng, 2024,” bà Lori Dougovito, phát ngôn viên MSP, loan báo.

“Chúng tôi biết nhiều cơ quan chính quyền khắp cả nước bị đe dọa tương tự,” bà Dougovito nói và cho biết thêm rằng Quốc Hội Tiểu Bang Michigan được di tản, cơ quan công lực khám xét tòa nhà này.

Vụ này vẫn đang được điều tra và tòa nhà Quốc Hội “sẽ đóng cửa tới hết ngày,” theo bà Dougovito.

Ở Mississippi, giới chức Cơ Quan An Ninh Công Cộng (MDPS) loan báo Quốc Hội tiểu bang này “được bảo đảm an toàn” sau khi bị đe dọa đánh bom. “Tòa nhà này được khám xét kỹ lưỡng, và chúng tôi không tìm thấy chất nổ hay thiết bị khả nghi nào,” bà Bailey Martin, phát ngôn viên MDPS, ra thông báo cho hay.

“Không còn mối đe dọa nào nữa cho Quốc Hội hay những tòa nhà xung quanh,” bà Martin thêm.

Ở Montana, ông Jay Nelson, phát ngôn viên cảnh sát tiểu bang, xác nhận giới chức nhận được lời đe dọa đánh bom Quốc Hội tiểu bang lúc 8 giờ rưỡi sáng Thứ Tư. Cảnh sát tiểu bang di tản và khám xét tòa nhà này, theo ông Nelson, và tòa nhà mở cửa lại sau đó.

Ở Minnesota, phát ngôn viên cảnh sát tiểu bang cho biết giới chức công lực tự điều tra trước Quốc Hội của họ giữa lúc Quốc Hội nhiều tiểu bang khác bị đe dọa.

Theo vài bản tin địa phương, Quốc Hội Tiểu Bang Connecticut cũng bị dọa đánh bom.

Giới chức liên bang từng cảnh báo số vụ đe dọa công chức thuộc mọi cấp chính phủ tăng vọt mấy năm gần đây.

Tháng Chín năm ngoái, ông Merrick Garland, bộ trưởng Tư Pháp, điều trần cho hay số lời đe dọa mà nhân viên chính phủ nhận được là “đáng kinh ngạc.” (Th.Long) [qd]

KHÔNG QUÂN MỸ THU HỒI “HỘP ĐEN” CỦA CHIẾC OSPREY BỊ RƠI TẠI NHẬT

WASHINGTON, DC (NV) - Không Quân Mỹ đã thu hồi được “hộp đen” ghi dữ liệu chuyến bay chiếc CV-22B Osprey bị rơi ngoài khơi Nhật vào cuối Tháng Mười Một với dữ liệu còn nguyên vẹn, điều này có thể cung cấp manh mối quý giá cho cuộc điều tra về nguyên nhân gây ra vụ tai nạn làm chết tám người, theo AP.

Tám thành viên của lực lượng đặc biệt Mỹ thiệt mạng trong vụ tai nạn ngày 29 Tháng Mười Một xảy ra ngoài khơi đảo Yakushima ở phía Tây Nam Nhật. Lúc đó chiếc Osprey đang thực hiện chuyến bay huấn luyện định kỳ tới Okinawa. Việc tìm kiếm máy ghi âm và dữ liệu, hay còn gọi là “hộp đen,” là một phần quan trọng trong tiến trình điều tra tai nạn; một số hộp đen trong các vụ tai nạn Osprey trước đây đã không còn tồn tại trong những vụ tai nạn đó.

Không Quân cho biết máy ghi âm đang được gửi đến phòng thí nghiệm để thu thập dữ liệu và phân tích dữ liệu dự kiến sẽ mất vài tuần. Ngoài ra, tàu cứu hộ của USNS Salvor đã có thể trục vớt phần lớn mảnh vỡ của Osprey dưới đáy biển và đưa đến Trạm Không Quân Thủy Quân Lục Chiến Iwakuni để phân tích.

Chiếc Osprey do Mỹ sản xuất là một loại máy bay có thể cất và hạ cánh giống như trực thăng nhưng có thể xoay cánh quạt về phía trước và di chuyển nhanh hơn nhiều, giống như máy bay, trong khi bay.

Vụ tai nạn đã đặt ra những câu hỏi mới về sự an toàn của Osprey, vốn đã liên quan đến nhiều vụ

tai nạn chết người trong thời gian hoạt động tương đối ngắn.

Một ủy ban giám sát của Quốc Hội cũng đã mở cuộc điều tra về chương trình Osprey. Hơn 50 quân nhân Hoa Kỳ đã thiệt mạng trong các vụ tai nạn của Osprey trong suốt thời gian chương trình diễn ra và 20 người trong số đó đã chết trong bốn vụ tai nạn trong 20 tháng qua. (MPL) [qd]

NEW YORK DỌA BỎ TÙ CHỦ XE BUÝT ĐƯA NGƯỜI NHẬP CƯ ĐẾN MÀ KHÔNG BÁO TRƯỚC

Ngày 27-12, Thị trưởng New York (Mỹ) Eric Adams yêu cầu các công ty xe buýt thông báo trước khi đưa người nhập cư đến thành phố, hoặc phải đối mặt với cáo buộc hình sự. (Hình chụp các gia đình di cư mới đến xếp hàng để nhận bữa ăn miễn phí ở Manhattan, New York - Ảnh: Reuters).

Theo báo New York Times, Thị trưởng Adams yêu cầu các công ty xe buýt phải thông báo về lịch trình của xe chở người nhập cư vào New York trước 32 tiếng đồng hồ, đồng thời giới hạn thời gian xe buýt có thể đưa họ đến đây.

Nếu không tuân thủ, các nhà xe có thể đối mặt với cáo buộc hình sự. Các trường hợp vi phạm sẽ phải đối mặt với cáo buộc phạm tội loại B, tương đương với mức án 3 tháng tù giam và phạt 500 USD đối với cá nhân, 2.000 USD đối với tổ chức. Xe buýt vi phạm sẽ bị Sở cảnh sát New York tịch thu. Thị trưởng New York đưa ra thay đổi mới nhất sau khi 14 chuyến xe chở người nhập cư từ Texas

đổ về thành phố này chỉ trong một đêm hồi tuần trước. Đây là lần Texas đưa người nhập cư đến New York đông nhất kể từ mùa xuân năm 2022.

Trong cuộc họp báo với Thị trưởng Chicago Brandon Johnson và Thị trưởng Denver Mike Johnston, ông Adams cho biết: “Chúng tôi không cho phép xe buýt chở những người cần sự giúp đỡ đến thành phố mà không thông báo trước về thời gian cụ thể”.

“Nói rõ hơn, quy định mới không ngăn cấm mọi người đến đây, mà là giữ an toàn cho họ, đồng thời đảm bảo họ đến một cách có phối hợp và trật tự”, ông Adams nhấn mạnh.

Quy định mới được cho là nhằm đáp trả Thống đốc Texas Greg Abbott, sau khi ông này gửi 25.000 người nhập cư đến thành phố New York.

Sắc lệnh trên cũng nêu lên những lo ngại về khả năng thành phố cung cấp nơi ở và chăm sóc người nhập cư trong một số trường hợp đặc biệt.

“Chúng tôi thực sự hy vọng các công ty và nhà điều hành xe buýt không tham gia vào những hành động của Thống đốc Abbott... Chúng tôi muốn họ chịu trách nhiệm về hành động của mình”, ông Adams nói.

New York ước tính họ sẽ tiêu tốn 12 tỉ USD trong ba năm cho dòng người nhập cư từ Texas.

ÔNG TRUMP HỨA HẸN CHIẾN DỊCH TRỰC XUẤT NGƯỜI NHẬP CƯ

Cựu tổng thống Mỹ Donald Trump tuyên bố hủy mọi chính sách mở cửa biên giới dưới thời Tổng thống Joe Biden, nếu ông chiến thắng cuộc đua vào Nhà Trắng năm 2024.

Đài ABC News dẫn phát biểu của cựu tổng thống Mỹ Donald Trump tại sự kiện vận động tranh cử tối 17-12 (giờ địa phương) ở bang Nevada: “Căn cứ vào con số người nhập cư bất hợp pháp cao chưa từng thấy, lên đến hàng triệu, đang xâm chiếm đất nước chúng ta dưới thời [Tổng thống Joe] Biden, sẽ thật dễ hiểu nếu chúng ta tiến hành chiến dịch trục xuất lớn nhất trong lịch sử Mỹ khi tôi tái cử”.

Ông Trump nhấn mạnh ông sẽ hủy bỏ mọi chính sách mở cửa biên giới được ban hành bởi chính quyền ông Biden ngay ngày đầu tiên trong nhiệm kỳ. Đồng thời, ông sẽ sử dụng Đạo luật “Kẻ thù nước ngoài” để loại bỏ “mọi tên côn đồ, tay buôn ma túy hoặc thành viên băng đảng ma túy” khỏi nước Mỹ, bất chấp việc đã được chứng minh hành vi phạm tội hay chỉ bị tình nghi. Cựu tổng thống cho rằng đây là hành động Washington buộc phải làm để “chấm dứt nguồn cơn của nạn bạo lực băng đảng người nước ngoài một lần và mãi mãi”.

Được ban hành năm 1798, Đạo luật “Kẻ thù nước ngoài” cho phép Chính phủ Mỹ bắt giam và trục xuất mọi công dân nam trên 14 tuổi của một nước thù địch với Mỹ trong thời chiến.

Trước đây, Washington đã sử dụng đạo luật nhiều lần trong các cuộc chiến lớn mà quân đội Mỹ tham dự. Lần sử dụng tiêu biểu gần đây nhất là vào Thế chiến 2, khi Tòa Bạch Ốc dùng đạo luật này để bắt giam và trục xuất hàng ngàn người Đức, Ý, Nhật hoặc người Mỹ có nguồn gốc từ các quốc gia này.

Việc ông Trump muốn sử dụng đạo luật trên vào thời bình có thể cho thấy ông xem việc ngăn chặn dòng người nhập cư bất hợp pháp không khác gì một cuộc chiến thực thụ.

Những phát ngôn trên của ông Trump được đưa ra đúng một ngày sau khi ông khẳng định những người nhập cư không giấy tờ “đang đầu độc mạch máu của cả đất nước” tại sự kiện vận động tranh cử ngày 16-12 tại bang New Hampshire. Đảng Cộng hòa của ông Trump đang bước vào giai đoạn chọn ứng viên chính thức cho cuộc bầu cử tổng thống năm 2024.

CHUẨN BỊ HÀNH QUYẾT TỬ TỘI BẰNG KHÍ NITƠ

Các chuyên gia của Liên Hiệp Quốc hôm 3.1 kêu gọi chính quyền Mỹ ngừng kế hoạch hành quyết một tù nhân thông qua hình thức làm ngạt thở bằng khí Nitơ. Nguyên nhân là vì phương pháp này chưa được thử nghiệm, và được cho là sẽ khiến tù nhân chịu cảnh “đối xử tàn nhẫn, vô nhân đạo”, Reuters đưa tin.

Người mà Mỹ định xét xử bằng hình thức trên là Kenneth Smith, bị kết án vì tội giết người vào năm 1988. Theo kế hoạch, người đàn ông này sẽ bị xử tử tại bang Alabama của Mỹ vào ngày 25.1 tới. Theo các chuyên gia về hình phạt tử hình, đây sẽ là lần đầu tiên một vụ hành quyết tư pháp được thực hiện trên thế giới bằng cách làm ngạt thở bằng khí trơ.

Smith, 58 tuổi, là một trong hai tử tù từng bị đưa ra hành quyết ở Alabama nhưng vẫn sống sót. Hồi tháng 11.2022, chính quyền bang này đã dùng biện pháp tiêm thuốc độc đối với hai người này, song nỗ lực này đã không thành công do không thể tìm được tĩnh mạch, theo đài CBS News.

Bốn báo cáo viên đặc biệt về nhân quyền của LHQ nói rằng phương pháp hành quyết mới có thể gây ra “một cái chết đau đớn và nhục nhã”. Việc này có thể vi phạm một hiệp ước quốc tế mà Mỹ là thành viên, trong đó cấm tra tấn và các hình thức tàn ác, vô nhân đạo hoặc khác đối với tù nhân.

Các luật sư của Smith cho biết việc giải quyết bằng khí độc chưa được kiểm tra có thể vi phạm lệnh cấm của Hiến pháp đối với “các hình phạt tàn nhẫn và bất thường”. Nhóm này đồng thời lập luận rằng việc xử tử tù nhân, dù bằng bất kỳ phương pháp nào, đều là vi hiến. Các luật sư của Smith và Bộ Cải huấn Alabama từ chối bình luận về vấn đề này. Người phát ngôn của Thống đốc bang Alabama Kay Ivey và Bộ Ngoại giao Mỹ cũng không trả lời về phát biểu của LHQ.

Hầu hết vụ hành quyết ở Mỹ đều được thực hiện bằng cách sử dụng liều thuốc an thần gây chết người. Tuy nhiên, một số bang gặp khó khăn trong việc có được loại thuốc này vì luật của Liên minh châu Âu cấm các công ty dược phẩm bán loại thuốc có thể được sử dụng để hành quyết trong các nhà tù. (Khánh Như-Reuter) •

BẮT TẠM GIAM NGUYÊN THỨ TRƯỞNG BỘ CÔNG THƯƠNG CSVN

Hoàng Quốc Vượng, 61 tuổi, cựu thứ trưởng Công Thương CSVN được ghi nhận là giới chức cao cấp nhất bị bắt với cáo buộc có sai phạm tại tập đoàn Điện Lực Việt Nam (EVN).

Theo báo Tuổi Trẻ hôm 4 Tháng Giêng, Bộ Công An khép cho ông Vượng (ảnh) tội danh “lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ.”

Đáng nói, ông Vượng bị bắt ngay khi vừa chính thức nghỉ hưu, rời ghế chủ tịch Hội Đồng Thành Viên tập đoàn Dầu Khí Việt Nam (PVN) được vốn vẹn ba ngày.

Khi còn tại vị ghế thứ trưởng Công Thương, ông Hoàng Quốc Vượng được giao chỉ đạo công tác trong lĩnh vực điện lực, năng lượng tái tạo, môi trường và phát triển bền vững, an toàn, công nghệ thông tin, phát triển thị trường.

Cũng trong vụ án này, trước ông Vượng, đã có sáu cán bộ của Cục Điều Tiết Điện Lực, thuộc Bộ Công Thương, và tập đoàn EVN bị bắt hồi Tháng Mười Một năm ngoái.

Hiện chưa rõ vì sao ông Vượng đã rời Bộ Công Thương nhưng vẫn bị quy trách nhiệm trong vụ

để xảy ra tình trạng thiếu điện phần lớn ở miền Bắc hồi Tháng Năm và Tháng Sáu năm ngoái khiến tập đoàn Intel bớt đầu tư ở Việt Nam.

Theo Ngân Hàng Thế Giới (WB), đợt cúp điện nêu trên làm Việt Nam thiệt hại \$1.4 tỷ, tương đương 0.3% GDP của quốc gia.

Tiếp đó, hãng tin Reuters hồi Tháng Mười Một năm ngoái cho biết, đại công ty chip điện tử Intel của Mỹ loan báo quyết định gác lại một dự án gia tăng đầu tư tại Việt Nam mà nếu tiến hành, có thể tăng gấp đôi sản xuất tại nước này.

Kế hoạch tăng thêm đầu tư của Intel không được tiến hành được cho là cú đánh mạnh vào tham vọng xây dựng kỹ nghệ làm chip của Việt Nam.

Hồi trung tuần Tháng Mười Hai năm ngoái, ông Đỗ Thắng Hải, thứ trưởng Công Thương, và ông Hoàng Anh Tuấn, phó vụ trưởng Vụ Thị Trường Nội Địa của bộ này, bị bắt nhưng trong một vụ án khác, liên quan công ty Xăng Dầu Xuyên Việt Oil.

Vụ bắt bớ khiến Bộ Công Thương chỉ còn ba lãnh đạo điều hành công việc là Bộ Trưởng Nguyễn Hồng Diên cùng hai thứ trưởng Nguyễn Sinh Nhật Tân và Phan Thị Thắng. (N.H.K) [qd]

CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG QUẢN TRỊ VIỆT Á BỊ PHẠT 25 NĂM TÙ

Sau ba ngày xét xử và nghị án, chiều 29/12, Tòa án Quân sự thành phố Hà Nội đã tuyên án đối với 7 bị cáo trong vụ án liên quan đến Học viện Quân y, Công ty Cổ phần Công nghệ Việt Á (Công ty Việt Á) và các đơn vị liên quan.

Theo đó, bị cáo Phan Quốc Việt (Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty Việt Á) bị phạt 15 năm tù về tội “Lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ” và 10 năm tù về tội “Vi phạm quy định về đấu thầu gây hậu quả nghiêm trọng”. Tổng hợp hình phạt chung đối với Phan Quốc Việt là 25 năm tù.

Đối với nhóm bị cáo bị kết án về tội “Lợi dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ”, Tòa đã tuyên phạt: Hồ Anh Sơn (cựu Thượng tá Quân đội CSVN, cựu Phó Giám đốc Viện Nghiên cứu y dược học quân sự, Học viện Quân Y) 12 năm tù, Trịnh Thanh Hùng (cựu Phó Vụ trưởng, Vụ Khoa học và Công nghệ các ngành Kinh tế - kỹ thuật, Bộ Khoa học và Công nghệ) 15 năm tù.

Bốn bị cáo còn lại bị kết án về tội “Vi phạm quy định về đấu thầu gây hậu quả nghiêm trọng” bị tuyên phạt các mức án gồm: Vũ Đình Hiệp (Phó Tổng Giám đốc Công ty Việt Á) 6 năm tù, Nguyễn Văn Hiệu (cựu Đại tá, Trưởng Phòng Phòng Trang bị - Vật tư, Học viện Quân y) 7 năm tù, Ngô Anh Tuấn (cựu Thiếu tá CSVN, Trưởng Phòng Tài chính, Học viện Quân y) 4 năm tù, Lê Trường Minh (cựu Thiếu tá, Trưởng Ban, Ban Hóa dược, Phòng Trang bị - Vật tư, Học viện Quân y CSVN) 6 năm tù.

Về hình phạt bổ sung, Tòa tuyên cấm các bị cáo: Trịnh Thanh Hùng, Hồ Anh Sơn, Nguyễn Văn Hiệu, Lê Trường Minh, Ngô Anh Tuấn, Vũ Đình Hiệp đảm nhiệm chức vụ lãnh đạo, chỉ huy, quản lý trong 2 năm kể từ ngày chấp hành xong án phạt tù. Riêng bị cáo Phan Quốc Việt bị cấm đảm nhiệm giữ chức vụ lãnh đạo 4 năm.

Hội đồng xét xử tuyên buộc Công ty Trách nhiệm hữu hạn Khoa học Hợp nhất, Công ty Việt Á và Hồ Anh Sơn phải bồi thường, bồi hoàn cho Học viện Quân y hơn 46 tỷ đồng. Trong đó, số tiền đã được bồi thường là hơn 10,7 tỷ đồng; còn lại gần 35,5 tỷ đồng (trong đó, Công ty Việt Á phải bồi thường hơn 32,2 tỷ đồng, bị cáo Hồ Anh Sơn hơn 1,6 tỷ đồng và Công ty Hợp nhất 98 triệu đồng). Ngoài ra, bị cáo Hồ Anh Sơn còn phải bồi thường 4,28 tỷ đồng để sung ngân sách Nhà nước.

Hội đồng xét xử nhận định, tại phiên tòa, các bị cáo đã khai nhận như nội dung cáo trạng đã truy tố. Lời khai của các bị cáo phù hợp với cáo trạng, phù hợp lời khai của người làm chứng và các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án.

Do vụ lợi cá nhân nên từ tháng 1/2020, Trịnh Thanh Hùng đã thông đồng với Phan Quốc Việt và Hồ Anh Sơn để đưa Công ty Cổ phần Công nghệ Việt Á vào tham gia đề tài với vai trò là cơ quan phối hợp, sản xuất 20.000 kit xét nghiệm thử nghiệm; sau đó để Công ty này được cấp phép, sản xuất thương mại trái pháp luật bộ test kit d«n Ờn Ờnh hỷ Ờng xỜu cho séc kho» trong dân chúng.

Bị cáo Phan Quốc Việt bị Tòa xác định là đã gian dối trong làm thủ tục cấp phép bộ sản phẩm thí nghiệm Covid (kit test) để được Bộ Y tế ra Quyết định cấp phép tạm thời và Quyết định cấp phép lưu hành bộ kit cho Công ty Việt Á trái pháp luật... Hành vi gian dối của các bị cáo trong việc

tiếp nhận, nghiên cứu, nghiệm thu, quyết toán số tiền Bộ Khoa học và Công nghệ giao Học viện Quân y nghiên cứu Đề tài đã gây thiệt hại gần 18,5 tỷ đồng.

Xét tính chất vụ án là đặc biệt nghiêm trọng, cần được xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật. Trong vụ án này, bị cáo Trịnh Thanh Hùng vì động cơ vụ lợi, khởi xướng, giữ vai trò chính và được Phan Quốc Việt đưa cho 350.000 USD. Phan Quốc Việt là người thực hành tích cực.

Xét các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ của các bị cáo, Hội đồng xét xử đánh giá trong vụ án này, các bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ như: Thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải, quá trình công tác được tặng thưởng nhiều bằng khen, giấy khen, gia đình có người thân có công với nhà nước, gia đình có hoàn cảnh khó khăn... nên đã xem xét giảm nhẹ một phần hình phạt cho các bị cáo.

Tuy nhiên, Hội đồng xét xử cho rằng, các bị cáo phạm tội vì động cơ vụ lợi trong thời kỳ dịch bệnh; do đó, không chấp nhận ý kiến bào chữa của luật sư bào chữa về việc phạm tội trong trường hợp cấp bách cho bị cáo Hùng, Việt, Sơn để giảm nhẹ hình phạt cho 3 bị cáo này.

VIỆT NAM HƠN 100 TRIỆU DÂN, TƯƠNG LAI ĐÀN ÔNG PHẢI “GIÀNH” VỢ

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Tính đến cuối năm 2023, dân số Việt Nam đã đạt hơn 100 triệu người với tỷ lệ chênh lệch giới tính nam và nữ khi sinh vẫn ở mức cao.

Báo VNExpress hôm 3 Tháng Giêng dẫn phúc trình “Tình hình dân số, lao động và việc làm quý 4 và cả năm 2023” của Tổng Cục Thống Kê CSVN cho thấy dân số Việt Nam đã đạt 100.3 triệu người.

Đáng chú ý, việc lựa chọn giới tính trước khi sinh “chuộng trai hơn gái” ở nhiều tỉnh, thành phố đã khiến tình trạng mất cân bằng về giới tính khi sinh vẫn ở mức cao, 112 bé trai trên 100 bé gái, trong khi tỷ số tự nhiên khoảng 105/100, gây hệ lụy tới cấu trúc gia đình và các vấn đề xã hội.

Hồi năm 2020, Tổng Cục Thống Kê CSVN từng dự báo sẽ thừa 1.5 triệu nam giới từ 15 đến 49 tuổi vào năm 2034 và tăng lên 1.8 triệu vào năm 2059 nếu mức độ mất cân bằng giới tính khi sinh vẫn cao. Việc thiếu phụ nữ sẽ tạo áp lực kết hôn sớm với trẻ em gái, dễ dẫn tới bỏ học để lập gia đình và gia tăng buôn bán phụ nữ.

Mức sinh trung bình của phụ nữ Việt năm qua cũng có xu hướng giảm nhẹ, còn 1.96 con trên một phụ nữ. Tổng Cục Thống Kê dự báo thời gian tới còn giảm tiếp khiến mức sinh trung bình của Việt Nam thấp hơn khu vực Đông Nam Á, khoảng hai con trên một phụ nữ, thấp hơn mức sinh thay thế là 2.1 con. Mức sinh giảm khiến tốc độ tăng dân số thời gian tới chững lại và giảm dần.

Ngoài ra, cùng mức sinh giảm, già hóa dân số “nhanh chưa từng thấy” khiến cơ cấu dân số Việt Nam chuyển dịch dần theo hướng tăng tỷ lệ người cao tuổi và giảm dần người trẻ.

Cụ thể, tỷ lệ thanh niên giảm từ 23% vào năm 2020 xuống còn 20.9% cuối năm 2022, lao động thanh niên giảm mỗi năm 170,000. Đây là thách thức lớn của Việt Nam trong việc nâng cao phẩm chất nhân lực khi hội nhập kinh tế thế giới.

Trong khi đó, tuổi thọ trung bình của người Việt năm 2023 là 73.7, trong đó nam giới 71.1 và nữ 76.5. Tuổi này cũng đang thấp hơn so với ba nước trong khu vực là Singapore 83, Brunei 78 và Thái Lan 76. Người già Việt Nam đối mặt với nhiều bệnh tật, khoảng 10 năm, thời gian sống khỏe mạnh chỉ khoảng 64 năm, phẩm chất sống vì thế bị ảnh hưởng nhiều.

Già hóa dân số “nhanh chưa từng thấy” là thách thức lớn của Việt Nam trong việc nâng cao phẩm chất nhân lực khi hội nhập kinh tế thế giới.

Ngoài các tình trạng trên, giới chức ngành dân số đang lo ngại những xu hướng mới ở Việt Nam như kết hôn muộn, thậm chí không kết hôn, làm mẹ đơn thân; tình trạng người giàu, có điều kiện chăm sóc trẻ thì ngại đẻ và ngược lại...

Giới trẻ Việt Nam cho rằng do cuộc sống mưu sinh quá khắc nghiệt như kiếm tiền khó, vật giá leo thang, đặc biệt là đạo đức xã hội xuống cấp trầm trọng... làm cho các cặp vợ chồng không dám sinh con, vì sinh ra không đủ kinh tế để cho ăn học đầy đủ và không đủ thời gian để theo dõi và quan sát con cái... (Tr.N) [qd]

CỰU BÍ THƯ HẢI DƯƠNG ‘NGÃ NGỰA’ VÌ NHẬN HƠN \$170,000 CỦA VIỆT Á

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) – Tại phiên tòa xử vụ Việt Á đang diễn ra ở Hà Nội, bị cáo Phạm Xuân Thăng, cựu bí thư Hải Dương, thừa nhận chuyện mình được ông Phan Quốc Việt, tổng giám đốc công ty Việt Á, “lót tay” tổng cộng \$174,602.

Theo tường thuật của báo ZNews hôm 4 Tháng Giêng, khoản tiền nêu trên được bị cáo Thăng nhận nhiều lần. Lần đầu \$100,000 vào dịp sau Tết Tân Sửu 2021, sau đó là thêm ba lần, tổng cộng 600 triệu đồng (\$24,602) và \$50,000. Lần cuối cùng nhận tiền là vào Tháng Mười Một, 2021.

Khi được Hội Đồng Xét Xử hỏi dùng số tiền nhận hối lộ vào việc gì, bị cáo Thăng cho biết mình “chi tiêu cá nhân,” nhưng không nói cụ thể.

Bị cáo Thăng đổ tội cho bị cáo Nguyễn Thanh Long, cựu bộ trưởng Y Tế, khi nói: “Từ lời giới thiệu của cựu Bộ Trưởng Y Tế Nguyễn Thanh Long là người có chuyên môn nên bị cáo rất tin tưởng để cho Việt Á tham gia chống dịch tại Hải Dương.”

Sau khi “lót tay” khoản tiền nêu trên cho ông Thăng qua môi giới của CDC Hải Dương, ông Phan Quốc Việt nghiêm nhiên được xếp ngồi cạnh ông này trong các cuộc họp bàn về chống dịch COVID-19 tại văn phòng Tỉnh Ủy Hải Dương.

Cáo trạng vụ án quy kết tỉnh Hải Dương, dưới sự lãnh đạo của ông Phạm Xuân Thăng, “là một trong những địa phương có sai phạm nghiêm trọng liên quan Việt Á.”

Trong vụ này, bị cáo Thăng bị quy trách nhiệm chỉ đạo ban hành nhiều văn bản có nội dung “giao CDC ký hợp đồng với Việt Á...”

Theo báo VietNamNet hồi trung tuần Tháng Tám năm ngoái, sau khi bị bắt, ông Phạm Xuân Thăng đã nhanh nhẩu nộp \$100,000 “khắc phục hậu quả,” hòng được mức án nhẹ khi ra tòa.

Một bản tin của báo VNExpress hồi Tháng Hai,

2021, dẫn phát ngôn của ông Phạm Xuân Thăng khi còn tại vị ghế bí thư Hải Dương: “Các giải pháp [chống dịch] của chúng tôi được thực hiện quyết liệt, ngay từ đầu, theo đúng hướng dẫn của Bộ Y Tế.”

Thời điểm đó, ông này nói thêm rằng ông chỉ đạo tất cả các doanh nghiệp ở tỉnh Hải Dương “xét nghiệm cho toàn bộ người làm việc trong các nhà máy, phân xưởng, nếu âm tính mới cho đi làm.”

Chỉ thị đó sau này được hiểu là “bao tiêu” bộ kit xét nghiệm COVID-19 của Việt Á trên diện rộng tại tỉnh Hải Dương. (N.H.K) [qd]

HÀNG TRĂM NGÀN CƠ SỞ Ở VIỆT NAM VI PHẠM AN TOÀN THỰC PHẨM

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) – Trong năm 2023, hàng trăm ngàn cơ sở sản xuất, kinh doanh liên quan đến thực phẩm, ăn uống tại Việt Nam bị phát hiện vi phạm an toàn thực phẩm dưới nhiều hình thức.

Thông tin trên được nêu ra tại cuộc họp “Ban chỉ đạo liên ngành trung ương về an toàn thực phẩm,” ở Hà Nội hôm 3 Tháng Giêng.

Báo Pháp Luật ở Saigon dẫn phúc trình tại buổi họp, cho biết trong năm 2023, ngành Y Tế trong nước kiểm tra hơn 382,000 cơ sở, phát hiện 34,500 cơ sở vi phạm, trong đó xử lý 14,100 cơ sở, số tiền phạt khoảng 44.4 tỷ đồng (\$1.82 triệu).

Tương tự, ngành Nông Nghiệp thanh tra hơn 19,300 cơ sở sản xuất, kinh doanh vật tư nông nghiệp và nông lâm thủy sản, xử phạt hơn 1,600 cơ sở với số tiền 14.4 tỷ đồng (\$591,695).

Trong khi đó ngành Công Thương kiểm tra hơn 8,300 vụ, xử lý hơn 6,770 vụ vi phạm, phạt 36.3 tỷ đồng (\$1.49 triệu), trị giá hàng hóa tịch thu là 31.6

tỷ đồng (\$1.29 triệu).

Ngoài ra, lực lượng cảnh sát môi trường cũng phát hiện, xử lý hơn 7,100 vụ, tổng số tiền phạt là hơn 31 tỷ đồng.

Đặc biệt, trong năm 2023, Việt Nam ghi nhận 125 vụ ngộ độc thực phẩm, khiến hơn 2,100 người ngộ độc và 28 người chết. Đáng chú ý đã xuất hiện ngộ độc do clostridium botulinum – một độc tố rất hiếm gặp.

Báo Tiền Phong dẫn báo cáo từ Ban Chỉ Đạo các ngành cho hay tình hình vận chuyển, chứa trữ, mua bán hàng nhập lậu, hàng giả, hàng kém phẩm chất, không rõ nguồn gốc xuất, hết hạn sử dụng của nhóm hàng thực phẩm không có chiều hướng giảm.

Ngoài ra, còn hiện tượng các cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm quy mô nhỏ, ngành nghề truyền thống, mùa vụ... không đầu tư trang thiết bị, nhà xưởng để đáp ứng các tiêu chuẩn theo quy định.

Đồng thời, một số cơ sở sản xuất, chế biến thực phẩm hoạt động vào ban đêm nhằm tránh né hoạt động kiểm tra, giám sát của cơ quan có thẩm quyền, gây khó khăn cho công tác kiểm soát.

Phúc trình tại buổi họp cũng chỉ ra vẫn còn một số hạn chế liên quan đến quản lý an toàn thực phẩm tại Việt Nam.

Cụ thể, sau 13 năm thực hiện, nhiều nội dung quy định của Luật An Toàn Thực Phẩm không còn phù hợp, một số quy định còn nhiều điều thiếu sót về kiểm soát thực phẩm xuất cảng, ghi danh bản công bố, điều kiện về an toàn thực phẩm tại các chợ và làng nghề.

Kết luận cuộc họp, ông Trần Hồng Hà, phó thủ tướng, chủ trì cuộc họp, thừa nhận tình hình an toàn thực phẩm ở Việt Nam vẫn “diễn biến phức tạp, đáng báo động.” Nhiều hình thức sản xuất, chế biến, bảo quản, phân phối, quảng cáo thực phẩm mới xuất hiện rất phức tạp, đa dạng, đặt ra yêu cầu mới đối với công tác quản lý an toàn thực phẩm của các bộ, ngành, địa phương. (Tr.N) [qd]

VỤ 4 TIẾP VIÊN HÀNG KHÔNG KHỞI TỐ 331 BỊ CAN, THU 70 KG MA TÚY

SÀI GÒN, Việt Nam (NV) – Liên quan vụ bốn tiếp viên hàng không Vietnam Airlines “nhận thù

lao \$423 để mang 11 kg thuốc lắc về Sài Gòn,” sau gần 10 tháng điều tra, Công An ở Sài Gòn đã khởi tố 130 vụ với 331 bị can, xử lý hành chính gần 80 người.

Ngoài ra, công an cũng thu giữ hơn 70 kg ma túy các loại, bốn khẩu súng và nhiều công cụ, phương tiện phạm tội có liên quan. Giá trị ma túy những người liên quan mua, bán trên 22,000 tỷ đồng (\$903.9 triệu).

Lực lượng hữu trách khám xét, phát hiện số lượng lớn ma túy trong hành lý do các nữ tiếp viên Vietnam Airlines mang theo. Thông tin trên được các báo trong nước dẫn phát biểu từ ông Nguyễn Thăng Long, phó trưởng Phòng Tham Mưu Công An ở Sài Gòn, cho biết trong buổi họp báo về “Tình hình, kết quả công tác bảo đảm trật tự an toàn xã hội năm 2023 và một số công tác trọng tâm năm 2024,” vào chiều 3 Tháng Giêng.

Trước đó, báo Thanh Niên cho biết sáng 16 Tháng Ba, 2023, hải quan cửa khẩu phi trường quốc tế Tân Sơn Nhất phát hiện “dấu hiệu bất thường” trong hành lý của bốn nữ tiếp viên của Vietnam Airlines gồm Nguyễn Thanh Thủy, Đặng Phương Vân, Trần Thị Thu Ngân và Võ Tú Quỳnh, đi chuyến bay VN10 từ Pháp về Sài Gòn.

Khi kiểm tra, lực lượng hữu trách tìm thấy tổng cộng hơn 8 kg thuốc lắc và hơn 3 kg cocain, ketamine (ma túy khay, loại đắt tiền nhất) trong valy của các nữ tiếp viên trên.

Theo lời ông Nguyễn Hữu Hiệp, cục phó Hải Quan ở Sài Gòn, bà Thủy, tiếp viên trưởng và các nữ tiếp viên “tỏ ra sững sốt” khi biết có ma túy trong kem đánh răng. Bốn người khóc lóc, khai rằng khi ở Pháp, họ được một người chưa rõ danh

tính, nhờ xách tay một số hàng hóa về nước và trả thù lao 10 triệu đồng (\$410).

“Do quá mệt mỏi vì vừa trải qua chuyến bay dài, các nữ tiếp viên chỉ xem qua loa vài tuýp kem, không thấy có gì bất thường,” theo bản tin. VNExpress cho biết thêm, khi nhóm nữ tiếp viên ra phi trường Paris-Charles de Gaulle để về Việt Nam, nhà chức trách Pháp “không phát hiện trong hành lý của nhóm này có ma túy.”

Điều bất ngờ là đến tối 22 Tháng Ba, 2023, sau sáu ngày điều tra, Công An ở Sài Gòn đã trả tự do cho bốn nữ tiếp viên, song khởi tố vụ án “vận chuyển trái phép chất ma túy,” đồng thời tạm giữ hai nghi can liên quan việc vận chuyển số ma túy trên từ Pháp về Việt Nam.

Về việc trả tự do cho bốn tiếp viên nêu trên, báo Tuổi Trẻ dẫn lời ông Tô Ân Xô, phát ngôn viên Bộ Công An, giải thích: “Các tiếp viên không biết bên trong 327 tuýp kem đánh răng nhận vận chuyển, có 157 tuýp đã bị trà trộn, cất giấu ma túy. Do đó, các cơ quan chức năng xác định chưa đủ căn cứ để xử lý hình sự bốn nữ tiếp viên hàng không của Vietnam Airlines.”

Ông Tô Ân Xô nói thêm, kết quả điều tra sơ bộ xác định khi bốn nữ tiếp viên hàng không nêu trên đang lưu trú tại Pháp thì có một nghi can người Việt Nam nhờ chuyển hàng tiêu dùng là 327 tuýp kem đánh răng và 17 chai nước súc miệng về Việt Nam qua phi trường Tân Sơn Nhất, để “gửi cho người nhà.”

Phát ngôn của ông Tô Ân Xô bị cho là “bất nhất” với tường thuật của các báo ở Việt Nam trước đó. Báo Dân Trí ghi nhận lời khai ban đầu của bốn tiếp viên Vietnam Airlines là họ “đã nhận lô hàng kem đánh răng hàng chục kg thông qua một đồng nghiệp làm chung hãng, rồi chia ra cho từng người để đưa về Tân Sơn Nhất.”

Bốn nữ tiếp viên cũng cung cấp các đoạn tin nhắn thỏa thuận tiền công vận chuyển với người giao hàng tại Pháp. Ngoài ra, giới hữu trách đã khám xét nơi ở của bốn nữ tiếp viên tại Sài Gòn nhưng “không phát hiện thêm ma túy.”

Ông Nguyễn Thăng Long cho biết trong công tác phòng chống tội phạm ma túy năm 2023, Công An đã phá 2,249 vụ án liên quan, thu giữ 944 kg ma túy các loại, 37 khẩu súng, 253 viên đạn... •

TIN CỘNG ĐỒNG HẢI NGOẠI

ĐẢNG CỘNG HÒA CALIFORNIA TÁN THÀNH TNS JANET NGUYỄN LÀM GIÁM SÁT VIÊN

Thượng Nghị Sĩ Janet Nguyễn vào hôm thứ Tư, 14 tháng 12, đã công bố sự ủng hộ của đảng Cộng Hòa California dành cho bà trong cuộc tranh cử cho Địa Hạt 1 của Hội Đồng Giám Sát Quận Cam. Sự ủng hộ này đặc biệt đáng chú ý vì hiếm khi đảng Cộng Hòa California đưa ra sự ủng hộ ở cấp địa phương. Bà Jessica Patterson, Chủ Tịch đảng Cộng Hòa California, nêu ra những lý do khiến đảng Cộng Hòa đoàn kết sớm ủng hộ Thượng Nghị Sĩ Nguyễn là vì nữ thượng nghị sĩ cả đời đấu tranh cho các giá trị bảo thủ và bà đã làm được điều đó ở những quận mà chỉ có một số đảng viên Cộng hòa có thể giành chiến thắng. Thượng Nghị Sĩ Janet Nguyễn luôn cố gắng hoàn thành công việc cho khu vực của mình, đó là điều khiến bà được cử tri quý mến. Khả năng gắn kết mọi người của bà Janet Nguyễn cũng vượt trội và đó là lý do tại sao bà Janet nhận được sự ủng hộ của đảng Cộng Hòa California.

Ngoài đảng Cộng Hòa California, cho đến nay Thượng Nghị Sĩ Janet Nguyễn đã nhận được nhiều

sự ủng hộ đáng chú ý bao gồm Quận Cam và những người ủng hộ trên toàn tiểu bang. The New Majority, đảng Cộng hòa California, Hiệp Hội Người Nộp Thuế Howard Jarvis (PAC) và đảng Cộng Hòa Trẻ Quận Cam.

BẮT GIỮ NGHI CAN CHỦ CHỐT TRONG VỤ BẮN CHẾT CẢNH SÁT GỐC VIỆT

OAKLAND, Calif. (KRON) - Cơ quan thực thi công lực Oakland bắt giữ một số nghi can liên can đến vụ bắn chết cố cảnh sát gốc Việt Tuấn Lê. Cảnh sát cho biết, họ đạt được tiến bộ đáng kể trong cuộc điều tra kể từ khi cảnh sát Tuấn (ảnh dưới) bị một toán tội phạm bắn chết khi cùng đồng đội ứng phó vụ đột nhập đang diễn ra tại một cơ sở cần sa gần Jack London Square vào sáng sớm thứ Sáu ngày 29 tháng 12.

“Cảnh sát Oakland đạt được tiến bộ đáng kể trong cuộc điều tra, dẫn đến thêm một số vụ bắt giữ vào cuối tuần,” phát ngôn viên Ty Cảnh sát Oakland Paul Chamber cho hay. “Cảnh sát viên của chúng tôi tiếp tục làm việc không mệt mỏi để đem lại công lý cho gia đình anh Tuấn.”

Cảnh sát Oakland khởi đầu năm 2024 bằng việc tưởng nhớ đồng đội vừa mới hy sinh, và làm việc không nghỉ để xác định danh tánh tất cả mọi nghi can bỏ chạy khỏi vụ đột nhập và hiện trường vụ sát nhân. “Những nỗ lực tập thể của chúng tôi sẽ không ngừng cho đến khi tất cả những kẻ chịu trách nhiệm cho thảm kịch này được đưa ra trước công lý,” Chamber ghi trong tuyên bố.

Để bắt được nghi can đã bắn anh Tuấn, cảnh sát địa phương phối hợp với FBI, Ty Cảnh sát San Francisco, Cảnh sát Livermore, Vallejo, Văn phòng Cảnh sát quận Alameda, Văn phòng Biện lý Cali-

fornia, Cơ quan Tuần cảnh Xa lộ California, Cơ quan Rượu, Thuốc lá, Súng và Chất nổ AFT, và Cảnh sát Hoa Kỳ.

Nhà chức trách chưa công bố danh tánh các nghi can bị bắt giữ, chỉ cho biết, họ truy ra được “một nghi can chủ chốt” và bắt giữ tên này ở Livermore, cách Oakland 35 dặm về hướng Đông.

Khoảng 1h sáng ngày 29 tháng 12, Đơn vị Trấn áp tội phạm đột nhập nhận được tin trình báo về vụ đột nhập đang diễn ra tại một cơ sở cần sa gần góc đường Embarcadero và Fifth Street. Cảnh sát Tuấn cùng các cảnh sát khác ngay lập tức đến hiện trường, nhưng những tên trộm đã bí mật rút lui, và nhân viên thực thi công lực rời khỏi khu vực trên.

Mấy tiếng đồng hồ sau, vụ đột nhập thứ hai xảy ra tại cùng cơ sở vào lúc 4h30' sáng. Cảnh sát Tuấn cùng 1 đồng nghiệp quay trở lại hiện trường trên một chiếc xe cảnh sát chìm, và anh bị bắn khi những tên nghi can chạy ra khỏi cơ sở bị trộm. Nhân viên thực thi công lực không bắn trả.

Cảnh sát Tuấn được đưa khẩn cấp vào bệnh viện Highland, nhưng do vết thương quá nặng, anh qua đời vào lúc 8h44' sáng bên cạnh thân nhân và đồng đội. Tuấn Lê 36 tuổi là cảnh sát thứ 54 của Ty Cảnh sát Oakland hy sinh khi làm nhiệm vụ.

Được sinh ra ở Sài Gòn, anh Tuấn tốt nghiệp Học viện Cảnh sát Oakland khoá 183 vào ngày 21 tháng 2 năm 2020, và bắt đầu phục vụ trong ngành. Trong 2 năm qua, cảnh sát Tuấn trong vai trò cảnh sát Cộng đồng ở khu West Oakland, nơi anh tận tâm thắt chặt mối quan hệ giữa người dân địa phương và nhân viên cảnh sát. Cảnh sát Tuấn là khuôn mặt thân quen ở Little Saigon và Chinatown của Oakland. Anh được người dân nhắc đến có khả năng giảm leo thang những tình huống căng thẳng.

Thống đốc Gavin Newsom ra lệnh treo cờ rũ

tại Điện Capitol tiểu bang để tưởng nhớ cảnh sát Tuấn.

Một trang gây quỹ GoFundme do tổ chức bất vụ lợi Chinatown Chamber Foundation của Oakland lập ra nhằm giúp mẹ và vợ của viên cảnh sát quá cố. Chỉ sau 16 tiếng đồng hồ, đã có hơn 270 người đóng góp với số tiền gần \$27.000 Mỹ kim, trên tổng số mục tiêu gây quỹ \$50.000 Mỹ kim.

“TUỐT KIỂM PHƯƠNG XA” RA MẮT BỒI HỒI KỶ NIỆM VIỆT NAM CỘNG HÒA

CA (Trần Cung Sơn) - Trưa Chủ Nhật 10 tháng 12 năm 2023, tại phòng hội của khách sạn Ramada Plaza thành phố Garden Grove, hơn một trăm người đã đến dự buổi ra mắt 2 cuốn sách *Tuốt Kiếm Phương Xa* và *Bóng Mây Tình Yêu* do nhà xuất bản Tiếng Quê Hương ấn hành.

Nhóm chủ trương ra mắt sách gồm Cựu Tổng Trưởng VNCH Hoàng Đức Nhã, đài VATV (Võ Thành Nhân, Minh Thúy, và Tủ Sách Tiếng Quê Hương thực hiện.

Cuốn sách *Tuốt Kiếm Phương Xa* còn có thêm tựa đề *Những Giác Mơ Tan Vỡ* của Miền Nam Việt Nam do Phan Lê Dũng dịch ra Việt ngữ từ cuốn sách *Drawn Swords In A Distant Land*, của tác giả George J. Veith. Ông này từng là cựu quân nhân Hoa Kỳ, đã bỏ công sức đọc nhiều tài liệu về chiến tranh Việt Nam, về chính thể Việt Nam Cộng Hòa và viết nên cuốn sách.

Theo lời của ông Hoàng Đức Nhã thì cuốn sách của tác giả George J. Veith có cái nhìn mới về Việt Nam Cộng Hòa. Đó là trong khoảng 20 năm ngắn ngủi, Miền Nam Tự Do đã phải vừa chiến đấu chống Cộng Sản và vừa cố gắng xây dựng một chính thể, một xã hội được coi là dân chủ tự do nhất trong lịch sử của dân tộc Việt Nam.

Dịch giả Phan Lê Dũng giới thiệu rằng cuốn sách *Tuốt Kiếm Phương Xa- Những Giác Mơ Tan Vỡ* của Miền Nam Việt Nam; tác giả George J. Veith “muốn góp những bản nhạc bi tráng, buồn bã đó thành một thiên Anh Hùng Ca kêu gọi con cháu những người Miền Nam Việt Nam tiến lên, nhật lại những hạt giống tốt đã khô cằn của thế hệ trước, tiếp tục chăm bẵm, gieo trồng những hạt mầm mộng mơ đó trên những miền đất lạ để một ngày nào đó, những hi vọng tan hoang của thế hệ trước

lại theo mây gió chuyển về, vẽ lại những hình ảnh tươi sáng đã bị chôn vùi trong quá khứ”.

Cuốn Bóng Mây Tình Yêu do nữ diễn viên Kim Vui (từng đóng vai chính trong cuốn phim *Chân Trời Tím* năm 1971 của Sài Gòn cùng với tài tử Hùng Cường) kể lại cuộc đời của mình bằng Anh Ngữ rồi Phan Lê Dũng dịch sang Việt Ngữ. Nghệ sĩ Kim Vui sinh năm 1939, hiện sinh sống tại Hoa Kỳ, bà ngồi trong hàng ghế khán giả và chỉ đứng lên phát biểu một vài câu ngắn gọn về cuốn hồi ký của mình.

Sau nghi lễ chào cờ mặc niệm, Minh Thúy và Diệu Quyên đọc lời giới thiệu hai cuốn *Bóng Mây Tình Yêu* và cuốn sách *Tuốt Kiếm Phương Xa*.

Cả 3 diễn giả gồm Phan Lê Dũng, Hoàng Đức Nhã và George J. Veith ngồi trên sân khấu trả lời những câu hỏi về cuốn sách, về quá khứ lịch sử Việt Nam năm xưa. Phan Lê Dũng vừa làm công việc chuyển ngữ Anh – Việt khi tác giả George J. Veith nói chuyện.

Một người khách đặc biệt là ông Frank Snapp, từng làm việc cho CIA tại Sài Gòn thời chiến tranh Việt Nam, người đã xuất bản cuốn sách *Decent Interval* năm 1977 ghi lại những chi tiết về cuộc chiến thời đó gây sôi nổi, có mặt trong buổi này và ông đã phát biểu vài phút về chuyện lịch sử năm xưa.

Nhà báo Đinh Quang Anh Thái điều hợp gọn gàng công việc hỏi và đáp giữa khách và diễn giả.

Ông Võ Thành Nhân - một người trong ban tổ chức đến từ vùng Hoa Thịnh Đốn - là một nhà truyền thông và cũng là một Trưởng Hướng Đạo - cho biết đã có 3 lần ra mắt sách tại Virginia, San Jose và Quận Cam. Là người đến từ tiểu bang xa, ông bày tỏ lòng cảm ơn các bằng hữu Hướng Đạo tại Quận Cam đã giúp đỡ trong việc tổ chức và các bằng hữu truyền thông loan tin.

Buổi ra mắt sách khoảng hơn 2 tiếng đồng hồ để lại trong lòng người tham dự cảm giác bồi hồi về bầu trời Việt Nam Cộng Hòa năm xưa.

Hai cuốn sách *Tuốt Kiếm Phương Xa* và *Bóng Mây Tình Yêu* của nhà xuất bản Tiếng Quê Hương, địa chỉ liên lạc:

Tiengquehuongbookclub@gmail.com.

Địa chỉ gửi thư :

PO. Box 4653 - Falls Church, VA 22044.

BẮT GIỮ HAI NGƯỜI GỐC VIỆT TÀNG TRỮ VŨ KHÍ VÀ ĐẠN DƯỢC

San Jose – Catd) - Hai người gốc Việt ở San Jose đối mặt với hàng loạt tội danh súng ống, sau khi nhà chức trách thu giữ nhiều súng ống, đạn dược, và ma túy.

Lực lượng đặc nhiệm mới đây thu giữ được 4 khẩu súng trường tấn công, 4 khẩu súng ngắn, hầu hết số súng này đều tự chế, và áo chống đạn, hàng ngàn viên đạn bắn xuyên áo giáp, thuốc lác, ma túy, thuốc gây nghiện fentanyl, tại một căn nhà mobile home trên đường Ford Road, khu vực Nam thành phố San Jose.

John Phan 33 tuổi, và Calvin Lê 25 tuổi bị bắt giữ, và bị truy tố tổng cộng 18 tội danh chế và tàng trữ súng bất hợp pháp. Chưa rõ nếu bị kết tội tất cả những tội danh đó, 2 nghi can sẽ đối mặt với bản án tối đa như thế nào. Nhà chức trách cũng không tiết lộ họ đã lần đến nhà nghi can như thế nào, cũng như những tình tiết khác của vụ án.

“Số lượng loại đạn xuyên áo giáp mà những nghi can này tàng trữ, lên đến hàng ngàn viên, khiến vũ khí, cộng với loại đạn dược này rất nguy hiểm đối với bất cứ ai tiếp xúc với những chúng,” Biên lư Quận Santa Clara Jeff Rosen nói.

Hàng xóm chung quanh không hay biết chuyện gì xảy ra ở căn nhà, và các nghi can hàng ngày rất thân thiện.

Nhưng bắt giữ những nghi can này giúp cảnh sát nhẹ nhõm hơn. “Việc tước những khẩu súng đó khỏi đường phố, đưa những tên tội phạm đó ra khỏi đường phố tương đương với việc bớt đi một vụ nổ súng, bớt đi một vụ giết người, bớt một vụ cướp có vũ trang,” cảnh sát Steve Aponte chia sẻ.

Năm ngoái, cảnh sát San Jose đã thu giữ hơn 1.200 khẩu súng, tương đương cứ bảy giờ lại có một khẩu súng.

TIN THÊM VỀ VỤ MẮT TÍCH BÍ ẨN TẠI TIỂU BANG ILLINOIS

Illinois - The Sun đưa tin, mới đây, một vụ mắt tích bí ẩn đã xảy ra tại khu vực Illinois, Hoa Kỳ với nạn nhân là Brissa Romero (17 tuổi). Theo đó, Brissa được cho là mất tích bí ẩn kể từ ngày 4 tháng 12 và cảnh sát vẫn chưa thể tìm thấy tung tích của

cô cho đến thời điểm hiện tại.

Điều tra của cảnh sát cho biết, vào ngày xảy ra sự việc, đoạn video ghi lại hình ảnh cuối cùng của Brissa cho thấy chỉ vài giờ trước khi mất tích, cô đã đến nơi làm việc tại Schaumburg để lấy chiếc iPad của mình và rời đi. Những hình ảnh cuối cùng của Brisa Romeo (ảnh) trước khi cô biến mất vào ngày 4/12 đã được camera ghi lại.

Sau đó Brissa được cho là đang trên đường đi dự một bữa tiệc nghỉ lễ cùng các đồng nghiệp ở Vernon Hills, khu vực cách Chicago khoảng 72km về phía bắc. Tuy nhiên, Brissa chưa bao giờ đến bữa tiệc vì mọi người ở bữa tiệc cho biết họ không hề nhìn thấy cô đến dự sự kiện.

Sau khi được thông báo về vụ mất tích, cảnh sát cho biết điện thoại của Brissa phát ra tín hiệu lần cuối ở gần nơi tổ chức bữa tiệc. Dò theo tín hiệu này, cảnh sát được dẫn đến một hồ nước và phát hiện chiếc xe Nissan của cô đang bị chìm xuống nước và nói thêm rằng họ đã tìm thấy những đồ đạc khác.

Trong khi cuộc tìm kiếm tiếp tục, cảnh sát tin rằng nạn nhân đã ở trong xe vào thời điểm nó lao xuống nước. Tuy nhiên, thi thể hay bất kỳ tung tích gì của Brissa vẫn còn là một ẩn số.

Cảnh sát trưởng Vernon Hills Patrick Kreis cho biết: “Dựa trên tình trạng của chiếc xe và tất cả bằng chứng mà chúng tôi có vào thời điểm này, có vẻ như Brissa đã ở trong chiếc xe đó khi nó lao xuống hồ”.

LUẬT MỚI CALIFORNIA: KHÔNG PHẢI TRẢ TIỀN XE CẤP CỨU

SACRAMENTO, California (NV) - California có luật mới, hiệu lực đầu năm 2024, giúp nhiều gia đình không bị các công ty bảo hiểm tính tiền gọi xe cấp cứu bất ngờ, tiết kiệm đến cả chục triệu

đô la.

Theo báo mạng CalMatters hôm 29 Tháng Mười Hai, 2023, nhiều gia đình tuy có bảo hiểm y tế nhưng vẫn bị tính tiền gọi xe cấp cứu không được bảo hiểm trả, làm họ bị nợ rất nhiều tiền. Vì vậy, vào ngày 1 Tháng Giêng, 2024, Đạo Luật AB 716 của California có hiệu lực, có mục đích giúp đỡ những bệnh nhân có bảo hiểm nhưng bị tính tiền không có trong bảo hiểm và không thể chọn công ty xe cấp cứu đến giúp họ trong lúc khẩn cấp.

Theo luật mới, bệnh nhân chỉ cần trả số tiền gọi xe cấp cứu bằng giá tiền được tính trong bảo hiểm. Các công ty bảo hiểm và công ty xe cấp cứu phải tự giải quyết trực tiếp với nhau nếu họ không có hợp đồng.

Những người ủng hộ AB 716 cho rằng đạo luật này sẽ giúp đỡ được hàng ngàn gia đình vì nhiều lúc họ chỉ cần trả chưa tới \$100 cho công ty xe cấp cứu có hợp đồng với bảo hiểm của họ.

Các công ty xe cấp cứu không phản đối đạo luật này vì bảo đảm các công ty bảo hiểm sẽ trả tiền cho họ.

Hiệp Hội Kế Hoạch Bảo Hiểm California, đại diện cho các công ty bảo hiểm, phản đối AB 716 trước khi được thông qua vì có thể tăng giá bảo hiểm khắp tiểu bang lên đến \$67.3 triệu. Tuy nhiên, những người có bảo hiểm y tế thường sẽ tiết kiệm được đến \$44.5 triệu tiền đi xe cấp cứu.

Bà Katie Van Deynze, một người bảo vệ quyền lợi bệnh nhân và đại diện tổ chức Health Access California, cho rằng AB 716 bảo vệ người tiêu dùng của tiểu bang khỏi những hóa đơn y tế bất ngờ. Vì vậy, tổ chức này bảo trợ AB 716.

Khoảng 14 triệu cư dân California có bảo hiểm y tế bình thường sẽ nhận được nhiều lợi ích từ đạo luật mới. Nghiên cứu của Kaiser Family Foundation cho thấy 73% số lần gọi xe cấp cứu ở California được tính tiền ngoài bảo hiểm vào năm 2018.

Không chỉ vậy, California còn có tiền bảo hiểm y tế bất ngờ cao nhất Hoa Kỳ, lên đến \$1,209, theo nghiên cứu của US Public Interest Research Group.

Dân Biểu Tasha Boerner (Dân Chủ-Carlsbad), tác giả của AB 716, cho biết trong thông cáo khi đạo luật được thông qua là cư dân không thể chọn

công ty xe cấp cứu nào đưa họ đến bệnh viện trong lúc nguy hiểm.

“Một chuyện mà không ai nghĩ đến khi gọi 911 là họ có đủ tiền để trả cho xe cấp cứu hay không,” bà Boerner viết.

Đạo luật này còn bảo vệ những người không có bảo hiểm y tế khỏi phải tiền xe cấp cứu bất ngờ bằng cách giới hạn tiền họ phải trả ngang với giá của Medi-Cal hay Medicare. Medi-Cal là bảo hiểm y tế của tiểu bang cho người có thu nhập thấp, và đã có điều khoản bảo vệ bệnh nhân khỏi phải trả tiền xe cấp cứu bất ngờ.

Điều khác biệt của AB 716 là có khoảng 6 triệu cư dân California đang dùng bảo hiểm y tế do liên bang kiểm soát sẽ không được đạo luật này bảo vệ. Tuy nhiên, một ủy ban quốc gia đang tìm cách để đưa điều đó vào Đạo Luật “US No Surprises Act” để bảo vệ người Mỹ khỏi phải trả tiền những hóa đơn y tế bất ngờ, trong đó có luật về tiền cấp cứu bằng máy bay nhưng không có luật về xe cấp cứu. Những cư dân này là người làm việc cho những công ty có tại nhiều tiểu bang hay nhiều quốc gia có bảo hiểm y tế cho nhân viên.

Nhiều gia đình từng được bảo hiểm y tế trả gần như hết viện phí, nhưng bảo hiểm không trả tiền xe cấp cứu. Chính vì vậy, AB 716 có mục đích giúp cư dân tiết kiệm tiền xe cấp cứu, chỉ trả theo đúng giá của bảo hiểm họ mua, và các công ty bảo hiểm phải trực tiếp thương thảo tiền bạc với các công ty xe cấp cứu. (TL) •

Mỗi Ngày Một Bài Thơ

Sống một mình trong căn nhà vắng lặng
Mỗi một ngày tôi làm một bài thơ
Tả cảnh thiên nhiên: núi, biển, sông, hồ
Và những kỳ công của người chiến sĩ
Của Miền Nam nước Việt thuở xa xưa
Chiến thắng Plei Me, Bình Giả, Đức Cơ
Kontum kiêu hùng, cổ thành Quảng Trị
An Lộc lừng danh với Biệt cách Dù
Tôi cũng nói về cuộc đời dẫu biển
Và những niềm cảm xúc lúc hoàng hôn
Của lịch sử bốn ngàn năm nòi giống Tiên Rồng
Những anh thư, hào kiệt của quê hương
Là Việt Nam, tôi mãi mãi yêu thương!

• Trần Quý Trung

**Nếu Quý Độc Giả Muốn Đọc
Tất Cả Các Số Báo
*người việt illinois***

Từ Ngày Tục Bản

Xin vào Trang Mạng:

www.hnvi.org/media

Lịch Sử

12 CON GIÁP ĐÔNG PHƯƠNG

Mười hai con giáp là một sơ đồ phân loại bao gồm 12 con vật được đánh số theo thứ tự từ 1 đến 12. Trong một chu kỳ 12 năm sẽ lặp lại. Một chu kỳ xấp xỉ 11,85 năm so với chu kỳ của quỹ đạo Sao Mộc.

Hiện nay, 12 con giáp được sử dụng ở các nước Đông Á như Hàn Quốc, Trung Quốc, Nhật Bản và Việt Nam, được dùng để tính thời gian (ngày, tháng, năm). Trong đó 12 con giáp bao gồm những con dưới đây và được sắp xếp theo thứ tự: Tý, Sửu, Dần, Mão, Thìn, Tỵ, Ngọ, Mùi, Thân, Dậu, Tuất, Hợi.

Theo tài liệu truyền lại từ nhiều nguồn khác nhau. Ngày xưa khi còn chưa có lịch, con người muốn biết được khí hậu, thời tiết, thời gian, thiên văn, họ thường dựa vào những quan sát tự nhiên, bằng những kinh nghiệm được ông bà xưa truyền

lại từ đời này sang đời khác. Nhưng kết quả chỉ là tương đối, đôi khi xảy ra không đúng như những gì nhìn thấy.

Theo truyền thuyết ở Trung Quốc về 12 con giáp thì vào ngày sinh nhật của Ngọc Hoàng, các loài vật đã tổ chức cuộc thi tài xem ai là người thắng cuộc. Và từ đó sẽ quyết định được vị trí đứng đầu và sắp xếp lần lượt thứ tự 12 con giáp.

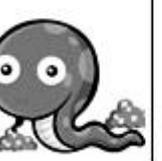
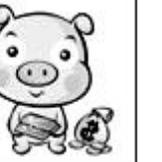
Đây cũng chính là lý do tại sao có 12 con giáp trong một năm, tương ứng với 12 giờ trong 1 ngày, 12 tháng trong 1 năm và 12 năm trong 1 giáp. Mỗi con giáp sẽ thay nhau đại diện cho 1 năm.

Khi 12 con giáp về đến Việt Nam, các con vật đại diện đã có những sự thay đổi nhất định. Nhưng về những điều cơ bản, thứ tự 12 con giáp vẫn được giữ nguyên.

Câu chuyện “sự tích” 12 con giáp của lịch phương Đông rất đơn giản và khá thú vị, có thể không ít bạn đã biết rồi, nhưng vẫn xin kể ra đây để chúng ta cùng hiểu về lý do tại sao chúng ta lại hay được gọi là “cầm tinh” con vật của năm đó.

Một lần, Đức Phật cho mời tất cả các con vật trên thế giới tới dự tiệc chào năm mới. Lời mời đã được gửi đi với tất cả thành ý, nhưng cuối cùng chỉ có 12 con vật tới dự tiệc. Cảm kích sự nhiệt tình của 12 con vật đó, Đức Phật đã tặng cho chúng một món quà ý nghĩa, đó là tên của chúng sẽ được đặt cho các năm trong lịch Mặt trăng.

Thứ tự đặt tên của 12 “vị khách” này cũng rất đơn giản, “vị khách” nào đến trước được đặt trước, “vị khách” nào đến sau thì nhận năm tiếp sau. Chú chuột bé xíu là “vị khách” đầu tiên và vì thế được

			
Tý	Sửu	Dần	Mão
			
Thìn	Tỵ	Ngọ	Mùi
			
Thân	Dậu	Tuất	Hợi

đặt tên cho năm đầu tiên, và chú heo ục ịch là “vị khách” cuối cùng nên phải nhận năm cuối cùng trong 12 con giáp.

Mỗi “vị khách” cũng được chọn những vật đại diện cho mình như : loại đá quý, loại hoa, cùng những nhân tố đại diện khác như màu sắc, mùa trong năm và cả giờ trong ngày. Người phương Đông dùng lịch Mặt trăng tin rằng, những ai sinh vào năm của con vật nào sẽ mang hầu hết những đặc tính cả tốt lẫn xấu của con vật đó. Và nếu họ dùng những vật đại diện của con vật đó thì sẽ nhận được nhiều may mắn trong cuộc sống.

Tuổi Tý : Những người tuổi Tý là những người lịch lãm, thông minh và rất duyên dáng. Cách sống của họ khá tích cực, không hay hoài nghi, coi trọng gia đình và bạn bè nên họ thường có rất nhiều bạn. Người tuổi Tý cũng khá giỏi trong việc chi tiêu nên cuộc sống của họ cũng có thể được coi là dư dả.

Tuổi Sửu : Luôn hiểu lẽ phải, sống ngăn nắp, chăm chỉ, nghiêm túc, kiên quyết và khá lạnh lẽ là những đức tính nổi bật nhất của những người tuổi Sửu. Tuy không biểu lộ ra ngoài nhiều nhưng với họ, gia đình luôn là ưu tiên số một. Nếu có cơ hội làm bạn với người tuổi Sửu, bạn sẽ thấy họ luôn là những người bạn trung thành và đặc biệt yêu âm nhạc.

Tuổi Dần : Những người tuổi Dần đa số sống một cuộc sống đầy đam mê, cuốn hút. Nhờ có lòng quả cảm và sự hào phóng, họ luôn nhận được rất

nhiều sự tôn trọng, kính nể. Với bạn bè, những người tuổi Dần là những người bạn thú vị, chân thành, và dễ nhờ vả. Với gia đình, họ là những người trụ cột vững chãi nhưng đôi khi hơi gia trưởng.

Tuổi Mão : Thích sự ấm áp, thích được vuốt ve là những đặc tính nổi bật của chú Mèo. Người tuổi Mão cũng gần như vậy, luôn sống rất trìu mến, tràn ngập tình cảm, yêu thích các bữa tiệc, và rất hiếm khi buồn rầu hay cáu gắt. Với bạn bè, họ là trung tâm của những cuộc vui, còn với gia đình, họ luôn biết cách tạo nên không khí hạnh phúc.

Tuổi Thìn : Đây là con vật duy nhất trong bộ tứ linh “Long - Lân - Quy - Phụng” có mặt trong 12 con giáp, nên Thìn luôn được coi là tuổi may mắn nhất trong 12 năm tuổi. Người tuổi Thìn luôn được miêu tả là những người rất quyết đoán, mạnh mẽ đầy nghị lực và rất tài ba, họ có thể thành công ở hầu hết mọi lĩnh vực. Bên cạnh đó, người tuổi Thìn cũng khá may mắn vì luôn có được sức khỏe tốt.

Tuổi Tỵ : Những người tuổi Tỵ có rất nhiều kỹ năng nổi bật và đặc biệt trong số đó là sự thông minh sắc sảo và trực giác tốt. Họ thường rất thích đọc sách, âm nhạc và cuộc sống của họ đặc biệt may mắn với chuyện tiền bạc. Một điểm trừ duy nhất của người tuổi Tỵ, đó là họ không thích bị thử thách.

Tuổi Ngọ : Được miêu tả là những người vui tính, hấp dẫn, vì thế nên dường như những người tuổi Ngọ luôn là trung tâm của đám đông và của các bữa tiệc.

Đôi khi họ hơi nóng nảy, ích kỷ và thiếu kiên nhẫn, nhưng đó chỉ là những lúc tâm trạng của họ không tốt. Bình thường, bạn sẽ thấy những người tuổi Ngọ là những người bạn và đối tác rất tuyệt

Tuổi Mùi : Người tuổi Mùi nổi bật với phong cách duyên dáng, tính tình lạc quan, tốt bụng và rất dễ tính. Họ cũng là những người rất tài năng và có óc sáng tạo cao.

Nếu bạn lập gia đình hay có bạn bè là người tuổi Mùi, bạn sẽ thấy họ luôn biết cách để bạn

hiểu được, bạn là người rất quan trọng với cuộc sống của họ.

Tuổi Thân : Giống như đặc tính của những chú khỉ, những người tuổi Thân rất nhanh nhẹn, hoạt bát, năng nổ, suy nghĩ nhanh và rất vui tính. Họ rất hay cả thèm chóng chán và khó có thể “yên phận” với việc gì. Hầu hết những người tuổi Thân khá tham vọng và thường rất thành công trong việc đầu tư tiền bạc. Cuộc sống của những người tuổi Thân luôn được coi là khó đoán nhất trong 12 con giáp.

Tuổi Dậu : Những người tuổi Dậu là những người rất quảng giao, sống khá phong lưu và có óc sáng tạo cao. Họ cũng là những người bạn trung thành tuyệt đối và luôn hết lòng giúp đỡ người khác. Gia đình là cả thế giới với người tuổi Dậu. Tuổi Dậu cũng chính là tuổi được đánh giá cao nhất về sự trung thành trong 12 con giáp.

Tuổi Tuất : Được miêu tả như những nhân viên cần mẫn, những người tuổi Tuất yêu thích sự hoàn hảo đến từng chi tiết trong mọi công việc. Họ còn được coi là những người chân thành và đáng tin cậy nhất trong 12 con giáp. Nếu có một người bạn tuổi Tuất, bạn sẽ thấy họ là những người luôn biết lắng nghe và đưa ra rất nhiều lời khuyên hữu ích.

Tuổi Hợi : Những người tuổi Hợi được “nhận diện” là những người rất ngọt ngào, vô tư và vô cùng đáng yêu. Họ yêu thích các bữa tiệc, không quan tâm quá nhiều đến chuyện tiền bạc. Giấu sau vẻ ngoài có vẻ rất thích vui chơi đó là một con người rất thông minh, và rất may mắn trong chuyện tiền bạc.

Tóm lại không có tuổi nào thua tuổi nào mà tùy thuộc vào ở sự phấn đấu của mỗi người •

(Sưu tầm)

*Chúc Mừng
Năm Mới*

*Hương
Xuân Mượn*

Xuân đến nơi này, em có hay ?
Bao nhiêu niềm nhớ vẫn đọng đây.
Mặc dù tuyết lạnh hoa chưa nở,
Mà đóa hoa tình đã ngát ngây.

Có người thiếu nữ ở phương xa.
Mái tóc đang hong chải mượt mà.
Nắng nhạt ba mươi ngày giáp Tết,
Hương Xuân thoang thoảng dáng kiều sa.

Tiết trời ấm - lạnh kết giao mùa.
Một chút ân tình hình ảnh xưa.
Nơi đó cho dù Xuân đến muộn,
Chốn này cũng vẫn Tết lúa thừa...

. mình nhà

Chicago, Xuân Giáp Thìn 2024

Phong Tục NGÀY TẾT

Tết là một dịp quan trọng để gia đình có thể quây quần, đoàn tụ cùng nhau sau một năm dài làm việc vất vả. Đây là dịp lễ lớn nhất trong năm và giữ được trọn vẹn bản sắc dân tộc của người Việt Nam với các phong tục ngày Tết đặc trưng. Xin được tổng hợp một số phong tục ngày Tết dưới đây để giúp các bạn trẻ có dịp hồi tưởng.

1. Đoàn tụ và quây quần bên gia đình

Theo như quan niệm của người Việt Nam, ngày Tết đầu năm là dịp để đoàn tụ các thành viên trong gia đình, mở rộng mối quan hệ xã hội, đề cao được nét đẹp của tình cảm gia đình, tình thầy trò, tình cảm đôi lứa, bạn bè, tri kỷ,... Theo phong tục ngày Tết cổ truyền thì đây còn là dịp để biết ơn, đoàn tụ cùng ông bà, tổ tiên, những người thân đã mất.

Theo phong tục thì từ bữa cơm tối đêm giao thừa đến 3 ngày Tết chính, các gia đình đều phải dọn bàn thờ và thắp hương để mời ông bà, tổ tiên, người thân đã mất về dùng cơm, vui Tết cùng với con cháu.

2. Cúng ông Công, ông Táo

Theo như phong tục ngày Tết của người Việt Nam, thì cứ vào ngày 23 tháng Chạp âm lịch, các gia đình sẽ tiến hành làm lễ để tiễn ông Công, ông Táo về trời để báo cáo mọi việc của gia chủ với Ngọc Hoàng. Trong ngày này, mọi người sẽ phải dọn dẹp nhà bếp thật sạch sẽ, nấu cơm cỗ, mua cá vàng về cúng để tiễn ông Công, ông Táo về châu trời.

3. Đi thăm mộ của tổ tiên

Một phong tục ngày Tết nối tiếp sau cúng ông Công, ông Táo sẽ là thăm viếng, dọn dẹp nơi an

nghi của ông bà, người thân. Đây là một phong tục phổ biến, thể hiện đạo hiếu và lòng biết ơn, kính trọng với đấng sinh thành, bậc tổ tiên đã khuất.

4. Gói và nấu bánh chưng, bánh tét

Một phong tục ngày Tết được xem như là đặc trưng không thể thiếu và được rất nhiều gia đình vẫn giữ đến hiện tại chính là gói và nấu bánh chưng, bánh tét. Bánh chưng, bánh tét là một trong những món ăn truyền thống không thể thiếu vào dịp Tết Nguyên Đán của nhiều gia đình. Mọi người sẽ cùng nhau gói và nấu bánh, thức thâu đêm trò chuyện cùng nhau.

5. Tổng cữu nghinh tân

Một phong tục ngày Tết có tên gọi khá là xa lạ Tổng cữu nghinh tân, nhưng thực chất lại rất quen thuộc chỉ đơn giản là dọn dẹp nhà cửa, mua sắm, trang trí với mong muốn vạn sự cát lành, tài lộc, gia đạo bình an.

Tổng cữu nghinh tân mang trên mình một ý nghĩa sâu sắc trong đời sống mỗi dịp Tết sẽ là tránh

xung đột, những điều xưa cũ, xích mích, lớn tiếng,..., đều sẽ được bỏ qua hết. Ai nấy đều sẽ tay bắt mặt mừng, trao nhau những lời chúc tốt lành, mọi sự như ý.

6. Đón mừng khoảnh khắc giao thừa

Đón mừng khoảnh khắc giao thừa là một trong những phong tục ngày Tết cực kỳ quan trọng, được xem là quyết định mọi điều may mắn trong năm mới. Đây là thời điểm chuyển giao từ năm cũ sang năm mới, là khoảnh khắc giao thoa giữa con người và đất trời trở nên gần gũi hơn. Trong đêm giao thừa có rất nhiều hoạt động đa dạng như bắn pháo bông, cúng giao thừa, chúc tết, lì xì,...

7. Chưng mâm ngũ quả

Mâm ngũ quả chưng bàn thờ tổ tiên là một phong tục ngày Tết quan trọng không thể thiếu. Mỗi vùng miền khác nhau sẽ có những cách bày mâm ngũ quả và các loại trái cây khác nhau. Các loại trái cây được sử dụng đều thường có ý nghĩa chung là cầu chúc một năm mới bình an, may mắn, an khang, phú quý.

8. Chơi hoa vào dịp Tết

Chợ hoa Tết luôn là một nét đẹp quen thuộc vào những dịp cuối năm. Vào thời điểm gần Tết, mọi người thường sẽ đến các chợ hoa, tìm mua các loại cây rực rỡ, đặc trưng như mai, đào, quất, cúc,... Những loại cây này không thể thiếu trong ngày tết, vì chúng góp phần làm cho ngôi nhà rực rỡ, sắc màu hơn, đồng thời cũng tượng trưng cho sự may mắn, thịnh vượng, hạnh phúc,....

Tùy theo phong tục ngày Tết của từng vùng miền khác nhau, thì sẽ có những loại cây trưng Tết khác nhau, miền Bắc đặc trưng với hoa đào, miền Nam đặc trưng là hoa mai. Ngoài ra thì cây quất cũng là cây đặc trưng cho may mắn, thịnh vượng, được trưng cả 3 miền.

9. Xông đất

Theo quan niệm của người Việt Nam thì xông đất đầu năm là một phong tục ngày Tết vô cùng quan trọng. Việc nhờ người hợp tuổi với gia chủ đến xông đất nhằm cầu mong năm mới hạnh phúc, làm ăn phát đạt. Thời điểm xông đất thường sẽ là

sau phút giao thừa bởi những người vui tính, hợp tuổi và hay gặp may mắn.

10. Xuất hành ngày đầu năm

Vào ngày mùng 1 đầu năm, mọi người thường sẽ chọn hướng, giờ và phương tiện di chuyển để ra khỏi nhà. Với mong muốn khi bước sang một năm mới thì mọi thứ đều thuận lợi, gặp được nhiều may mắn, tất cả đều thuận lợi, gặp được nhiều tốt lành cả năm.

11. Chúc Tết, mừng tuổi và lì xì

Chúc Tết, mừng tuổi là một trong những phong tục ngày Tết được các bé yêu thích nhất vào mỗi dịp xuân về. Vào những ngày Tết, mọi người sẽ dành tặng cho nhau những lời chúc vô cùng tốt đẹp, đồng thời tặng những bao lì xì may mắn.

12. Đi chùa, hái lộc đầu xuân

Đi lễ chùa, hái lộc đầu năm là một nét đẹp tâm linh trong phong tục ngày Tết được rất nhiều người Việt Nam xem trọng. Mọi người đều đi lễ chùa nhân dịp đầu năm để thể hiện lòng tôn kính với Phật, thần linh và tổ tiên. Vừa để cầu cho một năm mới nhiều điều may mắn, tài lộc và bình an cho gia đình.

13. Cúng tất niên

Cúng tất niên là một nghi lễ vô cùng quan trọng theo phong tục ngày Tết Cổ truyền của người Việt Nam. Vào ngày 30 Tết, các gia đình đều sẽ dâng mâm cỗ một cách tươm tất để thắp hương mời thần

linh, ông bà tổ tiên về ăn Tết cùng với gia đình. Đồng thời để sum vầy tụ họp cùng con cháu để kết thúc năm cũ và chào đón một năm mới.

14. Dựng cây nêu ngày Tết

Tương truyền rằng hàng năm khi đến năm mới thì ma quỷ sẽ lại đến phá đám vì vậy để xua đuổi tà ma, những điều không may mắn. Mọi người thường sẽ dựng cây nêu để báo rằng nơi này đã có chủ và xua đuổi ma quỷ đến quấy nhiễu.

Đây là một phong tục ngày Tết truyền thống quan trọng tại nhiều địa phương. Cây nêu thường sẽ được dựng vào ngày 23 tháng chạp và được hạ xuống vào ngày mùng 7 Tết (xem truyền thuyết).

15. Xin chữ dip đầu xuân

Vào dịp đầu năm mới, mọi người thường sẽ rủ nhau đi xin chữ đầu xuân để treo trong nhà để cầu mong mọi điều tốt đẹp sẽ đến với gia đình và người thân. Mỗi người sẽ có những mong muốn xin các dòng chữ khác nhau, nhưng đều chung một mong muốn là mọi sự tốt lành, gia đình thuận hoà, tài lộc, sức khỏe •

BẠN CÓ BIẾT?

Những nhân vật tuổi Thìn, biến cố năm Thìn trong lịch sử nước ta?

- *Phan Đình Phùng*: Giáp Thìn (1844-1895). Đỗ Đình nguyên làm quan Ngự sử. Lãnh tụ Cần Vương chống Pháp (khởi nghĩa Hương Sơn ngót 10 năm).

- *Đào Duy Anh*: Giáp Thìn (1904 - 1988). Nhà sử học, học giả, tác giả Hán - Việt tự điển và nhiều công trình nghiên cứu lịch sử.

- *Lê Văn Linh*: Bính Thìn (1376 - 1447). Khai quốc công thần nhà Lê, được phong đến chức Thái phó.

- *Phan Thanh Giản*: Bính Thìn (1796 - 1867). Tiến sĩ đầu tiên ở Nam Bộ, đi sứ Pháp về làm Kinh lược sứ ở Vĩnh Long. Bị Pháp ép để mất ba tỉnh miền tây uống thuốc độc tự tử.

- *Nguyễn Thượng Hiền*: Mậu Thìn (1628-1715). Đỗ Hoa giáp, làm đốc học, bỏ quan tham gia phong trào Đông du với Phan Bội Châu. Cuối đời đi tu và mất ở Trung Quốc.

- *Nguyễn Phan Chánh*: Mậu Thìn (1892 - 1984). Hoạ sĩ nổi tiếng về tranh lụa.

- *Mạc Đĩnh Chi*: Canh Thìn (1280 - 1350). Trạng nguyên, làm quan đời Trần, nổi tiếng liêm khiết, rất thông minh, có tài văn học. Đi sứ sang Trung Quốc được phong là Lương quốc trạng nguyên.

- *Trương Định*: Mậu Thìn (1760 - 1864). Chỉ huy nghĩa binh chống Pháp ở Nam kỳ, không chấp nhận Hoà ước cho Pháp chiếm ba tỉnh miền Đông, được dân tôn là Bình Tây Đại nguyên soái.

- *Nguyễn Quang Bích*: Nhâm Thìn (1832 - 1890). Đỗ Hoàng Giáp, kiên quyết chống Pháp, hưởng ứng Cần Vương, lãnh đạo phong trào kháng chiến ở Bắc kỳ.

- Năm Mậu Thìn (248) là ngày mất của nữ anh hùng dân tộc Triệu Thị Trinh (Bà Triệu).

- Năm Mậu Thìn 1428: Bản *Bình Ngô đại cáo* do Nguyễn Trãi soạn thảo ra đời.

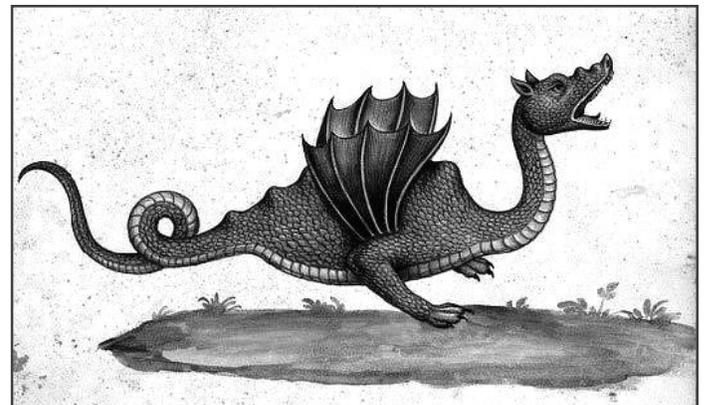
Năm
THÌN
Nói Chuyện
CON RỒNG

• PHẠM THÀNH CHÂU

vật ăn thịt, giống như con kỳ đà, rắn mối của ta.

Bạn mở Google rồi đánh chữ “Dragon” thì thấy đủ loại Dragon. Con Dragon tiếng La Tinh: Draco, tiếng Anh, Pháp: Dragon, tiếng Ý: Dragone... Dragon nhỏ cỡ con thần lùn, to lớn thì có con Dragon Komodo ở đảo Komodo, Indonesia, tên khoa học là Varamuo Komodoensi, dài 2 mét, nặng 150 ki lô. Tôi xem trong TV. thấy chúng ở chung với người trên đảo Komodo. Dân trên đảo phơi cá, chúng bò tới ăn, phải đánh đuổi. Hình như chính phủ nuôi chúng để hấp dẫn khách du lịch, nhưng cũng khá tốn kém, có mấy con trâu già chết, người ta mang cho chúng, chúng nhai sạch cả xương, lông. Không hiểu khi đói chúng có ăn thịt trẻ con không chứ tôi thấy mấy đứa nhỏ lấy roi đuổi đánh chúng chạy vô rừng. Khi giành ăn, giành con mồi, chúng đánh nhau rất hăng, máu me tùm lum mà vẫn cứ lăn xả vào nhau. Nhỏ hơn có con Dragon

Năm nay là năm Thìn, cầm tinh con Rồng. Chẳng ai thấy dung nhan con rồng ra sao. Nó là sản phẩm của tưởng tượng. Có điều, không hiểu ai đã đồng hóa con rồng của châu Á với con dragon của châu Âu. Một bên là con rắn (long), bên kia là con kỳ nhông, kỳ đà (dragon). Con rồng Á Châu tượng trưng cho cao quý, quyền năng (nhà vua) và nhân hậu (rồng hút nước, phun nước làm mưa giúp mùa màng xanh tốt) trong khi con dragon Âu châu vừa giống con khủng long vừa giống con hải mã (các ông thường ngâm rượu để uống cho mạnh gân cốt), là con ác thú, chuyên phun lửa đốt người ta. Bài này sẽ nói đại khái về con Dragon Châu Âu trước sau đó sẽ nói về con rồng Á Châu.

Con dragon, trong thực tế, có thật. Đó là con

Volan mà ta gọi là thần lằn bay, tên khoa học là Physignathus Cocinan. Miền thượng du Bắc Việt cũng có loại này. Có một loại tương tự lớn hơn, tên là rồng đất, người Tày gọi là Turong Đang, người Mường gọi là Rềnh, dài khoảng 50 cm. Con chuồn chuồn không giống con dragon mà cũng được gọi là Dragon Fly?- Có con cá dưới biển, màu sắc sặc sỡ, đầu đẹp cũng được gọi là con Dragnet. Ở Mỹ, có nhiều con dragon nhỏ được bày bán trong các tiệm bán thú nhỏ (pet). Máy con này chẳng làm được tích sự gì, chỉ thấy bò tới, bò lui như con kỳ nhông vậy thôi (con tắc kè còn kêu được vài tiếng vào ban đêm).

Tôi xem phim (vẽ) truyện cổ tích cho trẻ con Châu Âu, con Dragon được thêm vây, cánh, móng vuốt dữ dằn. Có con năm bảy đầu. Nó to như cái nhà, hiệp sĩ đến gần để chiến đấu thì nó phun lửa, chặt đầu, nó mọc lại đầu khác, phun lửa tiếp. Có khi nó bay trên trời, dùng móng vuốt bắt người. Cuối cùng chàng hiệp sĩ cũng giết được nó (hoặc bắn tên cho nó rớt xuống đất) để vào hang cứu công chúa (và để vui lòng lũ trẻ), tương tự chuyện Thạch Sanh, Lý Thông của ta vậy.

Dragon là con ác thú, các ông gọi mấy bà dữ dằn, ác phụ là Dragon lady.

Bây giờ qua chuyện con rồng của ta. Chưa ai thấy con rồng thật, tôi cũng chưa thấy, nên tôi chỉ dựa vào sách báo, truyền thuyết,

tranh vẽ, hình tượng để trình bày với hy vọng quý độc giả có được những giây phút giải trí thoải mái trong mấy ngày xuân.

Hình tượng con rồng có từ khi nào? Có thể khẳng định, rồng có từ thời lập quốc nước Việt Nam ta. Sử Trung Hoa có nhắc đến con Giao Long, là con rồng

của người Giao Chỉ. Các di chỉ lịch sử của Trung Hoa không thấy hình tượng con rồng (chỉ có con lân), mãi đến đời Tuyên Đức (1426-1435) mới thấy rồng xuất hiện trên các đồ đồng, đồ gốm, đồ sành (ông vua này chỉ thích đá dế, sao lại thích con rồng?). Đến đời Thành Hóa (1465-1487) mới thấy xuất hiện Long Phụng Hòa Minh rồi Phụng Mao Lân Giác... Ngay cả đến con Phụng Tầu cũng chỉ xuất hiện sau Phụng Việt ít ra cũng 400 năm. Đời Lý, thế kỷ 11, phụng đã thấy xuất hiện trên đồ gốm, đồ đồng rồi. Con phụng Việt đáng uy nghi nhưng nặng nề, người Trung Hoa “chế biến” con phụng Việt thành bay bướm, rục rờ, thanh thoát ra vẻ mầu nghi thiên hạ (phụng tượng trưng cho hoàng hậu).

Xem thế từ thời thượng cổ, người Lạc Việt đã vẽ hình giao long trên người để tránh bị giao long làm hại, thuyền bè cũng vẽ con mắt phía trước mũi thuyền, mục đích đồng hóa với giao long. Người Mường (gốc người Việt cổ) gọi con rồng là Prudồng và con thuồng luồng là Tu Luông. Con rồng ở Việt Nam không chỉ dành riêng cho vua chúa mà dân gian cũng có thể dùng hình tượng rồng, chỉ khác biệt là con rồng, tượng trưng cho nhà vua thì mỗi chân có năm (5) móng, rồng của các quan bốn (4) móng, dân chúng (các đình chùa, miếu đền) chỉ được làm hình con rồng ba (3) móng thôi. Ra Huế, bạn thăm cung điện, lăng tẩm các vua đều thấy rồng năm móng, Đồ cổ, có hình vẽ rồng năm móng là biết đó là đồ ngự dụng (vua dùng), rất có giá trị. Nếu có lên Đa Lạt, nhớ ghé thăm biệt điện Bảo Đại, bạn xem trong tủ triển lãm đồ ngự dụng, có một bình trà (cho vua dùng) vẽ hình con rồng sẽ biết. Thời các vua nhà Nguyễn, có lệnh cấm dân chúng dùng hình tượng con rồng. Theo Khâm định Đại Nam Hội Điển Sự Lệ, quyển 186 về luật lễ thì “Nếu thêu vẽ con rồng, con phượng, giao long thì quan hay dân đều bị phạt 100 trượng (đánh bằng gậy) và lưu đầy 3 năm. Quan thì cách chức, thợ làm bị phạt 100 trượng”. Đến thời Pháp thuộc, triều đình nhà Nguyễn chỉ còn là bù nhìn nên chẳng ai sợ lệnh vua mà phải tuân hành nên đình chùa, miếu võ, các đồ dân dụng (ấm, tách, đĩa, chén) vẫn vẽ con rồng, có khi rồng năm móng!

Huyền sử Việt Nam có kể rằng chúng ta là con

Rồng cháu Tiên (các cháu gặp người “ngoại quốc” có thể tự giới thiệu “We are children of the Dragon and the Fairy” nhưng nhớ chỉ rõ hình con rồng chứ không phải con dragon, khủng long hay ác thú phun lửa giết người, và cô Tiên của chúng ta là người đẹp bằng người thật, nhân hậu và có phép tiên, chứ không phải cô tiên có cánh, bé tí xíu như con ong, tay cầm chiếc đũa thần, nhấp nháy như pháo cầm tay thường xuất hiện trong các hình vẽ và phim cổ tích cho trẻ em ở Châu Âu)!

Sách xưa có ghi rõ về các loại rồng như sau: Rồng có cánh gọi là Ứng Long, rồng có sừng gọi là Cù Long, không có sừng gọi là Ly Long, rồng có vảy gọi là Giao Long (con rồng ở xứ Giao Chỉ. Giao Long thường xuất hiện ở bến sông thành Đại La và Long Biên). Rồng 500 tuổi thì có sừng, 1000 tuổi thì có cánh, rồng chưa bay lên được thì gọi là Bàn Long. Trung Hoa đem con Giao Long (của xứ Giao Chỉ) ra “vẽ rắn thêm chân” (đầu lạc đà có sừng, tai bò, bốn chân, râu ria, móng vuốt trông rất hùng vĩ, dữ tợn) phổ biến đến các nước chung quanh nên nước Nhật chọn con rồng đen là rồng thiêng của họ (trước 1945, có đảng Hắc Long của Nhật), và con Thanh Long là rồng thiêng của dân tộc Triều Tiên.

Trở lại tục xăm mình của người Việt mà đến đời Trần vẫn còn giữ và con rồng đời nhà Lý chỉ là con rắn có vảy, có chân đến đời nhà Trần mới dùng hình tượng con rồng (có vây, kỳ) như của người Trung Hoa. Nhưng con rồng có thật hay không? hay biến dạng từ con vật nào?

Theo các nhà nghiên cứu về tục xăm mình và con rồng Việt Nam thì có lẽ đó là hình ảnh con thủy quái. Họ suy luận rằng: Thời thượng cổ, đồng bằng sông Hồng và vùng bờ biển vịnh Hạ Long (vịnh rồng đáp xuống) còn rất hoang vu, thú dữ đầy dẫy. Người Việt đánh cá thường bị loại thủy quái này sát hại. Họ sợ hãi và nghĩ cách xâm hình con thủy quái lên toàn thân, hi vọng chúng tưởng đồng loại mà không ăn thịt. Loài thủy quái này rất to lớn, chúng thường băng qua sông hoặc lội từ đảo này qua đảo kia ở vịnh Hạ Long để săn mồi. Vì là ác thú hại người nên con người phải chiến đấu, tiêu diệt chúng để sống còn, giống như đã tiêu diệt hổ báo, cá sấu ở Nam bộ thời người Việt

mới đến khai phá. Tuy vậy đến thời Pháp thuộc, loài thủy quái này vẫn còn. Xin trích sau đây một số tài liệu liên quan đến con thủy quái mà người ta gọi là rồng biển, có ghi nhận trong các “Nhật Ký Hải Trình” của hải quân Pháp trên vịnh Hạ Long như sau.

Theo Oudemans người ta đã trông thấy rồng hiện ra 134 lần từ năm 1802 đến năm 1890. Ông Oudemans đã được trông thấy rồng hiện lên ở vịnh Hạ Long (Bai d’Along) nên ông có tả rõ hình con rồng dài từ 15 đến 30 thước, đầu nhỏ có râu, đuôi dài lắm, có 4 vây to, lúc ngoi dưới nước mình như con rắn. Vị chỉ huy tàu Avalanche là Lagrisill có kể chuyện rằng: Năm 1897, hồi tháng 7, tàu ông đang trong vịnh Hạ Long, thành linh, ở đằng xa, xuất hiện một vật đen đen, chiếu ống dòm thì thấy con rồng đang rẽ nước, ông liền cho tàu chạy đến gần độ 600 thước rồi ra lệnh lấy súng đại bác bắn một phát, nhưng không trúng, rồng lặn xuống nước. Rồng thở phì phào như con trâu đầm nước và phun nước lên cao như cá ông voi.

Ngày 15 tháng 2 năm 1898, rồng lại hiện lên gần Faist-si-long, trên tàu bắn nhiều phát súng, cách rồng 3, 4 trăm thước, hình như có hai

phát trúng nên thấy rồng cuộn khúc lên khỏi mặt nước và phun nước lên trên không. Chín ngày sau, từ tàu Bayard, một sĩ quan (quan năm) hải quân và tám hạ sỹ quan đang đứng chơi trên tàu cũng lại thấy rồng hiện lên, đầu nó nhỏ như đầu chó bể (phoque), lưng có gai như răng cưa”. Mới đây, vào năm 2009, ở vịnh Bristol (Alaska) người ta quay video được một sinh vật to lớn, dài khoảng 6 - 9 mét, di chuyển trong nước với cổ dài, đầu giống đầu ngựa. Giáo sư Paul LeBlond, trưởng khoa Khoa Học Trái Đất Và Đại Dương, đại học British Columbia cho biết, sinh vật trong video dao động lên xuống theo chiều dọc chứ không di chuyển

sang hai bên như cá. Có thể đó là loài rắn biển khổng lồ, được gọi là Cadborosaurus, là động vật bò sát biển, thường xuất hiện ở các bờ biển Bắc. Như vậy, con Giao Long (con rồng của người Giao Chỉ) là có thật, đến thế kỷ 19 còn sống sót vài con và bị người Pháp tiêu diệt. Có phải con thủy quái ở hồ Loch Ness (xứ Scotland) cũng là bà con giòng họ gì với con giao long của ta chăng?

Năm 1925, giáo sư Gruvel xuất bản một cuốn sách nói về nghề đánh cá cũng có kể chuyện về con rồng biển. Theo lời ông bác sĩ Kremp, nguyên quản đốc viện Đông Dương Hải Học đã nghe một người Nam phần, 56 tuổi, chủ thuyền ở sở Thương Chánh Sài Gòn thuật lại rằng, năm 1883, có trông thấy trên bề mặt một con rắn biển to bị sóng đánh giạt vào. Con rắn bề này dài 19 thước, lưng rộng 1 thước và có nhiều đốt. Da nó xám, cứng, gõ kêu như sắt tây (Theo Nguyễn Công Huân, Văn Hóa Nguyệt San, T. XIII, Q I, Sài Gòn 1964, tr. 26-30).

Trở lại chuyện con rồng. Vì là con vật được tượng trưng cho cao quý, sang trọng, quyền năng và nhân hậu nên các vua tự xem mình là rồng, những gì thuộc về nhà vua đều thêm chữ *Long* vào. Long nhan (mặt rồng), long sàng (giường vua nằm), long xa (xe vua)... Trong truyện kiếm hiệp của Kim Dung có “Đồ Long Đao” (đồ long là giết rồng) là cây đao sẽ dùng để giết vua Mông Cổ giành lại nước Trung Hoa cho người Hán.

Người Việt mình rất thích dùng chữ “long” để chỉ các công trình, địa danh như Long Biên, Hàm Rồng, Long Hải, sông Cửu Long, thành Thăng Long...

Hiện nay người ta thích vẽ, tạc tượng con rồng ở các đình chùa, miếu đền và cả các công viên, khu giải trí. Dài nhất Việt Nam là 2 con rồng bằng xi măng trước đền thờ Ngọc Hân công chúa và vua Trần Nhân Tông, cách đền Nam Giao 6 km trên núi Ngũ Phong, thôn Ngũ Tây, thành phố Huế. Con rồng xi măng này dài 105 mét, thân cao 2,5 mét, đầu cao 3,5 mét.

Trong truyền thuyết, có con rồng dài gần chục nghìn cây số, từ thành phố cổ Hội An đến nước Nhật. Người ta kể rằng. Nước Nhật thường hay động đất vì có con rồng nằm dưới đó, thỉnh thoảng

cựa mình là đất đai rung chuyển, cây đổ, nhà sập. Thầy địa lý Nhật bảo rằng, mình con rồng ở Nhật nhưng đầu nó ở tận xứ Việt Nam. Vậy nên, vào đầu thế kỷ 15, thầy địa lý Nhật đến xứ Đàng Trong (của chúa Nguyễn), tìm long mạch thì thấy ở Phố Hội có đầu con rồng nằm dưới một rạch nước, họ bèn xây đê lên (đầu rồng) một cây cầu, xây thêm trên cầu một ngôi chùa, có tượng ông (thần) tướng cầm cây gươm, ghìm ngay đầu con rồng để kềm chế, không cho nó cựa cựa, vậy là nước Nhật bớt động đất. Đó là Chùa Cầu, tỉnh Quảng Nam, đến nay vẫn còn, như một kỷ niệm của người Nhật tặng cho dân Hội An, nhiều người gọi đó là cầu Nhật Bản, có ghi công trình này ở các bia đá trên cầu. Đến Hội An xem Chùa Cầu, bạn nhớ vô chùa (ngay trên cầu) sẽ thấy rõ tượng ông (thần) tướng cầm gươm. Có lẽ người dân Hội An thêm thắt vô cho bọn trẻ chúng tôi tin là thật, sau này, đọc sách chúng tôi mới biết là khoảng thế kỷ 15, 16, người Trung Hoa và người Nhật đến phố Hội lập thương cựa buôn bán. Phía bắc phố Hội bên kia con rạch là nơi cư ngụ của người Nhật, phía nam của người Tàu. Người Nhật xây cây cầu để tiện đi lại, nhưng sách vở không nói về chuyện ngôi chùa (miếu) thờ ông thần nào đó, tướng tá, võ phục trông giống của người Nhật.

Bây giờ, để chấm dứt bài con rồng, tôi xin hiến quý ông tuổi Thìn một quả bói. (Xin lỗi, tôi không có quả tuổi Thìn cho quý bà).

Đàn ông tuổi con rồng thường gặp may mắn. Năm nay lại càng may mắn hơn vì là năm Giáp Thìn. Người tuổi Rồng có thừa sức khỏe, năng nổ nhưng dễ bị kích động và mất thăng bằng. Cực kỳ ương ngạnh nhưng ăn ở có đức độ, không biết đạo đức giả. Được thiên hạ kính nể, có thế lực. Tuổi Rồng háng hái ít ai sánh kịp. Thời trẻ hay gặp trắc trở, lớn lên vùng vẫy như rồng có cánh tuy cũng lắm thăng trầm, về già nhàn nhã. Tuổi Rồng hợp với tuổi chuột, rắn, khỉ, gà. Kỵ nhất với tuổi trâu, chó.

Năm nay, tuổi Rồng khá giả, yên thân, miễn là đừng giao dịch, tiếp xúc với người cùng tuổi Thìn (con rồng) vì là năm Rồng lại nằm ở cái thế “lưỡng long tranh châu”, chưa biết thắng bại ra sao? ● ●

NHỮNG MÓN NGON NGÀY TẾT

MANG HƯƠNG VỊ ĐẤT PHƯƠNG NAM

• TRI THU, NphN

Chỉ cần nghĩ đến món ngon ngày Tết miền Nam thôi là thực khách đã có thể tưởng tượng ra cái dẻo thơm của bánh tét, vị béo ngậy của thịt kho trứng hay hương thơm dịu của xôi vò.

Bánh tét

Tương tự như bánh chưng miền Bắc, bánh tét luôn đứng đầu danh sách món ngon ngày Tết miền Nam. Cách chế biến bánh tét miền Nam không quá khác biệt so với bánh tét miền Trung song được chia làm 2 loại nhân ngọt và mặn. Bánh tét miền Nam thường được dùng kèm củ kiệu và tôm khô để mang đến hương vị thơm ngon rất đặc trưng.

Xôi vò

Xôi vò là món ăn ngày Tết truyền thống rất được các gia đình miền Nam ưa chuộng, đặc biệt là khi chuẩn bị mâm cỗ cúng gia tiên. Xôi vò có cách chế biến đơn giản song lại dễ dàng chinh phục thực khách nhờ độ dẻo ngậy, ngon ngọt và thoả hương đỗ xanh dịu nhẹ.

Thịt kho trứng

Những ngày cận Tết, các gia đình miền Nam thường chuẩn bị sẵn một nồi thịt kho trứng, nước dừa thơm ngon để cả nhà thưởng thức và dùng Tết khác. Miếng thịt kho nước hoàn hảo phải ánh lên màu vàng cánh gián hấp dẫn, đượm vị ngọt lịm của nước dừa tươi, bùi bùi của trứng và béo ngậy từ thịt ba chỉ.

Canh khổ qua nhồi thịt

Canh khổ qua nhồi thịt (mướp đắng nhồi thịt)

tuy bình dị, rẻ tiền song lại hàm chứa nhiều ý nghĩa với người miền Nam trong ngày đầu xuân. Theo quan niệm truyền thống, món canh khổ qua nhồi thịt là lời cầu chúc một năm mới hạnh phúc, bình an. Ngoài ra, món ăn này còn có tác dụng thanh nhiệt, chống ngán cực hiệu quả.

Củ kiệu ngâm chua

Miền Bắc có dưa hành, miền Trung có dưa món thì miền Nam cũng có món ngon ngày Tết trứ danh là củ kiệu ngâm chua. Củ kiệu thường được ngâm từ trước Tết Nguyên đán khoảng 10 ngày. Khi ăn, người miền Nam thường dùng kèm củ kiệu ngâm chua với ít tôm khô để tăng thêm vị đậm đà. Củ kiệu ngâm chua tuy giản dị song vẫn là món ăn ngày Tết không thể thiếu

Canh măng

Khác với canh măng khô miền Bắc, canh măng miền Nam được chế biến từ củ măng tươi với hương vị rất riêng.

Trong mâm cơm ngày Tết nhiều đạm, bát canh măng thanh mát giúp chống ngấy và cung cấp nhiều vitamin và chất xơ cho cơ thể.

Gỏi gà xé phay

Trong các món ăn ngày Tết miền Nam, gỏi gà xé phay được đánh giá rất cao vì vừa sang, vừa ngon mà lại không lo bị ngán hay dễ béo như các món thịt khác. Không chỉ nhiều dinh dưỡng và có vị chua ngọt dễ ăn, gỏi gà xé phay còn không hề tốn công chuẩn bị, chế biến như nhiều món ăn khác.

Chả giò

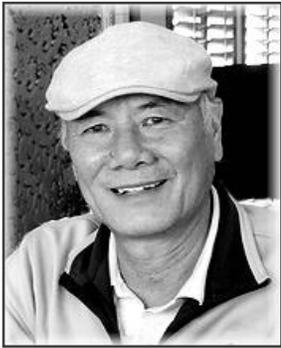

Chả giò là món ngon ngày Tết xuất hiện trên mâm cơm cả ba miền, Miền Bắc còn gọi là Nem và cho dù là miền đất nào trên dải đất hình chữ S này, bữa cơm dịp Tết Âm lịch không thể thiếu món chả giò với vỏ ngoài giòn rụm, phần nhân thơm ngon. Ngoài chả giò nhân mặn, miền Nam còn có thêm chả giò nhân trái cây rất độc đáo.

Mứt dừa

Mứt dừa có lẽ là một trong các món ngon ngày Tết miền Nam phổ biến nhất, quen thuộc nhất mà ngày nay đã lan rộng ra khắp ba miền. Từ mứt dừa trắng truyền thống ban đầu, ngày nay các bà nội trợ có thể biến tấu mứt dừa thành đủ hương vị...•

Sổ Tay của Nhà Văn TUỞNG NĂNG TIẾN

Mùa Xuân Xứ Người

Tuyết bắt đầu rơi nhiều vào những ngày cuối năm, sáng mừng một Tết, nhìn qua cửa sổ, cánh đồng sau nhà trông như một tấm thảm tuyết trắng mênh mông. Thằng bạn chung phòng đi làm từ lúc trời còn tờ mờ tối, với lời phân trần tội nghiệp, nói đi nói lại từ nhiều ngày trước: “Thằng “boss” tôi nó biết ngày “Chinese New Year Day”, tên Á Đông nào trong sổ mà kiếm cơ nghỉ bữa đó là nó “fire” liền !

Tôi thức dậy giữa một căn phòng lạ, một thành phố lạ, một xứ sở lạ. Trong cái cảm giác lơ mơ đầu ngày, tôi đã bắt gặp mình loay hoay với thời gian. Tôi thực không thích “work” vào ngày mừng một Tết; nhưng nghỉ làm rồi cũng chả biết để làm gì.

Sáng nay không phải là buổi sáng cuối tuần để ngủ vùi; không phải là ngày lễ Giáng Sinh; cũng không phải là ngày lễ Tạ Ơn.

Sáng nay mừng một Tết. Tết của dân tộc tôi hoàn toàn không có ý nghĩa và liên quan gì với đời sống của người bản xứ. Nó không được “set” như là một ngày nghỉ. Vậy mà tự nhiên tôi bỏ việc. Tôi ngang nhiên, hùng dũng bước ra khỏi quỹ đạo Hoa Kỳ để rồi - bây giờ - tôi nằm đây, hệt hẳng, cô đơn thắm thiết !

Bây giờ là bây giờ sáng ở Nebraska, một tiểu bang miền Trung nước Mỹ. Một thằng bạn ở miền Đông chắc đã đến sở làm từ lâu; một thằng bạn ở miền Tây thì chưa thức dậy. Nếu có gọi điện thoại để chúc Tết một người nào đó thì chắc sẽ làm họ hơi ngạc nhiên và rất bực mình. Ai cũng cần phải

ngủ để đi làm. Giời ạ !

Gần như chả còn ai trông mong, chả còn ai náo nức chờ đợi mà rồi ngày qua tháng lại và Tết vẫn ngập ngừng, âm thầm đến.

Chao ơi, sao mà tội nghiệp, sao mà xót xa cho những mùa xuân xứ người đến vậy. Nhưng ngay Xuân không tiếng pháo, không luôn tiếng súng, không có những buổi sáng trời trong nắng vàng, không có những đường phố chật hẹp quen thuộc chen chúc người đi, không có gì hết ngoài một khoảng không gian lạnh buốt, trắng xóa tuyết rơi!

Vậy mà tôi vẫn không quên được Tết. Tôi vẫn cứ mong Tết đến. Tâm trí của tôi vẫn còn in đậm những hình ảnh ngày Xuân êm đềm xa xôi cũ, ở nơi cái phần đất quê hương nghèo khổ bất hạnh mà đã có lần tôi đành đoạn quay lưng.

Tôi lớn lên trong một thành phố nhỏ ở miền Cao Nguyên Việt Nam. Đà Lạt, trong khoảng đời thơ ấu, hoa mộng của tôi, “mỗi năm hoa đào nở”, vẫn còn rơi rớt lại hình ảnh của vài “ông đồ già, bầy mực tàu giấy đỏ, bên phố đông người qua”.

Năm nào tôi cũng được lon ton đi theo mẹ vào những ngày chợ Tết. Ở chợ người ta bày bán tất cả những thứ mà tôi thèm muốn: áo quần mới đủ màu còn thơm mùi vải, dưa hấu đỏ, bánh chưng xanh, nhưng thiếu thủy tinh đựng hàng chục loại mứt nhuộm phẩm nhiều màu đẹp mắt và biết bao nhiêu là bánh kẹo.

Có nơi người ta chỉ bày bán đồ chơi. Đến đây

thì tôi không còn có thể giữ được sự háo hức, ham thích của mình. Tôi không bước đi được nữa. Cả đời tôi chưa bao giờ được nhìn thấy một mâm hoa quả - chả hiểu được làm bằng bột hay bằng đất - mà chỉ nhỏ bằng nửa nắm tay bé bỏng của tôi; mà lại được sơn phết toàn bằng những màu sắc đẹp và có đủ cả cam, chuối, quýt, xoài. Bất giác, tôi níu tay mẹ lại... Giá món đồ chơi đó là hai đồng. Rẻ “như thế” mà cũng vẫn là số tiền khiến mẹ tôi phải suy nghĩ. Người bán hàng ân cần mời mọc. Mẹ tôi ái ngại lắc đầu rồi dắt tôi đi. Mặt bà buồn thiu. Người bán hàng nhìn theo, trông cũng rất buồn. Còn tôi, tôi vừa đi vừa ngoái đầu nhìn lại và chắc chắn tôi là người buồn nhất ! Không những chỉ buồn mà mắt tôi còn rơm rớm. Tôi cố bặm môi để giữ cho mình đừng khóc thê mà nước mắt vẫn cứ hoen mi.

Rồi đến chỗ người ta bày một cái rổ có cả đến hàng trăm con gà đất, sơn xanh, sơn đỏ. Trông cũng đẹp lắm dù rằng không đẹp bằng cái mâm trái cây hoa quả. Có điều tuyệt diệu - bù lại - là nếu đặt mồm thổi vào cái lỗ nhỏ nơi đuôi thì phần bụng, làm bằng giấy, của con gà sẽ thuôn dài ra và phát ra một tiếng kêu “te” nghe thích lắm !

Con gà thì giá một đồng. Hai đồng ba con. Tôi lo âu nhìn mẹ dò hỏi. Sau một lúc tẩn ngẩn, mẹ tôi tháo kim băng, mân mê ruột tượng và rút ra đúng tờ giấy một đồng. Lạy Phật, lạy Chúa (và xin cảm ơn hai Ngài) thế là tôi có con gà. Thế giới sinh động tươi vui hơn nhiều từ lúc ấy. Tôi cứ bắt con gà gáy không ngừng suốt cả buổi chợ và trên suốt đường về nhà. Tôi còn bắt nó gáy thêm cả ngày mừng một Tết. Mãi cho đến khi cái phần lười gà, đặt trong ống tre nhỏ, bị thấm quá nhiều nước bọt,

hồng đi , tôi mới chịu mang con gà cho cô bạn láng giềng “thân nhất” của mình.

Con gà đất trị giá một đồng bạc Việt Nam. Chao ôi, hơn hai mươi năm qua rồi, sao tôi vẫn cứ nghĩ đến nó mà muốn đứt ruột. Tôi biết tìm lại nó ở đâu bây giờ !? Con gà đất nhỏ bé, đơn sơ đó đã biến mất khỏi cái cuộc đời này. Nó không thể có mặt ở Hoa Kỳ. Và cũng đã biến mất khỏi quê hương của tôi từ lâu. Mùa Xuân rồi cũng không thể nào đến được cái phần đất tù ngục, nghèo khổ đó.

Trong kế hoạch ngũ niên lần thứ nhất, lần thứ hai và ngay cả đến lần thứ một tỉ của những người cầm quyền ở Hà Nội, chắc chắn cũng không có phần nào dành cho việc làm con gà đất. Với họ, luôn luôn “tất cả phải dành cho sản xuất, phải dành cho chiến trường”. Tuổi thơ “cách mạng” phải “tranh thủ” trưởng thành trước tuổi ; phải bỏ thời gian vui chơi với con gà đất để học cắm thù. Kẻ thù thì đảng và nhà nước luôn luôn có sẵn.

Để mừng xuân thì lũ trẻ thơ bất hạnh nơi quê hương tôi chỉ còn có mỗi một trò chơi là “thi hành nghĩa vụ”. Chúng sẽ đi nhặt giấy, rác để nộp cho thầy cô để hoàn thành “kế hoạch nhỏ”; nhặt phân trâu, phân bò và cả phân người nữa để “lập công dâng Đảng” trong “chiến dịch thi đua sản xuất Đông Xuân”.

Mà chắc những đứa bé thơ khốn khổ ở Việt Nam bây giờ cũng chả còn thiết tha gì với một con gà làm bằng đất. Chúng chỉ thích có được những con gà bằng xương, bằng thịt hẳn hoi để mà ăn thôi. Khi một đứa bé không có khoai để ăn cho đủ no thì làm sao chúng nghĩ đến chuyện chơi được.

Và đến tình cảnh khốn cùng này rồi thì con đâu một chỗ cho “ông đồ già, bầy mực tàu giấy đỏ” - dù là - trên một đường phố vắng người qua ! Cũng làm sao có được một bầy em bé, hí hửng vui chơi trên bờ đê lộng gió, “hát câu i tờ đón xuân về ! Mùa Xuân không thể đến; một nơi mà không ai có “một giờ, một phút thanh thoi, ngẩng mặt nhìn trời !” Lẩn giữa một rừng cờ sao búa liềm hôi tanh, sắt máu thì những cánh hoa đào nơi thành phố cao

nguyên yêu dấu của tôi rồi cũng phải ngập ngừng khi nở. Mùa Xuân đã bị bóp chết nơi cái phần quê hương tù ngục đó mất rồi.

Còn ở nơi đây thì mùa xuân lạc lõng. Đã bao nhiêu mùa Xuân lạnh nhạt, âm thầm, lặng lẽ trôi qua nơi đất lạ quê người rồi ? Đã bao nhiêu buổi sáng tôi đối trá, khai bệnh, bỏ làm, bỏ vài chục Mỹ Kim để đổi lại một ngày Xuân rét mướt vô vị và buồn bã; để chỉ năm mà tưởng nhớ, xót thương cho những mùa Xuân đã mất hút trong đời.

Con gà đất và tuổi thơ hoa mộng của tôi đã mất đi vĩnh viễn. Không ai có thể tắm hai lần trong cùng một dòng sông. Thì cũng phải đành như vậy. Điều không đành được là tôi không thể nào nhẫn tâm bỏ mặc cho những đứa bé thơ Việt Nam giãy dụa đờn đau trong vòng tay khắc nghiệt của một bấy quỷ dữ. Tôi không thể nào kéo dài mãi cái phần đời lưu lạc, vô vị này. Tôi phải trở về để dành lại những con gà đất, những mùa Xuân hoa mộng, an bình cho hàng triệu đứa bé thơ. Chính chúng nó sẽ quyết định vận mệnh của đất nước tôi mai hậu. Tôi về chậm một ngày là viễn tượng tương lai của quê hương tôi thêm một phần khó khăn đen tối.

Vậy mà bao nhiêu năm rồi tôi cứ ăn dầm ở dề mãi nơi đây; cứ ở lại đây mà uất hận, đờn đau và ray rứt. Giận mười mùa Xuân đã qua mà đường về vẫn chưa có lối!

Có người đồng loại nào còn quan thiết đến vận mệnh đờn đau, đen tối của dân tộc tôi không ? Sao nhận loại cam nín, đui mù và tàn nhẫn vậy ? Có còn ai thực tâm muốn về để dựng lại một mùa Xuân cho quê hương và dân tộc nữa không ? Sao đồng bào tôi hờ hững, lạnh nhạt và rời rã đến thế này ? Sao lại có thể đành tâm nhìn những mùa Xuân đen tối phủ kín quê hương và chấp nhận những mùa Xuân phai, cứ phai dần trên đất khách.

Sẽ không bao giờ có một mùa Xuân cho những kẻ tha hương, những người tị nạn. Mùa Xuân đích thực chỉ đến trên quê hương của từng dân tộc, chỉ đến với những kẻ thiết tha chuẩn bị chờ đón nó. Đã bao năm qua rồi, trong chúng ta, có ai chuẩn bị được gì không ?!

TRĂM TRÒNG TRĂM CON

Ai vá giùm ta một mảnh lòng
Tơi bời vụn vỡ với non sông
Điêu linh tức tuổi đời dâu bể
Mấy độ thăng trầm vẫn thủy chung

Ai sưởi giùm ta một cõi lòng
Lạnh lùng hoang vắng những ngày Đông
Ôi, con chim én cô đơn ấy
Đời mãi chia lìa vạn nhánh sông !

Ai hiểu giùm ta một chuyện lòng
Đau thương cuộn cuộn sóng vô chung
Hồn ta quằn quại hồn vong quốc
Những vết thương buồn của núi sông

Hãy đến cùng ta, những tấm lòng !
Như ta đã đến tự hư không
Nhìn nhau mà nhận ra nhau nhé
Trăm trứng trăm con giống Lạc Hồng !

Và hiểu cho nhau những nỗi lòng
Để cùng chuyển núi lại dời sông
Nắm cho chặt nhé, tay nhau nắm
Thì có nhiều chi nước biển Đông ?!

• Ngô Minh Hằng

LTS: Ông Hoàng Đức Nhã, một nhân vật lịch sử còn sống sót, đã trả lời cuộc phỏng vấn của Nhà báo Phạm Trần, về áp lực của Mỹ khi “đi đêm với Hà Nội” để “bỏ rơi VNCH” như thế nào? Quý độc giả sẽ được giải đáp những thắc mắc canh cánh bên lòng từ sau 30/4/1975 sau đây:

MỸ BỎ RƠI VIỆT NAM CỘNG HÒA *Như Thế Nào?*

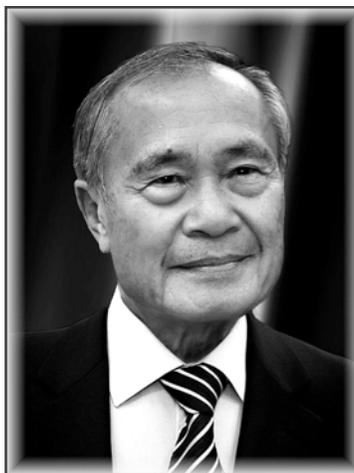
• PHẠM TRẦN • HOÀNG ĐỨC NHÃ

Lời giới thiệu: Cựu Ngoại trưởng Hoa Kỳ, Henry Kissinger, một nhân vật có quan hệ với Việt Nam Cộng Hòa trong giai đoạn Hòa đàm chấm dứt chiến tranh ở Paris, Pháp, đã qua đời ngày 29/11/2023, thọ 100 tuổi tại thành phố Kent, bang Connecticut, Hoa Kỳ. Trong khi đó, ông Hoàng Đức Nhã (sinh năm 1942), nguyên Bí thư, Tham vụ Báo chí của Tổng thống Việt Nam Cộng hòa Nguyễn Văn Thiệu, đồng thời là Tổng trưởng Bộ Dân Vận và Chiêu Hồi năm 1973, hiện đang sinh sống tại Mỹ từ sau ngày 30/4/1975.

Ông Hoàng Đức Nhã đã có mặt trong các cuộc thảo luận gay go về Hiệp định Ba Lê tại Dinh Độc Lập giữa Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu và phía Mỹ gồm các ông Henry Kissinger, Đại tướng Alexander Haig và Đại sứ Mỹ Ellsworth Bunker.

Nội dung bài phỏng vấn ông Nhã dưới đây được tôi thực hiện, ngay sau khi ông Kissinger tạ thế, là nhắm làm sáng tỏ một thắc mắc của lịch sử rằng “*Có phải Việt Nam Cộng Hòa đã bị Mỹ bỏ rơi để thất thủ năm 1975?*”

(• Phạm Trần)

Phạm Trần: -
Thưa ông Hoàng Đức Nhã, nhận xét của ông về cố Ngoại trưởng Henry Kissinger là con người thế nào: khôn ngoan, thông minh hay mưu mẹo?

Hoàng Đức Nhã: (ảnh trái) -Theo tôi nhận xét, ông

Kissinger tùy theo người nhận xét có kinh nghiệm cá nhân làm việc -như thương thuyết- trực tiếp với ông ta hay chỉ nghe người khác kể lại, hay

• **HENRY ALFRED KISSINGER**, Cựu Ngoại Trưởng Hoa Kỳ, sinh ngày 27/5/1923 tại Đức Quốc, qua đời ngày 29/11/2023 tại Mỹ.

đọc sách báo viết rất tốt hay rất xấu về ông ta.

Tôi có dịp làm việc trực tiếp với ông ta khi Tổng thống Thiệu và Hội đồng An ninh Quốc gia Việt Nam Cộng Hòa họp với ông ta trong một vài giai đoạn của tiến trình đưa đến Hiệp định Ba Lê 1973, và trong những trường hợp rất gây cản chỉ có Tổng thống và tôi đối đầu với ông Kissinger và Đại sứ Bunker. (Ảnh dưới: TT Thiệu và ông HĐ.Nhã)

Nhận xét của tôi đây là một nhân vật rất thông minh và thích đặt đối phương trong tình trạng bối rối khi phải ráng hiểu một lô dữ kiện liên quan đến vấn đề đang được bàn luận và những hậu quả cho Việt Nam Cộng Hòa nếu

phải theo lập luận của Mỹ. Ông Kissinger trình bày theo cách ông ta, cố cho thấy những điểm ông ta cho là rất tốt cho phía Hoa Kỳ và Việt Nam Cộng Hòa, nhưng lại phớt qua những điểm rất tai hại cho Việt Nam Cộng Hòa.

Ông ta là người muốn đạt được những gì ông ta dự tính bằng mọi cách, và nếu cần thì nịnh hót, xoa dịu, nói láo, hứa đủ điều, ép và đe dọa. Nói về những cuộc thương thuyết về Hiệp định hòa bình Ba Lê, ông ta lọt vào bẫy của Hà Nội và chấp nhận những điều họ muốn, và tin rằng sẽ ép Tổng thống Thiệu chấp nhận những điều kiện đó.

Theo tôi, ông Kissinger làm chánh trị một cách rất phi luân lý.

Phạm Trần: - Trong cuộc hòa đàm Ba Lê, ông đã từng có mặt trong các cuộc gặp tại Dinh Độc Lập giữa Tổng thống Việt Nam Cộng Hòa Nguyễn Văn Thiệu và ông Kissinger, sau này với Tướng Alexander Haig, phụ tá của ông Kissinger, xin ông cho biết khi ấy Tổng thống Thiệu đã bị áp lực chính trị từ phía Hoa Kỳ như thế nào?

Hoàng Đức Nhã: - Giai đoạn căng thẳng và nguy hiểm nhất trong tiến trình thương thuyết, từ đầu 1969 cho đến đầu tháng Giêng 1973, là bốn ngày trong tháng 10 năm 1972, từ 19 đến 23 tháng 10. Trong khoảng thời gian này Hoa Kỳ quyết tâm buộc Việt Nam Cộng Hòa chấp thuận bản thảo hiệp định mà phía Hà Nội thuyết phục Hoa Kỳ là tốt cho hai bên Việt Nam vì đó là sự sụp đổ của lập trường của Hà Nội cũng như là sẽ tạo một nền tảng tốt cho hai bên tại miền Nam Việt Nam tự quyết định tương lai chánh trị của mình. Hoa Kỳ chấp nhận lập luận của Hà Nội mà không hề bàn với Việt Nam Cộng Hòa trước khi đồng ý với Hà Nội.

Giải pháp Hà Nội đưa ra và Hoa Kỳ vội chấp thuận chỉ là một đầu hàng của Việt Nam Cộng Hòa. Tổng thống Thiệu quyết tâm từ chối ngay cả khi Hoa Kỳ hăm dọa cắt đứt viện trợ. Sau khi ông Kissinger không thuyết phục và ép Tổng thống Thiệu được trong bốn ngày tháng 10 năm 1972 thì Tướng Alexander Haig qua Saigon và, trong nhiều phiên họp rất căng thẳng với Tổng thống Thiệu và tôi, cũng không thuyết phục được Tổng thống Thiệu, ngay cả khi đe dọa “lấy những biện pháp rất tàn bạo” đối với Tổng thống Thiệu và tôi.

Phạm Trần: Có phải ông Henry Kissinger đã “qua mặt” (hay có phê bình nặng nề rằng “đâm sau lưng”) Việt Nam Cộng hòa khi thảo luận “sau

lưng” Tổng thống Thiệu về giải pháp chấm dứt chiến tranh với Trung Cộng và Chính quyền miền Bắc khi ấy là Việt Nam Dân chủ Cộng hòa?

Hoàng Đức Nhã: Vì quá muốn có một thắng lợi để một phần giúp Tổng thống Nixon tái đắc cử nhiệm kỳ hai sau cuộc bầu cử tháng 11 năm 1972, và mặt khác, muốn chứng tỏ cho các cấp lãnh đạo trong giới chính trị và xã hội thượng lưu của Hoa Kỳ rằng ông ta làm được những gì mấy người khác chưa làm được cho nên ông Kissinger không muốn bị Việt Nam Cộng Hòa cản trở và không những đi sau lưng đồng minh Việt Nam Cộng Hòa mà còn tự định đoạt tương lai chính trị của miền Nam nữa. Ông ta giấu điều này cho đến khi Hà Nội cho biết sẵn sàng ký và trao cho ông ta một bản thảo Hiệp định với rất nhiều điều kiện tai hại cho Việt Nam Cộng Hòa. Ông Kissinger chấp nhận ngay và bay qua Saigon ép Tổng thống Thiệu chấp nhận khi Tổng thống Thiệu chưa hề được biết bản thảo Hiệp định này.

Phạm Trần: -Thưa ông, có phải ông Henry Kissinger là người chỉ biết lo cho quyền lợi của Mỹ khi ông ta nói chuyện với đại diện miền Bắc ở Paris khi ấy là ông cố vấn Lê Đức Thọ, nhưng không điếm xĩa gì đến quyền lợi của Việt Nam Cộng Hòa trong các cuộc thượng lượng này?

Hoàng Đức Nhã: -Đúng thế. Chúng ta đều hiểu rằng một ông Ngoại trưởng của Hoa Kỳ phải phác họa và thi hành chính sách ngoại giao để bảo vệ quyền lợi của Hoa Kỳ trước hết. Ông Kissinger thì làm điều này bất chấp ước muốn của đồng minh và hậu quả tai hại cho đồng minh.

Như tôi trả lời trong câu hỏi trên, ông Kissinger bất cần những nguyên tắc thương thuyết - mà điều chính là tương lai chính trị tại miền Nam phải do

hai bên trong miền Nam quyết định - và tự quyết định khi thương thuyết với Hà Nội, và chỉ thông báo cho Việt Nam Cộng Hòa biết sau khi ông ta và Lê Đức Thọ phê chuẩn dự thảo Hiệp định mà Việt Nam Cộng Hòa không hề được biết trước và cũng không có cơ hội để phê bình”.

Phạm Trần: -Trong các cuộc “đổi mặt thảo luận

trực diện” tại dinh Độc lập với ông Kissinger, bên cạnh Tổng thống Thiệu, về Hiệp định Paris ký ngày 27/01/1973, ông có trở ngại gì với ông Henry Kissinger không, chẳng hạn như “bực tức”, “cãi vã” hay “công khai phản đối áp lực của ông Kissinger” đối với vận mệnh Việt Nam Cộng Hòa?

Hoàng Đức Nhã: -Chúng tôi hành động rất lễ độ, đúng mức, như một nhà thương thuyết theo đúng căn bản của một cuộc thương thuyết. Chúng tôi không hề la lối, đập bàn, sỉ nhục hay chửi rủa ông Kissinger.

Khi ông ta hăm dọa, Tổng thống Thiệu tỏ ra rất nghiêm chỉnh và trả lời một cách đúng nghi lễ rằng Việt Nam Cộng Hòa không chấp nhận bản thảo Hiệp định.

Tổng thống Thiệu nhấn mạnh nhiều lần với ông Kissinger rằng xin ông ta trình lại Tổng thống Nixon rằng Việt Nam Cộng Hòa rất muốn có một hiệp định chân chính, bảo vệ quyền lợi của Việt Nam Cộng Hòa nhưng không thể chấp nhận bản thảo Hiệp định mà ông Kissinger đã đồng ý với Lê Đức Thọ”.

Phạm Trần: -Ông có thể ghi lại những “phản ứng quyết liệt” của Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu trong những lần nói chuyện tại Dinh Độc lập với phía Mỹ nói chung và riêng hai ông Kissinger và

Tướng Alexander Haig về hòa đàm Paris?

Hoàng Đức Nhã: -Tổng thống Thiệu hành động rất bình tĩnh và không hề khóc lóc, đập bàn như một vài người viết lại trong sách của họ. Có hai trường hợp rất căng thẳng cho thấy cách Tổng thống Thiệu đối đầu với đe dọa của phía Hoa Kỳ:

Lần đầu là trong những ngày tháng 10 năm 1972 khi ông Kissinger hăm dọa một cách mỉa mai rằng “Hai ông (Tổng thống Thiệu và tôi) không nên trở thành người tử đạo (you two should not try to be martyrs)” - Tổng thống Thiệu không trả lời và ngó qua tôi cũng như nói tôi hãy trả lời đi.

Tôi nói với ông Kissinger “Chúng tôi không hề muốn trở thành người tử đạo. Chúng tôi chỉ là người ái quốc thi hành Hiến pháp một cách nghiêm chỉnh để bảo vệ quê hương chúng tôi”.

Ông Kissinger rất bức tức vì thấy tôi trả lời ông ta thay vì Tổng thống Thiệu.

Lần thứ hai là khi ông Alexander Haig qua Saigon vào đầu 11 năm 1972. Mục đích của ông ta là tiếp tục ép Tổng thống Thiệu chấp thuận bản thảo Hiệp định mà ông Kissinger không thuyết phục được. Khi Tổng thống Thiệu lập đi lập lại rằng Việt Nam Cộng Hòa không thể ký bản thảo Hiệp định này nếu không có những điều khoản rất quan trọng cho Việt Nam Cộng Hòa.

Ông Haig rất bức tức, và với một giọng trầm và nét mặt giận dữ nói rằng Hoa Kỳ “Sẽ có những hành động rất táo bạo (brutal actions) đối với Việt Nam Cộng Hòa”.

Cũng như lần ông Kissinger đe dọa lần này Tổng thống Thiệu cũng ngó về tôi, và tôi nói với ông Haig rằng:

“Hành động táo bạo hả? Chắc cũng táo bạo như trong tháng 11 năm 1963 chứ gì?”.

Phạm Trần: -Là người “trong cuộc”, xin ông cho biết “có đúng” là chính quyền Mỹ đã bội ước bảo vệ Việt Nam Cộng Hòa và để cho quân Cộng sản miền Bắc chiếm đóng ngày 30/4/1975?

Hoàng Đức Nhã: -Đúng thế. Chánh phủ Hoa Kỳ đã bội hứa, giảm thiểu một cách nhanh chóng viện trợ quân sự cho Việt Nam Cộng Hòa, ngay cả nhiều điều khoản trong Hiệp định cho phép Hoa Kỳ thay một khẩu súng, một chiến cụ bị hư hại khi Quân lực Việt Nam Cộng Hòa dùng để chống lại những vi phạm của Bắc Việt. Hoa Kỳ đã không cần quan tâm đến số phận của miền Nam khi quân cộng sản Bắc Việt vẫn được viện trợ ồ ạt của Trung Cộng và Liên Xô sau khi bản Hiệp định được ký và Hoa Kỳ long trọng tuyên bố sẽ phản ứng mãnh liệt nếu Bắc Việt vi phạm hiệp định.

Theo tôi, lỗi lầm lớn nhất của Việt Nam Cộng Hòa là không hiểu được rằng Tổng thống của Hoa Kỳ không có quyền chỉ thị Quốc hội chấp thuận viện trợ do Hành pháp yêu cầu”.

Phạm Trần: -Nếu ông Richard Nixon không bị vụ Watergate làm mất chức Tổng thống thì liệu Việt Nam Cộng Hòa có tồn tại không?

Hoàng Đức Nhã: -Theo tôi, vụ Watergate chỉ là một yếu tố đưa đến việc Bắc Việt tiến chiếm miền Nam. Nếu Tổng thống Nixon tồn tại và Quốc hội vẫn chống viện trợ cho Việt Nam Cộng Hòa thì miền Nam cũng vẫn bị bỏ rơi.

Lý do chánh là sau cuộc bầu cử tháng 11 năm 1972, Quốc hội thứ 94 do đảng Dân chủ nắm đa số tại Hạ Viện và Thượng Viện. Họ đã sử dụng đa số đó để, một mặt làm áp lực tối đa lên Tổng thống Nixon buộc ông phải từ chức nếu không muốn bị luận tội vì vụ Watergate, và mặt khác, rút khỏi miền Nam càng sớm càng tốt vì binh sĩ và tù binh chiến tranh của Hoa Kỳ đã trở về nước.

Trong tinh thần đó đảng Dân chủ không chấp thuận viện trợ cho miền Nam bất chấp những trách nhiệm của Hoa Kỳ theo Hiệp định Ba Lê và những lời hứa của Tổng thống Nixon với Tổng thống Thiệu!

Phạm Trần: -Xin cảm ơn ông •

06 THÁNG 12, 2023

Việt Nam

SAU KHI KÝ ĐỐI TÁC TOÀN DIỆN VỚI HOA KỲ

• ĐẠI DƯƠNG

Một làn sóng hân hoan hoặc lo lắng sau khi Hoa Kỳ và Việt Nam ký kết Thỏa ước Đối tác Toàn diện.

Người Việt trong và ngoài nước sẽ gặp những thuận lợi, khó khăn nào khi Thỏa ước Đối tác Toàn diện Việt Mỹ có hiệu lực?

Thứ nhất, làn sóng vượt biên, vượt biển ồ ạt khi những đôi dép râu từ Hà Nội, từ trong rừng sâu dẫm nát đời sống phát triển và vui tươi, tự tin ở phía Nam vĩ tuyến thứ 17 tan thành mây khói. Họ nhìn những người cùng chung dòng máu từ phía Bắc tràn xuống, trong rừng ra như một đoàn quân xâm lược hơn là người đồng chủng.

Chạy và trốn là ưu tiên hàng đầu của công dân nước Việt Nam Cộng Hoà, hoặc bất mãn với Chế độ Cộng sản. Hơn 400,000 người Việt Nam khắp mọi miền đất nước đã bỏ xác trên đường vượt biên, vượt biển. Tuy quy mô có giảm mạnh, nhưng, số người Việt Nam muốn thoát khỏi Chế độ Cộng sản vẫn tiếp diễn. Hôn nhân với người Việt ở nước ngoài. Cô dâu Đài Loan, Đại Hàn. Du lịch Thái Lan rồi sống chui để xin tị nạn tại Hoa Kỳ, Gia Nã Đại ... dù có phải đợi chờ hàng chục năm.

Thứ hai, Nhà nước Cộng sản Việt Nam “áp dụng huyết thống để xác định quốc tịch” nên nếu chưa được chính quyền hiện tại chấp thuận thì Hà Nội vẫn coi người Việt Nam dù sống ở nơi nào trên quả địa cầu cũng phải có bốn phận trách nhiệm

với nước Việt Nam.

Ngày 10 tháng 11 năm 2023, Phó thủ tướng Trần Lưu Quang đã phê duyệt “Đề án nhằm huy động nguồn lực người Việt Nam ở nước ngoài tham gia phát triển đất nước trong giai đoạn đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”.

Thống kê của Hà Nội về người Việt Nam ở nước ngoài tính đến cuối năm 2022, có hơn 5.3 triệu người Việt đang sinh sống, học tập, làm việc trên 130 quốc gia và vùng lãnh thổ, trong đó hơn 80% ở các nước phát triển.

Nhà cầm quyền Hà Nội xác định cộng đồng người Việt ở nước ngoài là nguồn lực quan trọng đóng góp cho sự nghiệp xây dựng, phát triển và bảo vệ Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

(1) Người Việt hải ngoại có trách nhiệm đóng góp theo yêu cầu của Hà Nội để xây dựng và phát triển đất nước.

(2) Tuổi trẻ Hải ngoại phải thi hành nghĩa vụ quân sự như một công dân Cộng hoà Xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

(3) Những khuôn mặt nằm vùng từ lâu trong Cộng đồng Việt Nam Hải ngoại công khai lộ diện trong vai trò lãnh đạo các hội đoàn tân lập hay kỳ cựu trên mọi phương diện.

(4) Tuy nhiên, sẽ có một số cán bộ nằm vùng sẽ tiếp tục dấu mặt để theo dõi mọi hoạt động trong cộng đồng người Việt ở hải ngoại.

Hàng loạt cán bộ các cấp của Đảng Cộng sản

Việt Nam sẽ công khai và rầm rộ đến các quốc gia giàu có để đoàn-ngũ-hóa Cộng đồng người Việt Hải ngoại song vận động lẫn áp lực buộc họ mang tiền đầu tư vào Việt Nam hoặc đánh cắp tài sản trí tuệ của nước ngoài để phục vụ nhu cầu của Cộng hoà Xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Thiếu suy nghĩ chín chắn có thể bị sa vào vòng lao lý tại các nước từng cứu mang người Việt Nam tị nạn Cộng sản.

Biện pháp nào dùng để đánh bại tham vọng đen tối của Hà Nội?

Thứ nhất, không về hay đến Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam dù để du lịch hoặc kinh doanh. Nơi đó là chiếc bẫy sơn son thiếp vàng có những con chim hoàng oanh hót hay, nhảy đẹp làm cho du khách hồn xiêu phách tán. Du khách gốc Việt có thể rơi từ tầng cao mất mạng mà nguyên nhân không ai biết dù cho công an có mở cuộc điều tra. Người Việt Hải ngoại có thể sẽ được Hà Nội đặt cho một biệt danh mới sau khi Thỏa ước Đối tác Toàn diện Việt Mỹ có hiệu lực.

Cán bộ cộng sản nằm vùng sẽ xuất hiện như nấm gặp mưa để lãnh đạo Cộng đồng Người Việt Hải ngoại. Người hàng xóm của chúng ta hôm nào bỗng lột xác thành đảng viên cộng sản thâm niên.

Tiến sĩ Luật Cù Huy Hà Vũ được một số người Việt Hải Ngoại tung hô ban đầu như một chiến sĩ chống cộng nay đã sớm lộ diện là một cây bút ca tụng Hồ Chí Minh. Cù Huy Hà Vũ lên tận mây xanh đã được một số cơ quan truyền thông hải ngoại phỏng vấn, ca tụng thành quả giết người cướp của Đảng Cộng sản Việt Nam. Tự do ngôn luận hay tự do bóp méo dư luận?

Một số người Việt đã đối trá bằng ngôn ngữ nhằm thông qua cuộc phỏng vấn di dân. Nhưng, sau khi được định cư ở Hoa Kỳ thì cứ thậm thụt vào Tòa Đại sứ hoặc Lãnh sự quán của Việt Nam ở Mỹ chưa biết họ muốn làm gì?

Một vài Việt kiều về thăm quê nhà bị té lầu chết. Ai xua, ai ném chẳng rõ như một lời cảnh cáo để người Việt hải ngoại về Việt Nam chỉ có miệng ăn mà không có miệng nói.

Khi sống ở Hoa Kỳ hoặc Châu Âu họ công khai chỉ trích hành vi sai trái (theo nhận xét cá nhân) của chính phủ, kể cả nguyên thủ quốc gia mà vẫn bình chân như vại.

Có một số đông hơn lo “cày” quanh năm suốt tháng chỉ để về quê mà “trèo hái chùm khế ngọt”. Những giọt mồ hôi không giúp ích cho con cháu tiến thân nơi định cư mà tiêu pha xả láng tại nơi từng bị ngược đãi tận cùng, phân biệt đối xử hàng đầu thế giới.

Đại Hàn nghèo hơn Việt Nam Cộng Hoà mà chỉ sau 40 năm đã lọt vào nhóm Tứ Hổ Châu Á gồm có Đài Loan, Hồng Kông, Tân Gia Ba, Đại Hàn. Tứ Hổ Châu Âu từ kẻ đi xin việc đã trở thành người cho việc. Lợi tức bình quân đầu người của Đại Hàn năm 2023 là 33,147 USD, so với 4,316 USD của Việt Nam. Mặc dù khiếu hối năm 2023 của Việt Nam lên đến 14 tỷ USD, nhưng, Phó Thủ tướng Trần Lưu Quang vẫn phê duyệt “Đề án nhằm huy động nguồn lực người Việt Nam ở nước ngoài” có phần thúc đẩy gia tăng khiếu hối.

Những sai lầm không thể biện minh của người Việt hải ngoại:

Thứ nhất, gửi tiền về Việt Nam chỉ lọt vào túi cán bộ ai cũng biết mà cứ làm! Nhà nước in tiền và thu khiếu hối để vỗ béo tập đoàn lãnh đạo Cộng sản Việt Nam. Con cháu cán bộ cao cấp, kể cả cha mẹ của chúng có thể mua bằng thạc sĩ, tiến sĩ khắp thế giới để bảo vệ chiếc ghế béo bở tại Việt Nam.

Thứ hai, du lịch về Việt Nam sẽ cung cấp phương tiện để tập đoàn cán bộ cộng sản tăng cường biện pháp đàn áp, bóc lột và khủng bố bất cứ ai đặt chân lên mảnh đất hình Chữ S.

Thứ ba, giúp đỡ, cứu mang cho du sinh Cộng hoà Xã hội nghĩa Việt Nam như một biện pháp đào tạo cán bộ tương lai cho Đảng Cộng sản Việt Nam mà không tốn tiền.

Thứ tư, tiếp tay với Hà Nội xây dựng Chủ nghĩa Cộng sản chuyên chính triệt để tại Việt Nam là một tội ác đối với dân tộc và loài người •

SỰ TÍCH MÚA LÂN NGÀY TẾT

• QUỐC AN

Hòa quyện giữa truyền thống và tâm thức, múa lân từ lâu đã trở thành một thành tố không thể thiếu vắng trong các lễ hội dân gian và các hoạt động hiếu hỉ hiện đại. Múa lân tự bao giờ, đã là một thứ nghệ thuật kết hợp hài hòa giữa công phu thâm hậu của võ thuật, sự chính xác uyển chuyển của một vận động viên thể dục dụng cụ, sự khéo léo, cẩn trọng của một nghệ nhân và sâu xa hơn cả, là chiều sâu của một hoạt động văn hóa chưa bao giờ mai một...

Theo truyền thuyết, ngày xưa, có một thầy thuốc nhân hậu, vui tính, suốt ngày đi lên non, xuống biển tìm thảo dược để trị bệnh cho bá tánh. Một hôm, ông tình cờ hái được cây tiên thảo linh chi có tác dụng trường sinh bất lão. Nhà vua biết được tin này liền đòi ông tiến cung dâng lễ vật và sẽ được ban cho vinh hoa phú quý nhưng ông không đồng ý mà bỏ làng trốn đi biệt tích. Nhiều năm sau, vào tháng chạp âm lịch (tức tháng 12) có một con quái vật hình thù quái dị, rất hung hãn, có sức mạnh kinh hoàng từ biển lên bờ, ăn gia súc của người dân trong làng rồi trở về biển. Ông thầy thuốc nghe tin này liền trở về làng tìm hiểu sự việc và tìm cách dẫn dụ con quái vật lên rừng cho ăn tiên thảo linh chi để từ đó biến nó thành một con vật huyền thoại hiền lành gọi là con lân. Người đã thuần hóa được lân chính là ông Địa. Sau này, cứ mỗi khi năm hết, tết đến, ông Địa lại cùng lân về làng mang lại điều may mắn, chúc cho mọi gia đình được hạnh phúc vui vẻ, an khang thịnh vượng.

Lân được xem là một thánh vật đứng hàng thứ nhì trong bộ tứ Linh (long, lân, quy, phụng). Lân có dung mạo kỳ dị là một hình tượng nghệ thuật được thêu dệt từ trí tưởng tượng của người xưa nhưng đồng thời ẩn chứa trong đó một sức mạnh tâm linh lớn lao. Lân được “đời sống hóa” bằng chiếc đầu sặc sỡ đủ màu xanh, đỏ, tím, vàng, đen...; có cái sừng nhô lên như sừng tê giác, cái mũi thật to. Trên trán, trên má của lân, người ta đính những chiếc gương nhỏ. Hàm dưới của lân có râu dài, cái miệng lúc nào cũng hớp hớp như muốn đớp mồi. Đặc biệt trong đoàn múa lân luôn có một nhân vật “tai to, mặt lớn, bụng phệ, miệng cười ngoác tận mang tai” một tay cầm cây gậy có quả cầu trên đỉnh, một tay phe phẩy cái quạt mo là ông Địa. Về môn trốn, bông lơn, ngớ ngẩn của ông Địa làm cho đám múa lân càng thêm phần nhộn nhịp, không khí Tết nhất, lễ hội thêm phần ý vị.

Nói đến múa lân, người Hoa Chợ Lớn có điệu múa lân nổi tiếng là “Thất tinh cổ” (điệu trống bảy ngôi sao) mà theo võ sư Lưu Kiếm Xương thì điệu trống này có từ thời Xuân Thu chiến quốc cách đây hơn 2.000 năm, gồm 7 tiết điệu lúc khoan lúc nhặt là: Chúc mừng phong thư, hân hoan cổ vũ, nhất nghiệp giao tế, lời đình vạn quân, thất tinh bản nguyệt, mã đáo thành công, phổ thiên đồng khánh...

Múa một con lân gọi là độc chiến giao đầu, múa hai con gọi là song hỷ, múa ba con là biểu tượng của Phúc-Lộc-Thọ...

Một đội lân thường có 5 thành viên gồm ông Địa, một người múa đầu lân, một người múa đuôi lân, một người gõ trống, một người gõ thanh la thường tạo ra rất nhiều tiết mục độc đáo như lân leo cột hái lộc, hái lộc thủy bàn, hái lộc kiểu bò cạp hộ linh chi... Để biểu diễn thành công, vận động viên phải thể hiện những tình cảm phức hợp như hỉ (vui), nộ (giận), ái (yêu), ố (khinh ghét), động (hoạt động), tĩnh (im), kinh (sợ hãi), nghi (nghi ngờ), thị (ngủ), tịnh (thức) cùng với những động tác như nhảy, vồ, cắn, nuốt, thở, lăn vòng, vịn mình, ngồi, nằm, đứng, tiến, lùi, cảnh giác, dò xét... Từ tư thế phủ phục đến uốn lượn, leo cao, thăng bằng... Những võ sĩ có võ công cao cường thì hình tượng con lân càng trở nên sống động, mạnh mẽ và hấp dẫn. Các động tác càng khó thực hiện, tiết mục càng thu hút người xem và uy tín của đội lân sẽ tăng cao.

Tuy nhiên, tuyệt kỹ của múa lân vẫn là Mai Hoa Thung và đây chính là nội dung thi đấu chính thức ở các giải đấu quốc tế. Mai Hoa Thung được thiết kế gồm những cây cột có độ cao từ 80cm đến 3m xếp từ thấp đến cao với chiều dài 15m, bề ngang 80cm để 2 võ sĩ phối hợp múa một con lân. Để bước được lên giàn Mai Hoa Thung, các võ sĩ phải có thâm niên ít nhất... 5 năm luyện võ. Có nhiều bài lân đi trên Mai Hoa Thung như Ngũ Phúc Lâm môn, Tứ Quý Hưng Long... Độ khó của nó nằm ở chỗ hai võ sĩ phải thực hiện các động tác phức tạp và nguy hiểm giữa đầu lân và đuôi lân như đầu lân đứng 1 chân trên đui đuôi lân, rồi 2 chân đứng trên đui, quay 180 độ, nhảy ngồi lên đầu... nếu để sơ sẩy trượt chân xuống đất thì... chưa biết chuyện gì xảy ra dù rằng dưới sàn đã được lót nệm.

Trong múa lân, bộ gõ có vai trò hết sức quan trọng vì người múa

đầu lân chỉ có thể quan sát khoảng 30% đến 40%, còn người múa đuôi thì hầu như bị “bịt mắt” vì thế sự phối hợp giữa người điều khiển trống và lân phải nhịp nhàng, hòa quyện với nhau. Theo võ sư Huỳnh Tô, đoàn Thăng Nghĩa Đường thì: “Các em không chỉ có võ để có mã bộ, tấn pháp vững chãi, hạn chế những rủi ro mà quan trọng là phải “đọc” được điệu trống vì chỉ cần sai một ly... là đi đầu xuống đất ngay”.

Đoàn lân Nhơn Nghĩa Đường vốn nổi tiếng từ những năm trước 1975 và đã từng nhiều lần tham gia liên hoan lân quốc tế với kinh phí tự túc. Tại Việt Nam năm 2000, 13 môn sinh của Nhơn Nghĩa Đường đã thi đấu xuất sắc đoạt cúp Thái Hoàng ở Thái Lan, hạng nhì sau đoàn Singapore nhưng qua mặt hai đoàn mạnh là Trung Quốc và Hồng Kông. Đây là thành tích cao nhất từ trước đến nay của lân Việt Nam trên đấu trường quốc tế. Theo võ sư Lưu Kiếm Xương, hiện nay Trung Quốc đang tích cực vận động để đưa môn múa lân thành một môn thi đấu tại Olympic vì hiện nay phong trào múa lân phát triển mạnh ở hơn 20 nước trên thế giới và đang được nhân rộng ra nhiều nước khác.

Mỗi đoàn lân đều có phong cách và cách trình diễn khác nhau do có môn phái võ thuật khác nhau như Nhơn Nghĩa Đường thuộc phái Thiếu Lâm Chân Gia, nhóm Tinh Anh thuộc phái Bạch My, nhóm Trần Minh thuộc phái Thái Cực đường

lang... Trong các đoàn múa lân lớn thường có biểu diễn những tiết mục võ thuật, võ công độc đáo như võ sư Lưu Kiếm Xương nằm trên bàn chông cho xe mô tô cán qua, đặt đá xanh lên đầu rồi dùng búa đập nát vụn... Sư bá Lý Khôn 74 tuổi vẫn còn... đủ sức uốn cong thanh sắt, đâm giáo vào yết hầu, lão võ sư Trần Cầu 70 tuổi múa hầu quyền (võ khí); đoàn Thăng Nghĩa Đường có “Túy tửu bát tiên quyền” (Say theo kiểu 8 ông tiên) do Huỳnh Chí Đường biểu diễn, đoàn Hằng Anh Đường có tiết mục lân đang nhảy múa chông chênh trên những cột sắt Mai Hoa Thung thì chơi với giả té ngã... khiến người xem hồi hộp đến đứng tim. Các đoàn lân còn tỏ ra nhạy bén khi sáng tạo ra những tiết mục mới giàu tính “thời cuộc”, chẳng hạn năm nay là Tết con Rồng, đoàn lân Nhơn Nghĩa Đường có tiết mục “múa Rồng” hoặc “song long tranh châu”...

Mỗi khi đến độ xuân về, nghe tiếng trống thùng thùng, tiếng thanh la xập xình, cái cảnh con lân múa may, uốn lượn, cái cảnh ông Địa cầm quạt võ phi phạch vào cái bụng to đùng khiến lũ trẻ con cười nắc nẻ, làm người lớn nghĩ về những năm tháng thanh bình, no ấm vừa qua và đang tới.

Một nét đẹp thật quyến rũ •

PHONG TỤC LÌ XÌ NGÀY TẾT Nét truyền thống của văn hóa Việt

Cách đón Tết nay và Tết xưa của người Việt đã có ít nhiều thay đổi, nhưng có một nét văn hóa đặc sắc không bao giờ biến mất là *phong tục lì xì*. Những phong bao lì xì đỏ thắm, xinh xắn chính là biểu tượng của lời chúc may mắn và hạnh phúc.

Phong tục này bắt nguồn từ một câu chuyện từ thuở xa xưa về một đôi vợ chồng ngoài 50 tuổi mới sinh được một người con trai. Vào Tết năm ấy có 8 vị tiên dạo qua và nói rằng chú bé sẽ gặp tai họa do yêu quái gây ra. Để giúp đỡ cho đôi vợ chồng, 8 vị tiên đã biến thành 8 đồng tiền. Những đồng tiền này được gói vào một bọc giấy đỏ, đặt cạnh gối của đứa con. Khi yêu quái xuất hiện, nhìn thấy những đồng tiền liền hoảng sợ bỏ chạy. Từ đó, người ta tin rằng cứ Tết đến đem tiền bỏ vào phong bao đỏ sẽ mang đến những điều may mắn.

Lì xì là phiên âm của từ “*lợi thị*” trong tiếng Hoa, có nghĩa là được lợi, được tiền, được may mắn. Do đó, tiền lì xì là tiền đem lại may mắn, điều lành, điều tốt cho trẻ em dịp đầu năm. Ý nghĩa của phong bao lì xì không nằm ở số tiền mừng mà quan trọng là ở thiện ý, ý nghĩa tốt đẹp của hành động. Tiền lì xì không quy định mệnh giá và thường là những món tiền nhỏ, gồm cả tiền lẻ và tiền chẵn. Trong năm mới, điều mà mỗi đứa trẻ đều háo hức mong đợi nhất chính là được nhận lì xì. Những phong bao lì xì mang nhiều ý nghĩa tốt đẹp và sâu sắc, tượng trưng cho sự kín đáo, không tị nạnh, ganh đua. Màu đỏ với ý nghĩa vạn sự như ý, cát tường suốt cả 365 ngày. Lì xì không chỉ được trao cho những người thân trong gia đình mà còn mang tặng cho họ hàng, láng giềng và những người quen để thay cho lời chào, lời chúc đầu năm. Số tiền trong phong bao lì xì dù ít dù nhiều đều được xem là món quà ý nghĩa nhất, bởi nó mang thông điệp của người cho dành cho người nhận. Lì xì đầu năm cũng chính là chất keo gắn kết giúp con người ta trở nên gần gũi hơn. Dù thời gian có trôi đi, cuộc sống hiện đại ngày càng tất bật thì phong tục lì xì đầu năm vẫn giữ nguyên vẹn những giá trị văn hóa cốt lõi của nó •

HỘI NGƯỜI VIỆT CAO NIÊN CHICAGO

VIETNAMESE SENIORS ASSOCIATION OF CHICAGO

P.O. Box 25711, Chicago, IL 60625 - Email: dungkq@hotmail.com

Trực tiếp: Ô. Nguyễn Văn Dũng, Điện thoại: (773) 701-0534

NGỒI CÀNG LÂU CÀNG SỚM GẶP THẦN CHẾT

Loài người hiện đại đang “chết mòn” vì ngồi nhiều. Đó là kết quả từ cuộc nghiên cứu tại Học viện Sax (Úc), gióng lên hồi chuông cảnh báo cho mọi người, nhất là những nhân viên văn phòng thường xuyên phải ngồi làm việc trong nhiều giờ liền.

Qua việc theo dõi hơn 200.000 người trên 45 tuổi ở Úc từ năm 2006-2012, nhóm nghiên cứu trên nhận ra rằng trong vòng ba năm tới những người ngồi ít nhất 11 tiếng một ngày có nguy cơ tử vong cao hơn 40% so với những người chỉ ngồi ít hơn bốn tiếng một ngày.

Theo tạp chí The Atlantic, thậm chí những người tập thể dục 5 tiếng/tuần vẫn sẽ chết sớm nếu ngồi làm việc quá lâu. Không chỉ làm việc, 90% các hoạt động giải trí hiện tại của con người vẫn diễn ra ở tư thế ngồi.

Một nghiên cứu khác đăng trên tờ Medical Billing Coding cũng chỉ ra rằng những người làm việc trong tư thế ngồi sẽ có tỉ lệ mắc bệnh tim cao hơn gấp hai lần người thường xuyên làm việc trong tư thế đứng.

Jolie O'Dell, một cây viết của trang thông tin điện tử Mashable, đã tổng hợp lại những con số biết nói để chứng minh rằng việc ngồi đang giết chết loài người.

Cụ thể, trong khi bạn ngồi, cơ chân của bạn ngừng hoạt động, lượng calo tiêu thụ trong một phút giảm còn 1, lượng enzym chống béo phì giảm 90%. Ngồi hơn 2 giờ đồng hồ, lượng cholesterol có lợi bị giảm đi 20%.

Tất cả những diễn biến trên sẽ kéo theo nguy cơ về bệnh tim mạch.

Ngồi liên tục 24 giờ, hoạt tính của insulin trong cơ thể giảm đi 24%, nguy cơ mắc bệnh tiểu đường tăng cao hoặc dẫn đến chứng rối loạn đường huyết. Điều này giải thích vì sao có những “game thủ” chết gục ngay trên bàn phím sau khi chơi games liên tục trên 24 tiếng.

Vậy làm thế nào để hạn chế nguy cơ tử vong sớm khi bạn vẫn phải ngồi nhiều để làm việc? Hidde Van Nai Ploeg - tác giả chính của công trình nghiên cứu này - cho rằng con người nên tìm cách cân bằng giữa ngồi, đứng, đi bộ và các hoạt động thể chất khác.

Ba hoạt động được cho là tốt nhất cho những ai hay ngồi chính là gập thân, đi bộ và nhảy tại chỗ. Việc đi bộ giúp bạn đốt cháy được lượng kalori gấp ba lần lúc ngồi. Từ đó giảm thiểu chứng béo phì và tim mạch.

Ngoài ra, tư thế ngồi cũng cực kỳ quan trọng, ngồi khom, ngồi thẳng lưng đều mau chết. bạn hãy ngồi ngửa người ra khoảng 135 độ (góc tạo bởi đùi và thân). Tư thế này giảm tải cho cột sống vì phần lớn khối lượng lưng đã dồn vào lưng ghế. Các mạch máu cũng được lưu thông tốt hơn.

Hãy bỏ ngay thói quen dùng ghế có bánh xe để vừa ngồi vừa di chuyển trong phòng làm việc. Mỗi lần đứng dậy để đi lại, bạn đã tự cho mình thêm một khoảng thời gian để sống.

Những người ngồi trước màn hình TV từ 3 giờ trở lên mỗi ngày sẽ có nguy cơ chết vì bệnh tim nhiều hơn. Cứ mỗi giờ xem TV thêm, bạn sẽ đối mặt với 11% nguy cơ tử vong tăng thêm •

Theo Medical Billing & Coding

HỘI NGƯỜI VIỆT CAO NIÊN CHICAGO
HỘI CỰU CHIẾN SĨ VIỆT NAM CỘNG HÒA ILLINOIS
 PO Box 25711, Chicago, IL 60625
 ĐT: (773) 701-0534 - (773) 800-6217
 Email: dungkq@hotmail.com - trungta888@gmail.com

Thư Mời

Trân trọng kính mời quý Hội viên, quý Chiến hữu và Gia đình, quý Đồng hương vui lòng dành chút thời giờ đến tham dự:

BUỔI TIỆC TẤT NIÊN

Thời gian: **Thứ Bảy, 03 tháng 2 năm 2024**
 (11:30a.m - 2:30p.m)

Địa điểm: **Hội trường Hội Người Việt Illinois**
 5110 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

Chương trình: MC: Dung Nguyen
 Âm thanh: Chicago Band Hy Đăng

- Giới thiệu quan khách và Đại diện các hội đoàn
- Lễ Chào Quốc kỳ Mỹ-Việt và Phút Mặc Niệm
- Lễ dâng Hương Tổ Tiên
- Diễn văn chào mừng quan khách
- Báo cáo hoạt động của Hội Người Việt Cao Niên Chicago
 (Trong năm qua, và giới thiệu tân Ban Chấp Hành NK 2023-25)
- Báo cáo hoạt động của Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH/IL
 (Trong năm qua, và giới thiệu tân Ban Chấp Hành NK 2023-25)
- Cơm trưa thân mật (Văn nghệ Karaoke - Xổ số có quà tặng)
- Bế mạc

Sự hiện diện đông đủ của quý vị sẽ tăng thêm tình đoàn kết, thân thiện giữa các hội viên, đồng thời là một khích lệ, và cổ vũ cho sự lớn mạnh của Hội Người Việt Cao Niên Chicago và Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH/IL.

Trân trọng,

Chicago ngày 15 tháng 1 năm 2024
 TM. Ban Tổ Chức
 Dũng Nguyễn & Tạ Quang Trung

Ghi chú: - BTC cảm tạ mọi sự đóng góp thêm về thực phẩm, và bia rượu.
 - Quý hội viên hai Hội có thể đóng góp niên liễm 2024.

Trang Y Tế Bảo Vệ Sức Khỏe của Bác sĩ Nguyễn Ý Đức

(Để tưởng nhớ vị “lang y” rất nhiệt thành với cộng đồng đã qua đời)

NGÀY TẾT NÓI CHUYỆN Thịt

Thịt là một mớ những sợi tế bào chứa một dung dịch đậm chất, chất nitrogene, muối, carbohydrates, chất mầu, enzymes, sinh tố và khoáng chất. Chung quanh sợi thịt là một dung dịch chất lỏng có cùng thành phần vừa kể.

Tất cả được bao bọc bởi những màng đậm chất gọi là mô liên kết. Mô liên kết càng ít thì chất béo càng nhiều và thịt mềm hơn.

Thịt có khoảng 75% nước, 25% protein và 5% còn lại là chất béo, carbohydrate và khoáng chất. Tỷ lệ nước thay đổi tùy theo loại thịt, vị trí thịt trên súc vật và tùy theo thời tiết, mùa.

Cấu trúc của thớ thịt ảnh hưởng tới chất lượng thịt. Cấu trúc này tùy thuộc vào sự vận động và tuổi của con vật.. Vận động nhiều, tuổi cao thì thịt cứng và dai hơn. Thịt thăn-lưng-sườn mềm hơn thịt

ở vai, bụng. Ngay sau khi con vật được hy sinh, thịt trở nên cứng; nhưng để vài ngày nó lại mềm dẻo (pliant) trở lại.

Thịt bò có mầu đỏ, bê mầu hồng nhạt, lợn hồng xám, cừu non thì đỏ thẫm.

Mỡ trong các loại thịt cũng khác nhau: mỡ heo thì mềm, mầu hồng nhạt; mỡ cừu cứng; mỡ bê có rất ít chất béo còn mỡ bò thì cứng, mầu trắng hoặc trắng ngà.

Thịt bò có nhiều protein hơn thịt lợn nhưng thịt lợn lại nhiều chất béo hơn.

Khách mua thịt thường để ý coi thịt có ngon không, nhìn có thấy vẻ tươi của thịt, thịt có mềm không, có dễ sửa soạn cho việc nấu nướng không?

Có nhiều cách để lò thịt làm cho thịt mềm:

- Sau khi mổ, thịt được giữ trong phòng lạnh với nhiệt độ từ 3

đến 4 độ C, với độ ẩm khoảng 80% để thịt khỏi khô. Giữ như vậy thì một số enzymes và vi sinh vật sẽ tác dụng vào thịt và làm mềm..

- Làm mềm bằng cách cho điện chạy qua khiến thịt giãn mềm. Lý do là thịt có một trường lực co giãn, khi luồng điện chạy qua thì thớ thịt sẽ liên hồi co giãn, tới khi mềm thì hết co bóp.

- Cán và đập vào thịt có thể tăng độ mềm tới 50%. Xay hoặc cắt từng cục nhỏ cũng làm thịt mềm.

- Một số enzyme thực vật như chất Papain của đu đủ, Ficin của trái sung, Bromelin của trái dứa cũng làm thịt mềm khi nấu.

Nấu thịt

Chất lượng của thịt tùy theo thịt cắt ở phần nào của con vật. Thịt thăn, thịt sườn mềm ngon hơn. Tuy nhiên với tay đầu bếp kinh nghiệm, họ có nhiều cách để làm món thịt hấp dẫn và ngon.

Nguyên tắc đầu tiên cần nhớ là không nên nấu thịt ở nhiệt độ quá cao, trong thời gian quá lâu, thịt sẽ teo và dai vì mất nước thịt và mỡ.

Nấu từ từ ở nhiệt độ vừa phải, khoảng 300 độ F (150 độ C) thịt sẽ mềm và mọng nước ngọt. Dưới tác dụng của hơi nóng, các thớ thịt dính với nhau, mỡ lỏng ra và thịt đổi mầu từ đỏ sang hồng rồi nâu hay xám.

Sau đây là mấy cách nấu thịt:

a. Nấu với chất lỏng như om

(braise) trong nồi đậy kín, nấu cách thủy hoặc luộc.

Luộc thì cho nhiều nước còn om thì nước vừa phải, ngập mặt thịt là đủ. Nước ngọt của thịt sẽ hòa tan trong nước sáo, nước dùng.

Đun cách thủy là làm chín thịt bằng hơi nước nóng và chất ngọt của thịt được giữ nguyên. Thịt có thể được ướp gia vị, mắm muối theo ý thích trước khi nấu.

b- Đút lò, nướng trên vỉ hoặc trong chảo không có thêm nước hoặc mỡ.

c-Thịt làm cháy sém mặt ngoài rồi mới nấu có nhiều vị ngọt hơn là không cháy sém vì chất ngọt còn nguyên trong thịt.

Cắt thịt đã nấu cũng là cả một nghệ thuật: phải có dao thật sắc, cắt ngang thớ thịt chứ không dọc theo thớ, cắt thành miếng gọn gàng bằng nhau.

Giá trị dinh dưỡng

Có người thích ăn thịt bò, người thích thị heo, thịt gà đó là tùy ý thích. Thịt càng hiếm thì càng quý như thịt rừng, nhưng chắc không bổ hơn như nhiều người tin tưởng.

Thịt là nguồn chất đạm quan trọng và nhiều khoáng phosphore, đồng, sắt và kẽm (zinc). Gan có nhiều chất sắt, nhất là gan lợn. Gan cũng có một số sinh tố A.

Các loại sinh tố nhóm B như thiamin, riboflavin, niacin hòa tan trong nước, do đó khi nấu thịt với nước thì sinh tố tan vào nước dùng còn khi nướng thì các sinh tố chảy đi mất.

Rủi ro

Có nhiều ý kiến cho là ăn thịt làm tăng nguy cơ bệnh động mạch tim, cao huyết áp, ung thư ruột già.

Vấn đề bệnh động mạch tim là vì nhiều người sợ thịt có nhiều mỡ bão hòa. Cho nên nếu giới hạn chất béo, chất cholesterol, tăng dùng chất béo thực vật bất bão hòa trong phần ăn hàng ngày sẽ tránh được nguy cơ này.

Cao huyết áp thực ra không phải do thịt mà có thể là ở loại thịt muối có nhiều muối sodium.

Vấn đề ung thư ruột già thì chưa có bằng chứng rõ rệt nào về sự liên hệ nhân quả này.

Cần lưu ý là thịt có nhiều hóa chất như kháng sinh, kích thích tố. Các hóa chất này được dùng để làm gia súc mau lớn và ngừa bệnh tật. Cơ quan chính quyền thường không cho phép trang trại nuôi súc vật bằng hóa chất vài tuần trước khi làm thịt.

Tuy nhiên, để tránh mọi bất trắc có thể do thịt gây ra, thì ta cứ khôn ngoan như cổ nhân: tiêu thụ thịt vừa phải, ăn nhiều thực phẩm khác nhau. Vì cuộc sống của con người, sống bao lâu tùy thuộc phần lớn vào cách ăn uống của họ •

Cười mỉm chi

ĂN NÓI NINH TINH

Chuyện xảy ra tại trại tù K5 Tân Lập, Vĩnh Phú, đầu năm 1983.

Kể báo ngủ đã điếm. Vệ binh đi tuần quanh nhà nghe thấy một tù nhân cao hứng:

- Ta thà làm quý nước Nam còn hơn làm vua đất Bắc.

Tên vệ binh phản ứng bập bẹ chữ ngọng chữ không:

-Anh lão vừa phát ngôn quý Lam, vua Bắc đấy?

Im lặng. Vệ binh:

-Nói ngay, nói ngay. Anh lão vừa nói?

Im lặng. Vệ binh:

-Tìm ngay cho tôi anh lão vi phạm. Đội trưởng đâu?

Đội trưởng lên tiếng:

-Có.

-Anh tìm ngay cho tôi anh lão mới nói cái gì ninh tinh, quý Lam vua Bắc, mà nà cái nghĩa ní gì?

Đội trưởng:

-Anh Trần Bình Trọng nói đấy, anh bộ đội ạ.

Vệ binh:

-Anh bảo anh Trần Bình Trọng sáng mai nà kiểm điếm lộ cán bộ trực trại nhá!

Truyện ngắn hay của Nhà Văn NGUYỄN NHUNG

CÂY MAI RỪNG CỦA NGƯỜI LÍNH TRẬN

Ông Thành xuất thân là một quân nhân, nhập ngũ từ năm mới hai mươi tuổi. Đất nước chiến tranh tuổi thanh niên đa số dẫn thân vào con đường binh nghiệp, dù chẳng ham gì cảnh cốt nhục tương tàn, nhưng khổ thay cây muốn lặng mà gió chẳng chịu ngừng. Muốn hòa bình phải có chiến tranh, định mệnh đưa đẩy khiến toàn dân đều chịu chung số phận nghiệt ngã của một đất nước bị phân chia kéo dài 20 năm đằng đẵng. . .

Hơn mười năm lính, bao lần xông pha trận mạc, trôi nổi sống chết với đồng đội chiến hữu của mình trên khắp các chiến trường miền Đông, rồi lại chuyển qua miền Tây. Mỗi nơi mỗi vẻ, nhưng in đậm trong trí nhớ của ông Thành là chiến trường miền đông, vùng chiến địa đôi khi lại là một cánh rừng thưa mà mỗi độ Xuân về, mai rừng nở hoa

bát ngát mênh mông một màu vàng rực rỡ. Ông Trời trở trời đem cái đẹp của rừng mai lúc sang Xuân, lồng vào nỗi buồn ray rứt của khói lửa binh đao, khiến lòng người lính trận thất lại mênh mang khi ngắm hoa nở trên đầu súng...

Những năm xa gia đình, ăn Tết trên rừng với hoa mai vàng óng ả đã ghi đậm trong lòng ông Thành một bức tranh tuyệt vời trong đời quân ngũ.

Tết trên rừng nơi vùng hành quân nào có gì, nếu không nhờ những cánh mai vàng hồn nhiên rung rinh hé nở trong nắng sớm, và chút se sắt của gió Xuân làm thổn thức con tim người lính trận.

Xa vợ con, xa gia đình, xa phố thị bình yên, những buổi chiều nơi vùng trú quân năm nào im tiếng súng, thân phận người lính trận có gì vui khi

được lai rai ly rượu đế, món thịt rừng và con khô nướng, để nhớ về không khí ấm cúng của gia đình, và những buổi chiều Xuân nhộn nhịp, an bình nơi thành phố. Ông Thành đã có nhiều năm ăn Tết ở đơn vị với chiến hữu, đã quen dần với những mùa Xuân xa nhà, cho đến năm ấy sau một lần hành quân đặng nặng cấp tiểu đoàn, ông bị thương nặng ngất đi vì mảnh đạn pháo đập đứt lìa một chân, và bao nhiêu mảnh nhỏ ghim vào thân thể.

Thế là già từ vũ khí, già từ nếp sống nhà binh rày đây mai đó, ông làm người phế binh an phận bên lề cuộc chiến, đời sống tương đối được ổn định nhờ người vợ hiền tần tảo buôn bán nuôi con. Lúc nghĩ đến chuyện mua một căn nhà để có một chỗ ở cố định, ông Thành chống nạng đi lang thang khắp hang cùng ngõ hẻm, mãi mới ưng ý một đẻo đất gần bờ sông, uốn cong theo thế đất để đi vào một con rạch nhỏ. Ông tính toán thú điền viên cho mình ở cái tuổi chưa già nhưng xem như đã phế thải với cuộc đời, thôi thì một căn nhà tôn vách ván, sân trước sân sau cũng rộng rãi thoáng mát, nuôi con heo con gà quanh quẩn với vườn rau, bù vào đồng lương khiêm nhường của một thương phế binh, cộng thêm bà vợ tần tảo chăm làm đời sống cũng không đến nỗi.

Tuy già từ vũ khí, chấp nhận đời sống êm ả của một cảnh đời tàn phế vì chiến tranh, ông Thành thường nhiều lần trở lại trong mơ quãng đời của người lính trận, mỗi lần ngồi tần ngần nhìn dòng nước chảy ông miên man nhớ lại những khuôn mặt bạn bè, chiến hữu một thời của mình với nỗi nhớ nhung, thương yêu đậm thắm. Tuy đã xa rồi chiến trường xưa, bạn bè thời quân ngũ nhưng trong lòng ông vẫn vọng về những kỷ niệm in hằn trong trí nhớ, nhớ nôn nao chén rượu cay, con khô nướng, ly bia sủi bọt trong cái quán cóc ven đường có cô hàng xinh xinh ở vùng hậu cứ, tiếng cười ngất ngưỡng của những Kinh Kha thời đại. Có đi vào chiến tranh, có chia xẻ tận tình với nhau những lần sống chết mới thấm thía được nỗi nhớ ấy như thế nào. Chẳng những thế còn in đậm trong ông nỗi nhớ cánh rừng mai vùng chiến địa năm xưa, khiến ông quyết định mua một đẻo đất vuông vức khá đẹp trong Xóm Hoa Mai để cất một căn nhà làm chỗ an cư lạc nghiệp.

Vậy là may mắn rồi, khi còn biết bao nhiêu người vợ lính ẵm con thơ chạy theo chồng từng bước trên các nẻo đường chinh chiến với đồng lương cố định ít ỏi, những năm ấy ông rong ruổi một mình như con chiến mã trên dải đường xa, để một mình bà vợ lo toan nuôi đám con ăn học. Chẳng biết cái tên Xóm Hoa Mai có tự bao giờ, nhưng đặc điểm của xóm là nhà nào cũng trồng một, hai cây hoa mai ở sân trước, bên hiên nhà lẫn trong bóng của cây mận, cây dừa. Vì thế khi xuân về từ đầu xóm đến cuối xóm, nhà nào cũng có hoa mai vàng rực rỡ trên cây và thắm hoa rụng đầy trên mặt đất.

Ông Thành đi kiếm đất cất nhà vào mùa Xuân năm ấy bỗng như lạc vào rừng hoa mai ở chiến trường xưa thuở nào. Người chủ đất biết được cái thích của ông Thành nên vì thế miếng đất khá cao giá hơn chỗ khác, ông cũng biết vậy nhưng nếu so với cái hạnh phúc của người tìm được điều mình thích thì giá ấy chưa phải là đắt.

Khi cất xong ngôi nhà đơn sơ với số tiền do bà vợ đảm đang dành dụm trong nhiều năm buôn tần bán tảo, cả nhà cảm thấy đã an cư lạc nghiệp. Trên mảnh đất ấy đã có sẵn vài cây dừa và hai cây mận, đủ làm bóng mát ban đầu cho căn nhà ven sông thêm thơ mộng, và ở vườn sau thả thêm một đàn gà, nuôi hai con heo, cộng thêm vài con vịt xiêm ồn ào đi đi lại lại rồi nhảy xuống mương lặn lội cũng vui vui. Việc đầu tiên là ông Thành đi lùng mua một gốc mai quý để trồng ở sân trước.

Chưa tìm được thì một sáng kia, đang loay hoay với cái hàng rào bông bụt trước sân ông nghe có tiếng gọi quen quen:

– Ông thầy!

Ông ngừng lên nhìn nhưng đôi mắt vì chói ánh mặt trời nên nhìn chưa rõ, để rồi khi nhìn ra, ông suýt làm rơi cái nạng xuống đất, mừng rỡ nhận ra tiếng nói quen thuộc của người lính đàn em cùng đơn vị năm xưa. Đôi con mắt nhìn nhau rướm rướm lệ, nhìn người đàn em về phép với bộ chinh y còn bám bụi đường xa, khuôn mặt hằn lên những gian khổ chiến trường khiến ông chỉ muốn khóc. Ông hỏi, ngỡ ngàng biết bao khi thốt lên mấy tiếng thân thương của một người đàn anh cùng đơn vị thuở nào:

– Ôi! Chú mày! Sao biết anh ở đây mà tìm?

Người lính trẻ toác miệng cười vô tư:

– Em hỏi thăm thì biết. Sẵn dịp về phép, ghé thăm ông Thầy và mang về một món quà ở chiến trường xưa. Ông thầy có nhớ khu rừng mai hồi xưa mình đựng lớn ở đó không? Vừa rồi đi qua đó, thấy có loài mai quý em vội bứng cây mai này để dành tặng ông Thầy làm kỷ niệm. Cây này khỏe, xem nhỏ vậy nhưng cũng già rồi, em chăm nó kỹ lưỡng đợi khi có phép mới mang về được đây. Ông thầy chịu khó chăm nó độ mùa Xuân năm sau là hy vọng có bông chưng Tết.

Ông Thành cảm động nói không nên lời, ôi tình huynh đệ chi binh tưởng chỉ có được thời gian còn tại ngũ, trong sách vở và mấy bản nhạc bốc thơm đời lính, hóa ra nó không phải là những lời hoa mỹ trên đầu môi chót lưỡi, uốn éo trên môi miệng những cô ca sĩ. Chẳng có gì quý hơn khi mình tặng cho người khác món quà mà người ta đang mơ ước, mong đợi, cây mai rừng của người lính trẻ đối với ông Thành quý còn hơn vàng bạc. Lúc khề khà ly bìa sủi bọt với người lính cũ, anh ta ngà ngà say chỉ vào dùm đất ôm lấy gốc mai xanh mướt, nói với ông Thành:

– Cái nhúm đất ở gốc mai này có khi cũng đã nhuộm máu binh lửa đó ông thầy à. Hồng biết sao chứ em mơ hồ là nó sẽ gắn liền với ông thầy hết cuộc đời trong cái mảnh sân và căn nhà này đó. Hễ ngày nào đó thấy mai nở, ông thầy sẽ nhớ đến em, cho dù em còn sống hay chết...

Ông Thành mừng yêu người lính trẻ mà đôi mắt ông sao ướt nhòa như trời mưa:

– Bậy nà! Khi nào về phép nhớ ghé thăm anh nghe ...

Người lính trẻ già từ ông thầy cũ của mình rồi trở ra đơn vị, để lại cây mai quý mọc lên từ cánh rừng khói lửa miền Đông. Cây mai cứ thế lớn nhanh như thổi, vì ông Thành chăm sóc nó còn hơn mẹ chăm con mọn. Không biết sao từ đấy, những lúc vui, buồn quanh quẩn bên cây mai với đôi nạng gỗ, ông Thành dường như thấy lòng mình ấm hẳn lại. Ông gửi lại chiến trường một phần thân thể của mình, có khi chính những dòng máu của ông và bao người lính đã loang chảy và thấm sâu xuống lòng đất ấy, để hội tụ vào những gốc mai

trong cánh rừng thưa nở hoa vàng mỗi độ Xuân về, gom lại thành một thứ tình đồng đội khó nguôi ngoai.

Những sớm mai khi thức dậy, những buổi chiều gió hiu hiu từ bến sông phả vào khu vườn nhỏ tiếng lá reo, đã thấy bóng ông lom khom với đôi nạng gỗ bên cây mai, lắm khi cao hứng ông còn hát một mình:

– *Người về, người về nay đã cụt chân. Máu đào, máu đào đã thấm trên thân bao nhiêu quân thù... u ù, một ngày chinh chiến mùa thu...*

Cây mai lớn nhanh theo cái tình đầm thắm thương yêu của người thương phế binh đã một thời xả thân trên chiến trường cũ.

Nó chẳng phụ công ông chăm sóc nên mùa Xuân năm sau cây đã đơm những bông hoa đầu tiên, tám cánh vàng tươi rung rung trong nắng sớm, khác nào nụ cười xinh xinh của các cô em gái hậu phương thuở ấy. Không có ngòi bút nào diễn tả hết được nỗi vui của người thương binh chống nạng đứng ngẩng nhìn những đóa mai vàng tám cánh rung rinh trong nắng sớm, nhìn nó ông Thành lại nghĩ đến hình ảnh người đàn em có cái miệng cười thật tươi khi đến thăm ông lần về phép năm trước.

Để rồi vô tình có ngày ông Thành bỗng phát hiện ra mọi buồn, vui trong đời ông hình như đã được cây mai báo trước mà sau khi chuyện xảy ra, ông mới thấy được sự kỳ lạ ấy.

Hai năm sau, một đêm mùa hè ông Thành không ngủ được, trời đêm ấy có trăng nhưng lạnh gió, ông quanh quẩn thả ra gốc mai rồi lại quay vào ngòai trước hiên nhà hút thuốc.

Đêm khuya rồi mà vẫn khó ngủ, ông vào nhà ghé mình lên chiếc phản gỗ nhưng vừa đặt mình xuống và lơ mơ đi vào giấc ngủ, ông nghe như từ cây mai có tiếng chuyển động của những bước chân, y hệt tiếng xê dịch của những gót giày nhà binh mỗi lần chuyển quân. Từ chỗ gốc mai tự nhiên gió nổi lên lồng lộng khiến cây lá rì rào, thì ào với nhau giữa canh trường. Không biết thức hay ngủ giữa cơn mộng mị, ông Thành nhác thấy người lính trẻ đàn em tặng mình cây mai năm nào đang đứng tựa cành mai, dưới ánh trăng mờ anh ta toác miệng cười với ông, nụ cười thân thương của người đàn em khiến ông mừng quá quơ đôi nạng định

chạy ra ôm lấy người chiến hữu của mình. Ngay khi ấy ông chợt tỉnh, thì ra đây chỉ là một giấc mộng...

Ông Thành tỉnh hẳn rồi không ngủ lại được, hoặc có ngủ thì cũng chỉ chập chờn nửa tỉnh nửa mê chờ sáng. Linh tính cho ông biết có chuyện gì... xảy đến với thằng đàn em dễ thương của mình, như câu dặn dò của hắn trước khi chia tay, trong lúc ngà ngà men rượu:

– Một ngày nào đó mai nở, ông thầy sẽ nhớ đến em, dù em còn sống hay đã chết...

Từ hôm ấy sau giấc mộng kỳ lạ giữa đêm trăng, bóng hình người lính trẻ cứ mãi chập chờn trong tâm hồn người đàn anh khiến ông Thành khắc khoải một nỗi mong đợi khôn nguôi. Không chịu được nỗi buồn u uẩn đó, ông Thành viết thư thăm người bạn cũ cùng đơn vị năm xưa, hỏi thăm đàn em mới biết tin người lính trẻ tặng ông cây mai quý đã biên biệt ra đi đúng vào khoảng đêm trăng mùa hè hôm ấy.

Từ ngày ấy người trong nhà thấy khi trời nhập nhoạng chiều, gió se sắt thổi từ bờ sông phả vào sân trước là ông Thành lặng lẽ cắm ba cây nhang dưới chân cội mai, nơi cái nhúm đất con con mà người lính đã mang về từ chiến trường xưa dưới gốc cây, đôi mắt ông đau đáu một nỗi buồn dụi vội... Hôm đầu tiên nghe tin người đàn em đã tử trận, ông Thành ngơ ngẩn suốt buổi chiều cạnh gốc mai lá xanh mơn mướt, lúc nào ông cũng chỉ muốn khóc. Khi cắm những cây nhang xuống đất, ông bật lên khóc rưng rức, rồi vu vơ mắng yêu vào cái khoảng không trống trải của hư vô:

– Mồ tổ bay, còn trẻ vậy mà sao đi vội thế!

Mùa Xuân tiếp nối mùa Xuân, người thương binh giờ đây già đi với mái tóc muối tiêu và khi gió trở mùa, những vết thương cũ ê ẩm làm ông khó ngủ hơn. Vẫn chỉ có cây mai làm bạn để ông hát vu vơ bản nhạc cũ:

Người về, người về nay đã bị thương

*Nhưng lòng vẫn nhớ, người ơi biên cương xa
vời, ơ hờ... Người về nay đã bị thương....*

Cây mai bây giờ đã thành cội, tính theo tuổi đời kể từ ngày người lính đem về tặng ông đến nay thì nó đã được sáu tuổi, mỗi độ Xuân về hương sắc càng rực rỡ theo tuổi dậy thì của cô con gái

ông Thành đang bước vào tuổi mộng mơ.

Ông Thành có thêm niềm vui lúc Xuân sang, một lũ bạn học cùng lớp của con gái riu rít chen nhau đứng chụp hình dưới gốc mai, cô nào cũng khoe nụ cười hàm tiếu. Chuyện ấy làm ông liên tưởng đến mỗi lần hành quân về thành phố, người hậu phương đến thăm lính trận từ chiến trường xa mới về choàng vòng hoa chiến thắng. Mấy thằng đàn em của ông khi xung trận lì lợm ghê, vậy mà khi đứng trước giai nhân, lúng túng vụng về chỉ biết nhe răng ra cười, đúng là “chí lớn trong thiên hạ, không đặng đầy đôi mắt giai nhân”.

Mùa Xuân năm ấy ông Thành vẫn lắng nghe trong đêm tiếng đại bác ì ầm từ xa vọng về thành phố, ánh hỏa châu lơ lửng giữa đêm đen, chiếc máy bay trực thăng bắn ra những tia lửa đỏ rực ở vùng ngoại ô, và bản tin mỗi ngày đọc sao nghe nặng nề hơn trong lòng người lính cũ.

Ông thầm nghĩ, mình an phận rồi dù có gửi lại chiến trường cái chân và những mảnh đạn ghim vào người vẫn còn ê ẩm lạ, nhưng sao chưa thấy năm nào mùa Xuân sắp đến mà trời đất lại buồn như năm nay. Trước Tết ông Thành đã chọn ngày lật lá mai, pha mấy chậu nước ấm tưới vào gốc mai để thúc cho hoa nở đúng kỳ hạn. Chẳng bao giờ ông Thành cắt một cành mai để chưng trong nhà hay tặng cho bằng hữu anh em dù thân tình cách mấy.

Ông quan niệm phải giữ trọn vẹn tất cả những gì của cành mai, như lúc nào ông cũng trân trọng linh hồn của người đàn em, mà chẳng những thế cả cái nhúm đất con con mang theo gốc mai của người lính trẻ đã chết đem về, ông cũng muốn nó còn tồn tại mãi trong mảnh sân này, chỉ ở mảnh sân này mà thôi...

Cũng như mọi năm cây mai ra nụ rất nhiều, nụ lớn nụ bé chen nhau trên cành chỉ còn thưa thớt ít lá đẹp làm màu xanh cho cây, cả nhà ai cũng tấm tắc mong đợi khi chiều ba mươi Tết các nụ hoa đã mơn mớn lên chúm chím chờ hé nhụy. Hình như đối với ông Thành thì chỉ có cây mai này mới hoàn toàn đem mùa Xuân đến cho ông, với một nỗi niềm riêng gửi gắm vào đó mà không cần ai hiểu, chiều ba mươi Tết cây mai vẫn hứa hẹn một vẻ đẹp mẫn

khai cho ngày đầu Xuân đầy hy vọng.

Nhưng không thể ngờ, định mệnh như một bàn tay tai quái thổi cơn gió hung tàn vào cái đêm cuối cùng của một Năm, giờ giao thừa đã qua mà gió ở đâu ào ào thổi qua vườn làm ông Thành lo lắng thắc thỏm không yên. Chẳng lẽ không khí chiến tranh hiện diện trong nỗi thống khổ của dân tộc, đã hơn hai mươi năm lại gom thành cơn gió oan nghiệt thổi thốc vào cây mai báo hiệu một mùa Xuân Khổ chia xa, trong gia đình đang bình yên của ông.

Cả nhà đã yên giấc khi nửa đêm về sáng, Ông Thành lại trần trọc hồi tưởng đến mùa Xuân trên cánh rừng miền Đông khi ông còn là lính trận, chợt tiếng xào xạc của cây mai sân trước bị gió xoáy vào trong đêm trừ tịch, nghe như âm vang của từng bước chuyển quân năm xưa làm ông rùng mình.

Chợt nhớ đến khuôn mặt của người đàn em hiện về trong giấc chiêm bao, cũng đêm đó gió ở đâu lồng lộng quay cuồng nơi gốc mai sân trước, ông Thành hình dung ra một sự đổ vỡ mà không định nghĩa được là cho mình hay cho ai...

Sáng hôm sau ông dậy sớm, vợ ông đã sửa soạn bữa cơm cúng đầu năm trên bàn thờ ông bà tổ tiên, khói hương nghi ngút và trầm trầm một sự tưởng nhớ rất thiêng liêng. Ông Thành đốt mấy nén nhang cắm trên bàn thờ ông bà, rồi đốt thêm ba nén nhang đem ra cây mai để gọi là mừng tuổi đất trời và để tưởng nhớ bạn bè, gọi thăm những hình xưa bóng cũ.

Từ trong nhà bà Thành nghe có tiếng rơi của chiếc nạng gỗ và tiếng kêu thảng thốt như tiếng khóc khô khốc của ông Thành vọng lên trong buổi sáng đầu Xuân còn mờ hơi sương:

- Trời ơi!

Bà Thành chạy ra sân rồi không tin vào mắt mình. Bao nhiêu nụ và hoa đều rụng xuống tả tơi như một tấm thảm trên mặt sân lát gạch đỏ, còn ông Thành thì ngã lăn ra dưới gốc cây lịm đi như một xác chết.

Mùa Xuân ấy là mùa xuân năm một chín bảy lăm! ... ●

CHUYỆN VUI NGÀY TẾT

TIỀN LÀ SỨC BẬT

Một du khách ngoại quốc qua thăm Việt Nam nhân dịp đầu năm và ông ta muốn đi thăm tất cả những nơi nổi tiếng nhất. Ông ta tới nhà hàng sang trọng nhất Hà Nội. Người hầu bàn bảo ông:

- Thưa ông, nhà hàng hết chỗ trống rồi!

- Thế anh làm ơn cho tôi đặt cọc 3 bàn, nhưng tôi chỉ cần một bàn và một ghế thôi, hai bàn kia anh có quyền sử dụng tùy ý!

Ngay tức khắc, người hầu bàn tìm ra chỗ ngồi cho ông khách hào phóng.

Sau khi thưởng thức một bữa ăn thịnh soạn, có bồi bàn đứng hầu, ông khách quyết định đi xem buổi trình diễn của đoàn ca múa Trung Ương có tiếng ở trong nước.

Tới trước cửa rạp, người gác cửa nói:

- Thưa ông, hội trường đã hết chỗ!

- Thế anh cho tôi mua mười vé, tôi chỉ xài một, còn chín cái cho anh muốn làm gì thì làm.

Đúng một phút sau, ông khách có ngay một chỗ ngồi tốt nhất trong rạp.

Nghỉ ngơi qua ngày mùng 5 Tết, ông khách đi tới Ba Đình để vào thăm lăng Hồ chí Minh. Trước lăng, một hàng dài cả trăm người đang phải nối đuôi nhau đợi. Ông khách nói với đám Công an:

- Thời gian tôi ở đây rất ngắn, các anh có cách nào giúp tôi vào thăm lăng mà khỏi xếp hàng chờ đợi không?

- Xin lỗi ông, rất tiếc, ông phải xếp hàng như mọi người khác.

Ông khách mỉm cười rồi nói:

- Nếu đã vậy thì trong khi chờ đợi, tôi xin mời các anh cùng uống với tôi một ít rượu ngoại quốc mừng năm mới có được không?

Nói xong, ông khách lôi trong túi ra năm sáu chai Walker, đưa cho mỗi công an một chai.

Nhận rượu xong, đám công an vẫn vã nói:

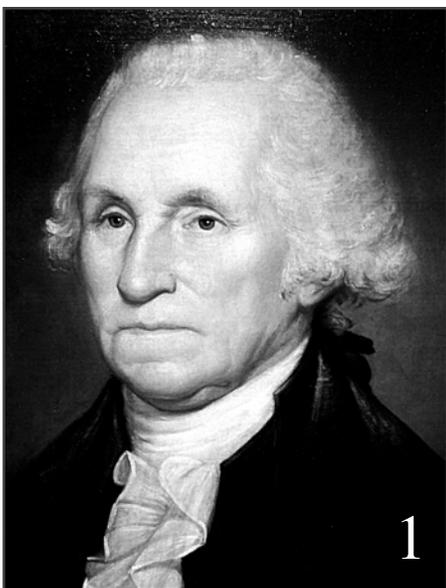
- Thưa ông, bây giờ ông muốn vào thăm lăng “bác”, hay ông muốn chúng tôi bưng “bác” ra đây cho ông thăm???

NHÂN NGÀY LỄ TỔNG THỐNG HOA KỲ

• TRẦN VĂN GIANG

Lời Người Viết: Ngày thứ Hai của tuần lễ thứ 3 trong tháng Hai này (The third Monday of February) mỗi năm được chính phủ Liên Bang Hoa Kỳ chọn là ngày “Lễ Tổng Thống Hoa Kỳ” (The President Day). Ngày này cũng là dịp dân Mỹ mừng sinh nhật của Tổng Thống George Washington và Tổng Thống Abraham Lincoln mà cũng là dịp để người người tưởng nhớ công ơn các vị Tổng thống xứng đáng, anh minh của đất nước...

Trong chương trình học bắt buộc (Required Courses) dành cho phần “Undergraduate” của sinh viên Hoa kỳ, tôi phải lấy 2 lớp: một là “Lịch sử Hoa Kỳ” (American History); và hai là “Chính Phủ Hoa Kỳ” (American Government). Trong lớp “Lịch sử Hoa Kỳ” ông Thầy tôi giảng là 90% Tổng Thống Hoa Kỳ được xem như “Thành tích chẳng có gì đáng nói” hay nói cách khác “Thành tích từ thất bại cho đến hoàn toàn thất bại”. Tính ra, Hoa Kỳ chỉ có vồn vẹn 4 Tổng Thống (trên tổng số 46 người) được xem là có “thành quả đáng ghi nhớ” trong suốt chiều dài lịch sử Hoa Kỳ; và 4 vị Tổng Thống này đã được chọn để tạc thành tượng trên “Đài Kỷ Niệm Núi Rushmore” (“Mount Rushmore National Memorial,” Tiểu Bang South Dakota, USA). Đó là:

1. Tổng Thống George Washington

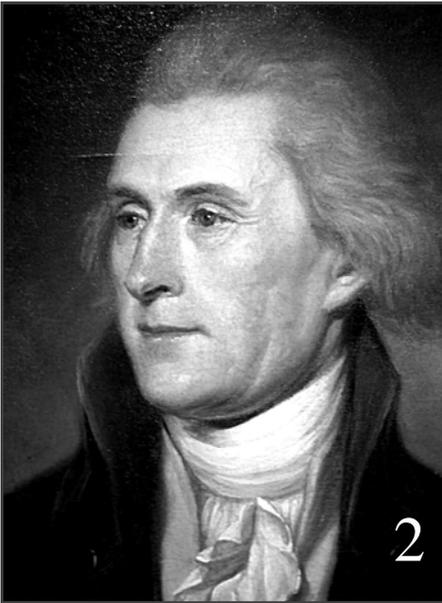
Tổng Thống George Washington (ảnh 1) là TT đầu tiên của Hoa kỳ - thực ra TT George Washington là TT thứ 8 của Hoa kỳ; và chỉ là TT đầu tiên của Liên bang Hoa kỳ dưới Hiến Pháp Liên Bang hiện thời. 7 vị làm Tổng Thống trước ông khi Hoa kỳ chưa hình thành là một liên bang và chưa có một hiến pháp chính thức; có nhiều tiểu bang vẫn còn trong tình trạng tự trị và nhiệm kỳ cũng như quyền

hành TT lúc đó không được phân định rõ ràng..

Tổng Thống George Washington sinh năm 1732 và mất năm 1799. TT Washington đã dẫn cuộc “Cuộc Chiến Cách Mạng Hoa kỳ” (American Revolution War) dành độc lập cho Hoa Kỳ khỏi sự cai trị của Anh quốc. Tổng Thống George Washington được xem như cha đẻ của tân quốc gia Hoa kỳ và là người đặt nền tảng cho nền Dân chủ của quốc gia Hoa kỳ.

2. Tổng Thống Thomas Jefferson

Tổng Thống Thomas Jefferson (ảnh 2) là vị Tổng Thống thứ 3 của Liên Bang Hoa kỳ. TT Jefferson sinh năm 1742 và mất năm 1826. Tổng Thống Jefferson là một trong những người đầu tiên soạn thảo bản “Tuyên Ngôn Độc Lập Hoa kỳ” (Declaration of Independence) mà “Boác Hù vĩ đại” đã

nhanh tay “chôm” nhiều đoạn nguyên con để “tuyên ngôn độc lập” trước quảng trường Ba Đình ngày 2 tháng 9 năm 1945 (?). TT Thomas Jefferson cũng là người đã điều đình mua Louisiana Territory từ nước Pháp làm cho diện tích của Hoa Kỳ gia tăng gấp đôi (vào lúc đó Liên Bang Hoa kỳ mới chỉ có 15 tiểu bang).

3. Tổng Thống Abraham Lincoln

Tổng Thống Abraham Lincoln (ảnh 3) sinh năm 1809 và mất (bị ám sát) năm 1865. Tổng Thống Abraham Lincoln chỉ huy Liên Minh Bắc quân (Union) đã đánh bại Liên Minh Nam quân (Confederate) dẫn đến “Emanicipation Proclamation” một dự luật đã hình thành “Tu Chính Án thứ 13” (13th Amendament) của Hiến Pháp Hoa kỳ, Tu Chính Án này đã chính thức hoàn toàn bãi bỏ tình trạng nô lệ trên đất Mỹ kể từ ngày 01/31/1865.

4. Tổng Thống Theodore Roosevelt

Tổng Thống Theodore Roosevelt (ảnh 4), sinh năm 1858 mất năm 1919, là Tổng Thống thứ 26 của Hoa kỳ. TT Theodore Roosevelt đã dẫn dắt nước Hoa Kỳ thành một cường quốc thương mại trên thế giới ở đầu thế kỷ 20. TT Roosevelt chỉ huy cuộc thương lượng xây cất kinh đào Panama để nối đường hàng hải từ Đông sang Tây. Tổng Thống Theodore Roosevelt cũng nổi tiếng về việc chống sự độc quyền trong ngành thương mại (“Anti-Trust”), và giúp đỡ các công ty nhỏ có cơ hội phát triển.

Trong số tất cả 46 vị Tổng Thống Hoa kỳ, người mà nhiều người dân Mỹ, kể cả cá nhân người viết bài này ngưỡng mộ nhất là Tổng Thống Abraham Lincoln.

Sau khi Tổng Thống Lincoln bị ám sát năm 1865, có rất nhiều huyền thoại thêm dệt thêm chung quanh cuộc đời và sự nghiệp của ông... Thật rất khó kiểm chứng những thêu dệt có đúng sự thật hay không (?). Tuy nhiên phải công tâm nhìn nhận Tổng Thống Abraham Lincoln là một nhân vật phi thường. Tổng Thống Lincoln đã tỏ cho chúng ta thấy là “Mọi người, dù ở hoàn cảnh nào, cũng đều có cơ hội thành đạt trên đất Mỹ.” Tổng Thống Abraham Lincoln xuất thân từ nhà nghèo, có rất ít phương tiện giáo dục nhưng quyết chí, tự học hỏi, chăm chỉ vượt qua mọi thử thách dù đã liên tục gặp thất bại để trở thành Tổng Thống Hoa kỳ trong giai đoạn nội chiến (Civil War) đẫm máu Nam Bắc (trên 800 ngàn lính Nam và Bắc tử vong chưa kể thiệt hại nhân mạng và tài sản của thường dân).

Bây giờ chúng ta hãy cùng nhau nhìn vào các sự kiện có ghi lại trên giấy trắng mực đen về Tổng Thống Lincoln (thực sự chứ không phải sự đồn đãi hoang tưởng):

1. Tổng Thống Abraham Lincoln cao 6'4 tức là cao nhất trong số 46 Tổng thống Hoa kỳ (người cao thứ nhì là Tổng Thống Lyndon Johnson cao 6'3.5). Trong đám đông, khi đứng duyệt quân ngoài bãi chiến trường, TT Lincoln đứng cao hơn các tư lệnh chiến trường cả một cái đầu. Tổng Thống Lincoln mang giày số 14 và có hai bàn tay to lớn (to nhất trong giới lãnh đạo thế giới!) như bàn tay của các cầu thủ bóng rổ NBA ngày nay (một bàn tay có thể cầm 1 trái bóng rổ to kèn như chơi!).

2. Tổng Thống Abraham Lincoln lúc còn trai trẻ trông cũng dễ nhìn nhưng từ khi tham chính thì vóc dáng TT Lincoln trở nên cằn cỗi dị dạng: da nhẵn, má hóp, mắt có quầng sâu, tóc và râu ria không chải gọn ghê. Chính ngay vợ của TT Lincoln là bà Mary Todd Lincoln đã công nhận là ông Lincoln nhìn xấu trai và già hơn 10 tuổi so với tuổi thật (?). Các đối thủ về nghề nghiệp (trong nghề Luật sư) cũng như chính trị gia đồng thời và ngay cả thường dân không ngừng tấn công sự dị dạng về ngoại hình của ông... Ông chỉ điềm tĩnh trả lời là: “Trời cho tôi như vậy. Tôi không thể làm gì hơn.” (“I know but I cannot help it. That’s how God made me!”)

3. Với hình dạng gầy gò cao lều khều như vậy nhưng TT Abraham Lincoln rất mạnh về thể lực. Năm 21 tuổi (1830), Lincoln đã đoạt giải nhất về “Đô vật” (Wrestling Champion) tại Quận Pike thuộc tiểu bang Illinois. Ở New Salem, Abraham Lincoln đã hạ đo ván (knock out) đấu thủ Jack Armstrong trong trận đấu vô địch Đô vật năm 1830.

4. Tổng Thống Abraham Lincoln là Tổng Thống duy nhất của Hoa kỳ có bằng sáng chế (Patent). Abraham Lincoln sáng chế ra một dụng cụ gồm một hệ thống “Phao kim loại” (Metal Air Chambers) kẹp bên hông tàu để có thể giữ cho tàu không bị lật khi vào chỗ nước cạn. Đó là “Patent No. 6489 năm 1849.”

5. Vào năm 1842, Abraham Lincoln có vụ cãi vã về chính trị rất kịch liệt với một chính trị gia đối nghịch đương thời tên là James Shields – nên biết thêm là vào thời đó các cuộc cãi vã hay tranh luận gắt gao có thể đi đến một cuộc thách đấu chết người gọi là “Duel” (Đấu súng/hay đấu kiếm tay đôi). Vì có sẵn tướng mạo cao lớn, tay dài vủ lại là phe bị thách đố cho nên Abraham Lincoln có quyền chọn “đấu gươm” thay vì đấu súng (?). James Shields đã phải rút thấy rõ... Tuy nhiên ngay vào ngày “Duel” cả hai phe đều được khuyên giải hủy bỏ trận đấu.

Kể ra cũng hứ vía cho ông James Shields!

6. Buổi sáng ngày 14 tháng 4, 1865 - cũng là ngày TT Lincoln bị ám sát - Tổng Thống Abraham Lincoln đã ký sắc lệnh thành lập “Ban Bảo Vệ Yếu Nhân” (US Secret Services) để bảo vệ các Tổng Thống và VIP chính phủ. Rất tiếc là “Ban An Ninh Đặc Biệt” chưa kịp thành hình để bảo vệ TT Lincoln thi trong ngày đó tại hí viện Ford, TT Lincoln bị ám sát. Cái chết này còn trùng hợp kỳ lạ với cái chết của TT Kennedy. Xin kính mời xem tiếp trang sau...

ĐỪNG ĐỢI

ĐỜI một người rất ngắn, ngắn đến nỗi chưa kịp tính kỹ tuổi thơ đã trôi qua, thanh xuân bỗng chốc cũng không còn.

Đời một người, nhiều lắm cũng chỉ được ba vạn ngày, không nhiều như bạn nghĩ. Nên có tâm nguyện gì hãy nhanh chóng thực hiện, có mục tiêu nào thì tích cực phấn đấu. Đừng chờ tới chờ lui, chờ khi tuổi lớn, nhiệt huyết cũng không còn.

Tình cảm không chờ người, qua rồi là vĩnh viễn; tình thân không chờ người, mất rồi chỉ tiếc nuối; tình bạn không chờ người, xa rồi thì khó gặp; thời gian không chờ người, hết rồi thì kết thúc.

Đời người không giống như hoa, tàn rồi lại nở. Thân người không thể như lá, rụng rồi lại sanh. Mỗi người chúng ta chỉ có một đời, một cơ thể này. Sức khỏe không còn thì đời người cũng hết, thời gian qua rồi thì chỉ có vĩnh biệt.

Cho nên nhân lúc khỏe mạnh:

Đối với cha mẹ, hiếu thuận chút.

Đối với người thân, trân trọng chút.

Đối với bạn bè, chân thành chút.

Đối với bản thân tốt một chút.

Vì một khi qua rồi, không thể nào trở lại! (st)•

Nơi trang bên, chuyện vẫn chưa hết ở đó khi trà dư tửu hậu đầu năm tản mạn về các vị Tổng thống Hoa Kỳ... Vì...nhân nói đến vụ ám sát Tổng thống Lincoln, nhiều bí ẩn lịch sử đã được kể lại như những hiện tượng siêu hình:

Chẳng hạn như khi gia đình Tổng Thống Ngô Đình Diệm bị thảm sát vào ngày 2/11/ 1963 qua cuộc binh biến tại Saigon 1/11/1963 thì ông Tổng Thống Hoa Kỳ John F. Kennedy (ảnh) cũng chịu một phần trách nhiệm lớn về việc làm xấu xa này. Hậu quả là hai mươi ngày sau, Kennedy bị ám sát tại Dallas, Texas.

Em trai ông, TNS Robert Kennedy cũng bị ám sát vào ngày 5/6/1968.

Những bí ẩn khác khó giải thích qua nhiều sự kiện trùng khớp được ghi lại sau đây luôn làm chúng ta kinh ngạc.

Xin mời đọc...

Abraham Lincoln (Tổng thống thứ 16) và John F. Kennedy (Tổng thống thứ 35) là hai trong số những vị tổng thống nổi danh nhất trong lịch sử nước Mỹ. Một phần bởi vì giữa hai nhân vật này có những điểm giống nhau hoặc trùng hợp đến kỳ lạ...

1. Tổng thống Lincoln trúng cử năm 1860, còn Tổng thống Kennedy trúng cử năm 1960, đúng 100 năm sau đó.

2. Trong suốt thời kỳ đương nhiệm, cả hai vị tổng thống này đều có chính sách can thiệp sâu sắc tới quyền dân chủ của người Mỹ gốc Phi.

3. Cả hai ông đều bị ám sát vào ngày thứ Sáu, khi đi cùng vợ.

4. Hai vị phu nhân tổng thống đều bị sẩy thai trong thời gian sống ở Tòa Bạch Ốc.

5. Cả hai đều bị giết bởi viên đạn trúng vào phía sau đầu.

6. Tổng thống Lincoln bị ám sát trước cửa Nhà hát Ford.

Còn Kennedy bị bắn khi đang ngồi trong chiếc xe hơi mui trần hiệu Lincoln do tập đoàn Ford sản xuất.

7. Hai người kế nhiệm của hai vị Tổng thống đều tên là Johnson - Phó Tổng Thống, đều là thành viên Đảng Dân chủ và trước đó đều là Thượng Nghị sĩ.

8. Andrew Johnson - người tiếp bước Lincoln sinh năm 1808, còn Lyndon Johnson - người kế tục sự nghiệp của Kennedy sinh năm 1908, cách nhau đúng 100 năm sau đó.

9. Viên thư ký của tổng thống Lincoln có tên đầu là John, còn thư ký của tổng thống Kennedy có tên họ là Lincoln.

10. Lincoln bị ám sát bởi John Wilkes Booth - một diễn viên sinh năm 1839, còn Kennedy bị ám sát bởi Lee Harvey Oswald - sinh năm 1939, cả hai sinh cách nhau đúng 100 năm.

11. Cả hai tên sát nhân đều là người miền Nam nước Mỹ và theo chủ nghĩa cực đoan.

12. Cả hai tên này cũng đều bị giết trước khi bị đưa ra xét xử.

13. Tên John Booth giết Lincoln trước cửa rạp hát sau đó lẩn trốn trong một kho hàng. Còn tên Lee Oswald bắn Kennedy khi nấp trong một kho hàng sau đó chạy trốn trong một nhà hát.

14. Tên LINCOLN và KENNEDY đều có 7 chữ cái.

15. Tên ANDREW JOHNSON và LYNDON JOHNSON - hai người Phó kế nhiệm - đều có 13 chữ cái.

16. Tên JOHN WILKES BOOTH và LEE HARVEY OSWALD - hai kẻ ám sát - đều có 15 chữ cái.

17. Một nhân viên là cô Kennedy trước đó đã khuyên Tổng thống Lincoln không nên tới rạp hát. Còn tổng thống Kennedy cũng nhận được lời cảnh báo từ một nữ nhân viên họ Lincoln nhắc không cần đi thăm thành phố Dallas vào hôm đó.

18. Và thêm một điều đáng lưu ý khác: Một tuần trước khi Lincoln bị ám sát, ông ta ở thành phố Monroe, Maryland. Một tuần trước khi Kennedy bị ám sát, ông ta ở với nàng Marilyn Monroe! •

Truyện ngắn có thật của Nhà Văn TRÀM CÀ MAU

Sáng Đôi Mắt Mù

Con người cần điều gì?

- Cần đôi mắt sáng, cần có ánh sáng.

Đôi mắt và ánh sáng như là phương tiện cho cuộc sống mỗi con người.

Đạo đó, khi cả miền Nam đang bấn loạn lên, vì cuộc chiến tranh mấy mươi năm sắp đến hồi kết cuộc. Bắc quân”hồ hởi” tiến mau như chẻ tre. Nam quân rút bỏ, tan ra mau chóng. Những người không am hiểu tình hình chính trị quốc tế thì ngỡ ngàng, ngạc nhiên, không tin được về sự thực đang xảy ra trên đất nước này.

Dân miền Nam đua nhau bỏ chạy ra biển, chưa biết sẽ trôi nổi về đâu, cũng chưa biết sẽ đi nơi nào, làm gì mà sống, sống có được hay không. Không cần biết. Cứ chạy trốn đã. Những người này, đã có một ít hiểu biết hoặc kinh nghiệm sống với cộng sản, nên liều chết ra khơi. Mấy cụ già miền Nam vuốt râu nói:

- Cộng sản cũng là người Việt Nam mình với nhau, việc chi mà sợ? Cọp nó còn chưa ăn con, hướng hồ chi họ với mình cùng tổ tiên, cùng giòng giống. Miền Bắc hay miền Nam đều là anh em với nhau cả mà. Chạy đi đâu làm chi cho mệt?

Những người trong chính quyền miền Bắc chắc cũng không hiểu nổi, tại sao nhân dân miền Nam sắp được “giải phóng”, sắp được sung sướng, sao mà lại bỏ chạy. E rằng, họ bị Mỹ Ngụy tuyên truyền đầu độc, nên đại dột dong thuyền ra khơi. Họ cho rằng, những người bỏ trốn họ, là loại trây lưỡi, sợ lao động, sợ khổ.

Trong những ngày cuối cùng của cuộc chiến tranh sắp tàn. Bạn của Tâm hối hả đến tận nhà lo lắng nói :

-Anh sửa soạn hai bộ áo quần. Đem theo một ít thức ăn khô, một chai nước. Tôi đã ghi danh cho anh được xuống xà lan ở Tân Cảng, và sẽ được kéo ra khơi hôm nay hoặc ngày mai.

Tâm trầm ngâm:

- Không đi đâu cả. Tôi sinh ra trên quê hương này, và sẽ sống và chết với quê hương.

-Anh chấp nhận sống với cộng sản?

-Anh chưa hiểu ý tôi. Nếu phải chọn tự do và cộng sản, thì tôi sẽ chiến đấu để bảo vệ một chính thể tự do. Nhưng nếu phải chọn quê

hương và một nơi vô định khác, thì tôi chọn quê hương. Đất nước mình đã chịu chiến tranh tàn phá ba mươi năm nay. Tan tác, đổ vỡ quá nhiều. Bây giờ là lúc toàn dân cần góp tay xây dựng lại quê hương thân yêu của chúng ta. Tôi đã chuẩn bị tinh thần rồi. Chấp nhận đi tù vài, ba năm, nếu phải đi đập đá Trường Sơn, thì đá đó cũng để xây dựng đường sá và nhà cửa cho quê hương này. Đi ra ngoài, dù có làm được gì, thì cũng là làm cho người ta. Tôi chấp nhận mọi gian khổ để đổi lấy cuộc sống còn có quê hương.

Người bạn nhìn Tâm với ánh mắt u buồn:

-Tôi ước mong sao ý nghĩ của anh là đúng, và sau này không ân hận

Tâm quả quyết:

-Tôi sẽ không bao giờ ân hận với chọn lựa này. Tôi chọn quê hương.

Nửa tháng sau ngày miền Bắc thắng trận, một ông chú của Tâm, là cán bộ có vai vế, từ Hà Nội vào tiếp thu Sài gòn. Ông ghé lại nhà thăm. Ông này đã hăng hái tham gia cuộc kháng chiến

từ thời khởi đầu năm 1945. Trong tình thân gia đình, ông bức bối hỏi:

- Sao không bỏ chạy, mà giờ này còn ở đây? Thế thì khổ đời anh rồi!

Tâm ngỡ ngàng, nhưng cũng quả quyết nói:

- Cháu ở lại, để góp một tay xây dựng lại quê hương đổ vỡ. Chỉ mong làm một hạt cát nhỏ trong công cuộc tái thiết đất nước này.

Ông chú cười buồn mà nói:

- Ai cho anh xây dựng mà hồng? Anh tưởng dễ lắm sao?

- Cháu không hiểu hết ý của chú.

- Rồi anh sẽ hiểu. Anh phải “kinh qua” mới thấm và hiểu. Chưa thực sự sống trong chế độ, thì dù cho có đọc ngàn cuốn sách, anh cũng còn mơ hồ và đầy ảo vọng.

Tâm mạnh dạn nói mà không sợ ông chú buồn lòng:

- Nếu cháu không lầm, thì chú cũng đang là một rường cột của chế độ này. Với cái vai vế của chú, thì chú cũng có thể tạo điều kiện cho những người yêu mến quê hương này có cơ hội phục vụ đất nước. Quê hương này là của chung, gia sản của tổ tiên nhiều đời gây dựng lại, không của riêng ai, không của riêng đảng phái nào.

Ông chú cười, ánh mắt có vẻ thương xót người cháu, ông nói:

- Không. Anh nói vậy là chưa hiểu chi về xã hội chủ nghĩa cả. Chú cũng chỉ là một bánh xe trong guồng máy đang vận hành. Bánh xe nào không hoàn toàn ăn khớp, thì bị loại ra ngay. Bị vứt bỏ không thương tiếc. Bị chà đạp, bị hành hạ, sống không được, chết không xong. Anh không có quyền yêu mến quê hương theo tâm ý của anh. Phải yêu theo lối của người khác vạch ra, hoàn toàn đi trong đường lối đó, nếu anh muốn sống còn. Tôi xin anh, đừng có nói cái giọng điệu quê hương là gia sản chung cho ai khác nghe, mà không có lợi cho bản thân anh.

Tâm thở dài. Một lúc sau ông chú nói tiếp:

- Điều cần thiết nhất chú dặn anh, là đừng có đại mà thành thật khai báo lý lịch và tội lỗi của mình. Anh đã ở miền Nam, thì dù anh có làm gì, hay không làm gì, cũng có tội với cách mạng cả. Phải tự nhận là

có tội, và chỉ nhận những tội khơi khơi thôi. Chuẩn bị một bản lý lịch cá nhân. Cái gì không lợi thì đừng khai. Cái gì giấu được thì cứ giấu. Viết càng ngắn, gọn, rõ ràng càng tốt. Khai cho y hệt nhau, đừng sai chạy. Đó, chú chỉ giúp anh được chừng ấy thôi, anh nhớ cứ làm theo thì bớt được vận hạn khó khăn.

Tâm chấp nhận đi tù cải tạo với sự bình tĩnh, không chút lo lắng buồn phiền. Anh đã chuẩn bị trước, và đây là chuyện

phải đến. Tâm cũng không có ảo vọng đi “học tập” một tháng hay hai tuần như thông cáo do chính quyền phổ biến. Nhưng Tâm vẫn mong rằng, anh nghĩ sai. Anh đã chuẩn bị cho một cuộc đời tù tội lâu dài. Mang theo những vật dụng thật bền, chắc chắn. Những tuần đầu trong trại cải tạo, Tâm thấy bạn bè xài phí những vật dụng mang theo, anh nói với các bạn trong một buổi họp tổ:

- Các anh nên tiêu xài tiết kiệm lại một chút. Đầu đã chắc một tháng là được về ngay!

Các bạn anh nhao nhao phản đối:

- Cánh mạng trước sau như một. Anh không tin tưởng chính sách của cách mạng sao? Anh còn tư tưởng lạc hậu lắm. Cách mạng nói một tháng, là một tháng, không sai chạy đâu!

Thấy tất cả bạn bè đều phản đối dữ dội, và nếu cán bộ quản giáo biết được, hay có người báo cáo thì bất lợi cho bản thân, Tâm vội vàng cười giả lả:

- Thôi mà, tôi nói chơi cho vui, mà làm anh em sợ. Nói đùa, anh em bỏ qua đi.

- Đùa làm đứng tim người ta. Cách mạng không bao giờ nói sai cả.

Tâm biết anh em sợ, không dám nghe nói sự thực. Muốn nuôi ảo tưởng là một tháng sẽ được tha về, nên phản đối lời khuyên của Tâm.

Sau ba tuần mà chưa thấy “bài vở và học tập” chi cả. Đám tù lao nhao tiên đoán rằng, cách mạng sẽ khoan hồng cho về, mà không cần học tập lôi thôi. Đoán rằng, họ sẽ phát tài liệu

cho anh em đọc, vì ai cũng đã có trình độ học vấn khá, không cần phải giảng dạy. Tâm chỉ cười, và mong sao cái mơ ước hảo huyền của anh em đúng sự thực, chứ trong lòng Tâm, không hề có ảo tưởng nào. Nhiều đêm, khi chín giờ, đèn điện tắt, có tiếng tắc kè kêu vang dội rất rõ trên đồi cao: “Tắc kè. Tắc kè.” Anh em diễn dịch ra là có điềm tốt thông báo, nên tắc kè kêu là “Sắp về. Sắp về.” Có nhiều anh loan tin rằng, mấy đêm nay xem thiên văn, thấy nhiều sao chiếu đồng quy về hướng Sài gòn, bởi vậy, anh em cũng sắp được tha về nay mai

Nhiều tháng sau vẫn chưa được tha về, mà thời gian tù không xác định. Tiếng tắc kè được diễn dịch lại là “Đếch về. Đếch về.”

Một người bạn nói với Tâm:

-Bọn cán bộ luôn luôn nhắc nhở là “yên tâm cải tạo”, làm sao mà yên tâm, khi gia đình còn lắm việc bộn bề, vợ con không biết sinh sống ra làm sao, ngày ra trại chưa được xác định. Thì làm sao mà yên tâm cải tạo được?

Tâm cười và trả lời:

-Yên tâm cải tạo. Đúng. Mấy tên cán bộ nói đúng. Yên tâm đi, ngày về còn xa lắm lắm. Đừng nôn nóng, vô ích. Không yên tâm, thì cũng không được gì. Bận lòng thêm khổ. Chúng ta bị mắc bẫy rồi, cứ đừng hy vọng, đừng mong ước gì cả. Yên lòng. Nếu có một ngày nào đó, được kêu tên cho ra về, thì sung sướng lắm. Nếu chưa được về, cũng đừng mong. Có mong là có bôn chôn, có khổ tâm. Hãy yên tâm đi, yên tâm cải tạo.

Mấy người bạn Tâm bây giờ đã bớt ảo tưởng, nhưng vẫn chưa tắt niềm hy vọng. Họ thường tỏ vẻ bức bối khi nghe các bạn khác đọc các câu thơ: “*Bao giờ cốc sắt nở hoa, Bà Đen hết đá thì ta mới về*” hoặc “*Khi đi vợ mới mang bầu, Ngày về con đã bạc đầu như cha.*”

Cũng may nhờ lời khuyên của ông chú đã từng kinh qua dày dạn trong chế độ, là đừng dại dột thành thật khai báo, nên Tâm được tha tù, về nhà sớm hơn bạn bè cùng trang lứa, cũng mất hơn ba năm, gần với thời gian anh đã tiên đoán và chấp nhận.

Trong thời gian này, tình hình lương thực vô cùng khó khăn. Cả nước đều đói vàng mắt - không kể các trại tù còn đói khổ đến cỡ nào - nhà nhà ăn độn khoai sắn, bo bo, mì sợi. Bụng dạ mọi người khi nào cũng lửng lửng, nhột nhạt, có kiến bò. Miệng thì luôn thòm thòm. Đời sống thường ngày vô cùng khó khăn. Ít còn ai đủ dại để tin tưởng vào tương lai tươi sáng hạnh phúc. Không biết ai bày, mà bọn trẻ con hàng xóm thường ngêu ngao hát bài ca sửa lời: “...*tổ quốc ơi, ăn khoai mì ngán quá, kể từ giải phóng vô đây, ta ăn độn dài dài, kể từ giải phóng vô đây, ta ăn độn toàn khoai.*”

Thời này, tốt nhất là bịt tai, nhắm mắt mà sống. Đừng bao giờ nói ý nghĩ trung thực của mình cho ai nghe. Có lẽ, tốt hơn hết là đừng có ý kiến chi khác với mọi người. Ai sao mình vậy. Đúng hay sai, thật hay giả, không cần biết đến làm chi. Đó là thái độ khôn ngoan nhất.”

Ông cậu lớn tuổi lắc đầu:

-Không được. Phải can đảm nhìn thẳng vào sự thật, và đừng tự dối lòng để giả tin vào lời lừa mị láo khoét. Nếu ai cũng dám nhìn thẳng vào sự thực, nói lên sự thực, thì bọn dối trá sẽ không còn đất sống, và không còn cơ hội ức hiếp, áp bức kẻ hiền lương. Người miền Bắc và miền Trung khôn ngoan quá, cẩn trọng quá, nên gắng nhịn nhục để sống còn, bởi vậy nên bị ức chế, bị chà đạp, bị dày xéo, không còn thể thống chi cả. Chú ra ngoài chợ Sài gòn mà xem,

hay chú lên xe đò mà nghe các bà chửi cho nát mặt, nát mày, có dám bỏ tù hết cả nhân dân miền Nam này không?

Ban đầu, các anh ‘cách mạng’ cũng hung hăng, dọa dẫm, định áp đặt chính sách cai trị hà khắc như cai trị dân miền Bắc lên vùng đất này. Nhưng không ai sợ cả, không ai hòa theo lời nói láo khoét. Mấy anh bị hố. Dân miền Nam không hèn nhất đâu!

Ông cậu ‘cách mạng’ hạ thấp giọng:

-Nhân dân miền Nam này ăn nói phản động, không có lợi lộc gì cả, mà lại hại đến bản thân, gia đình. Nói lời phản động, để được cái gì chứ? Anh tưởng chúng tôi đều ngu muội, mù quáng cả, không nhìn thấy và phân biệt được sự thực và dối trá sao? Sống theo nếp sống mới thì phải biết “nói điều mình không tin, và tin điều mình không dám nói”. Đó là thái độ khôn ngoan, thức thời.

Mỗi ngày từ sáng tinh mơ, loa đã oang oang kêu gọi dân chúng sống theo nếp sống văn minh. Tâm không biết nếp sống văn minh của xã hội chủ nghĩa ra làm sao, đem hỏi ông một ông chú “cách mạng” khác. Ông hạ giọng trầm thì:

- Cái gì người ta thiếu, thì nói nhiều đến cái đó. Văn minh bây giờ là xe chạy bằng than củi, ăn cơm độn khoai sắn, xối vườn hoa trồng rau khoai rau dền, nuôi heo trên tầng lầu chung cư, áo quần xám xịt một màu, ăn nói một lời giống nhau y hệt. Văn minh mà nhà nước ta đang nhắm đến là làm sao cho miền Nam tiến kịp miền Bắc trong tiêu chuẩn, nghèo đói.

Tâm cười:

-Các ông bà con đi tập kết về khuyên đừng ăn nói phản động. Thế mà lời của chú, nghe ra còn phản động hơn ai hết. Thế thì hai mươi mấy năm đi theo cách mạng, chú đã làm được công trạng gì trong sự nghiệp xây dựng xã hội chủ nghĩa?

Nét mặt ông chú có vẻ tức tối:

-Công trạng cái con khỉ. Vì chú không biết a dua, không hèn nhất nói theo lời lếu láo dối trá của bọn chúng, nên chú bị bao vây, bị cô lập, bị bỏ đói trong hai mươi năm tập kết ra Nghệ An. Chú kiếm sống bằng nghề “hớt tóc chui”. Cả nước đã đói cho vàng mắt ra, gia đình chú còn đói hơn ai cả. Con cái không được nhận vào trường, thất học cả đám. Chẳng bị tù rục xương là may mắn lắm rồi cháu à.

-Thế thì xin chú cho cháu một lời khuyên, để sống còn trong xã hội mới này.

Ông chú lắc đầu:

-Không còn cách nào để cho các thành phần như cháu sống còn cả. Ngoại trừ... ngoại trừ bỏ nước ra đi. Chỉ có con đường đó thôi!

Một năm sau, Tâm đến được bến bờ tự do sau bao lần suýt bỏ mạng trên biển cả •

Cười mỉm chi

LÀM NHỤC

Cô gái đi tố cáo bạn trai với quan tòa vì bị làm nhục.

Cô gái nói:

- Hôm qua anh ấy đến nhà tôi chơi. Đang ngồi chơi thì anh ấy đê tôi xuống, cởi hết đồ tôi ra rồi ...

Tòa án:

- Rồi sao nữa?

- Rồi anh ấy bỏ đi ạ.

- Vậy tại sao cô lại tố cáo anh ấy làm nhục cô?

Cô gái chỉ tay vào mặt chàng trai hét lớn:

- Anh nhìn thấy cơ thể của tôi mà lại bỏ đi thì khác gì làm nhục tôi cơ chứ?

KHÔNG DẤU!!!

Vợ nhắn tin cho chồng mách tội con hư.

Chồng nhắn tin lại: “Em la con đi!”

Vợ nhận được tin nhắn, tức giận, gọi lại ngay cho chồng:

- Sao anh lại có thể nói về tôi bằng những lời lẽ như thế?

Chồng vội vàng phân bua:

- Anh bảo là em hãy “la con đi” chứ em kể tội của con với anh làm gì. Anh đang làm việc mà!•

Một Chuyện Có Thật Bên Lề Cuộc Sống

HÓA ĐƠN TÔI ĐÃ TÍNH RỒI!

Liz Woodward là người phục vụ tại một quán ăn tại tiểu bang New Jersey, Mỹ.

Vào 5 giờ một sáng thứ Năm, có hai nhân viên cứu hỏa bước vào quán ăn của cô, họ tỏ ra kiệt sức vì vừa xong vụ dập tắt đám cháy đã gây ra thiệt hại lớn cho một nhà kho. Paul Hullings và Tim Young tìm chỗ trống và Liz nhanh chân đến bàn để nhận đặt món của họ.

“Tôi cần ly cà phê lớn nhất mà cô có,” một trong hai nhân viên cứu hỏa tình nguyện một mỗi nói với Liz.

Cô mau chóng hiểu vì sao họ có một đêm dài như vậy. Sau khi Paul và Tim kết thúc bữa ăn sáng và muốn trả tiền, họ đã rất ngạc nhiên khi đọc hóa đơn. Có những chữ viết tay trên tấm hóa đơn đó. Liz đã viết “Tôi đã trả tiền cho bữa sáng của các anh hôm nay. Cảm ơn vì tất cả những gì các anh đã làm để phục vụ người khác và xông vào những nơi mà mọi người khác phải bỏ chạy.”

Paul và Tim xúc động bởi hành động chân thành của Liz bởi cô cũng y như họ, cũng phải làm việc ca đêm.

Hai người đàn ông sau đó dùng FB đăng hình ảnh ghi chú viết tay của Liz trên hóa đơn và nói về trải nghiệm bữa ăn của họ tại tiệm ăn Route 130 Diner ở Delran, nơi Liz làm việc. Họ khuyến khích mọi người ăn tối tại nhà hàng và cho Liz món tiền tip lớn. Nhưng họ không dừng ở đó, mà còn cụ thể hơn nữa.

Sau khi tìm kiếm trang Facebook của Liz, cả hai đều biết rằng Liz đã phải vật lộn để chăm sóc người cha đang bị bệnh của cô. Đầu năm 2020, cha cô bị liệt do tổn thương não. Gia đình không đủ khả năng mua một chiếc xe ô tô có hệ thống đưa xe lăn lên xuống, nên người cha bị ốm của cô quanh năm phải nằm trên giường. Còn Liz, cô phải gánh vác toàn bộ công việc gia đình. Hiện tại, cô đang làm 3 công việc bán thời gian suốt ngày đêm. Và chuyện bất ngờ không ai nghĩ tới trên đời này đã xảy ra:

Cô cần 17 ngàn USD cho chiếc xe này. Hai người lính cứu hỏa đã lập một trang GoFundMe để quyên góp.

Kết quả họ đã quyên góp được \$86,295 cho Liz. Có rất nhiều người bình thường muốn giúp cô gái tốt bụng.

Liz vô cùng bất ngờ và cảm động.

Cô nói với hãng tin ABC News rằng “Tất cả những gì tôi làm là trả tiền cho bữa sáng của họ, và tôi không nghĩ bất cứ điều gì sẽ xảy ra, trừ khi họ sẽ ra đi với một nụ cười.”

Lòng tốt là một vòng tuần hoàn.

Khi bạn trao đi lòng tốt, nó sẽ trở về bên bạn. Khi bạn gieo mầm hạt giống thiện lương, nó sẽ kết hoa thơm trái ngọt •

(st)

Con Số

• TRẦN VĂN GIANG

Người Tây phương thường sợ con số 13. Ngành Y khoa có một danh từ riêng để gọi căn bệnh “Sợ số 13”- Đó là “Triskedekaphobia.” Một loại bệnh tâm lý tương tự như sợ chiều cao, sợ bóng tối, sợ... vợ...

Mặc dầu ngày hôm nay người ta bắt đầu cho rằng đây chỉ là vấn đề dị đoan vô căn cứ; tuy nhiên chúng ta vẫn còn thấy là có rất nhiều cao ốc, khách sạn ở Hoa Kỳ không có ghi “Tầng thứ 13” trong thang máy cũng như trong sổ sách. Nhiều hãng hàng không dân sự không có ghi hàng ghế số 13 trên máy bay chuyên chở người.

Sự kiện dị đoan “Sợ số 13” bắt đầu từ lâu lắm rồi. Trong thời Trung cổ, các nhà giàu người Anh mở tiệc đãi khách, không

cho 13 người ngồi chung một bàn. Các bình hoa trang trí trong nhà không cắm 13 nhánh. Họ tin là số 13 sẽ mang lại sự bất hạnh cho gia chủ... Tuy nhiên, người Anh lại cho việc gà mái ấp 13 trứng sẽ mang lại nhiều may mắn và cũng ở Anh, các tiệm bánh bán một tá là 13 chứ không phải là 12. Họ gọi là “Một tá của hàng bánh - A Baker’s dozen.” Ngày nay, chúng ta vẫn thường nghe nói về “Thứ Sáu 13” như là một ngày xấu, một điều xui xẻo đặc biệt (?)

Khởi thủy, số 13 được dùng rộng rãi, bình thường như những con số khác. Vào thời cổ La Mã, lễ hôn phối (đám cưới) của giới quý tộc phải có đủ 13 người (gồm Cô dâu, Chú rể, 10 Nhân chứng và một Chủ tế gọi là Pontifex Maximus) thì hôn nhân mới được xem là hợp pháp. Ngày 13 tháng Hai (February 13th) là ngày lễ về tình yêu rất long trọng của người cổ La Mã (cũng được gọi là ngày thánh Valentine - “Saint Valentine Day”). Sau này, ngày “Valentine Day” bị dời lại thành ngày 14 tháng Hai (February 14th!) Ở Âu Châu (và nay ở Hoa Kỳ!) người ta có lệ ăn mừng “12 ngày trước ngày Chúa giáng sinh.” Ngày này được gọi là “Epiphany Eve.” Ngày “Epiphany” để kỷ niệm và đánh dấu ngày mà một số rất lớn người Âu Châu bắt đầu theo đạo Thiên Chúa. Ngay chính cái ngày “Epiphany” này là ngày thứ 13 (của tháng 12). Ở Thụy Điển và Áo, ngày 13 tháng 12 (December 13th) được xem là ngày của “Nữ thánh Ánh Sáng” (Saint Lucia). Ngày 13 tháng 12 là ngày ngắn nhất trong năm ở phía Tây Âu châu và ngày 13 tháng 12, Nữ thánh “Lucia” đem ánh sáng đến để đuổi các “Tà ma (evils)” đi!

Vấn đề người Tây phương sợ và loại bỏ “Số 13” diễn tiến từ nhiều hoàn cảnh (do ngẫu nhiên) bất hạnh có liên can đến “Số 13.”

Chẳng hạn, người Tây phương bỏ không dùng Âm lịch (đây là loại Âm lịch của tây phương- không phải Âm lịch của Trung Hoa). Loại lịch này căn cứ theo sự di chuyển của mặt trăng. Dần dà người Tây phương thấy Âm lịch đã không được chính xác cho lắm mà còn phức tạp nữa. Họ bắt đầu chuyển qua dùng Dương lịch (lịch tính theo sự di chuyển của quả đất theo mặt trời).

Chu kỳ của mặt trăng là 354 ngày -tức là 11 ngày ngắn hơn dương lịch. Ngày thứ 355 là ngày đầu tiên của tháng thứ 13. Tính như vậy, Âm lịch của Tây phương hồi đó có 13 tháng và mỗi tháng có 28 ngày và còn dư 1 ngày lễ không biết để vào đâu? Người ta còn gọi loại “Âm lịch (Tây phương!)” này là “Lịch 1 năm và 1 ngày!!!” (Hết biết!).

King Arthur, một vị vua trong huyền thoại của lịch sử Anh Quốc, đánh thắng người “Saxons” liên tiếp 12 trận, nhưng đến trận thứ 13 thì bị người “Saxons” giết chết. Một vị vua khác của Anh Quốc là King William Rufus bị giết vào năm 1100, sau khi trị vì nước Anh đúng 13 năm.

Các điều xấu về “Số 13” cũng bắt đầu từ các bài Phúc Âm được ghi chép lại trong Thánh Kinh, trong truyện cổ tích và trong huyền thoại của người Tây phương.

Judas, người phản Chúa Giê-Su và cuối cùng dẫn đến đến sự việc Chúa Giê-Su bị đóng đinh trên cây thánh giá, là tông đồ thứ 13 của Ngài. Trong “Genesis” chương 13 có bài giảng về việc Đức Chúa Trời đã tiêu hủy hai thành phố của những người “tội lỗi” (là “Sodom” và “Gomorrah”). Người Thiên Chúa giáo tin là hai thành phố này đã bị lún chìm xuống sâu và bị bao phủ bởi một hồ nước mêm mông, nay gọi là “Biển Chết” (“Dead Sea”) ở Trung Đông.

Cũng theo tài liệu được ghi chép lại từ các nhà truyền giáo của đạo Thiên Chúa ở Âu châu trong đó có nhiều huyền thoại về người “Pagan Vikings” - những người Vikings không tin và quyết không theo đạo Thiên Chúa. Họ thờ một “Nữ thần tình yêu” (“Goddess of Love”) gọi là “Freyja.” “Freyja” là thủ lĩnh của “12 Ác thần” khác làm thành một nhóm “13 Ác thần.” Đối với Nữ thần “Freija,” ngày trong tuần được xem là ngày may mắn là Thứ sáu. Người Vikings thường làm hôn lễ vào ngày Thứ sáu trong tuần. Về sau này những người Anh chống đạo Thiên Chúa cũng chọn ngày Thứ sáu để làm lễ thành hôn thay vì ngày Thứ Bảy hay Chúa Nhật trong tuần.

Tục truyền trong các ngày “Thứ sáu 13,” Nữ thần “Freyja” sẽ đi tìm và tiêu diệt những người “Pagan Vikings” đã bỏ “Freyja” để theo đạo Thiên Chúa giáo (?)

Văn hóa cổ Ai Cập và Hy Lạp cũng có để lại nhiều giai thoại về “Số 13.”

Lịch cổ của người Ai Cập có 13 tháng gồm 12 tháng dài và 1 tháng ngắn. Người Ai Cập tin là Thượng Đế được sinh ra trong tháng ngắn thứ 13 này. Trong môn bói bài “Tarot Ai Cập,” lá bài thứ 13 được gọi là “Lá bài về sự chết (Death Card!)”. Người ta cũng tin rằng vị thần tối cao của cổ Hy Lạp là “Zeus, King of God” có 12 vị thần phụ tá. Thần lực sĩ “Hercules,” là con trai của “Zeus,” dùng sức mạnh của mình để tiêu diệt 12 quái thần; nhưng lại bị giết bởi quái thần thứ 13.

Môn bói toán “Zodiac” của người Tây phương có 12 con giáp. Nguyên thủy, Zodiac có 13 con giáp: con giáp thứ 13 sau này bị bỏ tên là “Ophiuchus Serpentarius” (hình thể một người cầm con hai rắn). Ở thế

kỷ thứ 16, “Ophiuchus” cũng còn được người Hy Lạp gọi là “Alpheichius” (có nghĩa là “Thần Sáng Tạo”), tên được gọi theo một tên của một thầy thuốc trong huyền thoại Hy Lạp có khả năng làm người chết sống lại.

Hai con rắn mà “Ophiuchus” cầm ở tay sau này được ngành y khoa dùng tiêu biểu cho ngành bào chế thuốc tây để chữa bệnh (hình 2 con rắn quấn chung quanh cái ly!) Pluto gọi con giáp thứ 13 này là “Thần Chết!” (“God of the Underworld”).

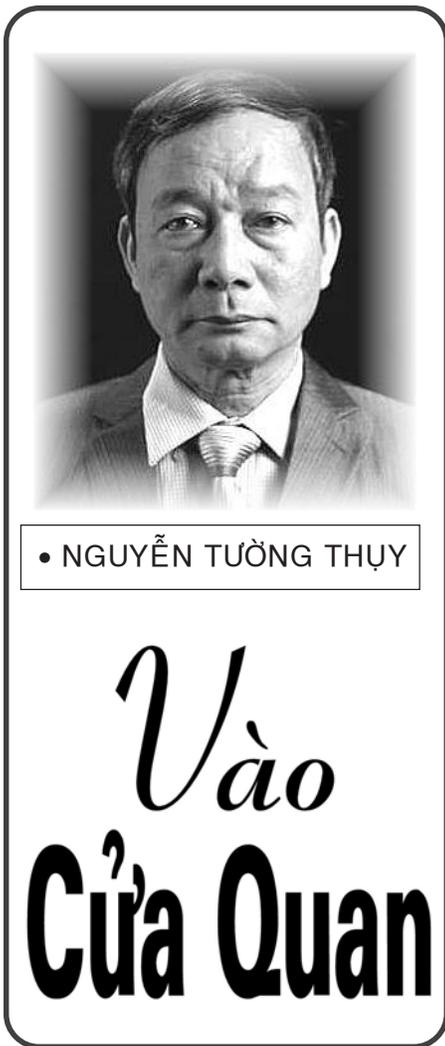
Tuy nhiên, Giáo Hội Thiên Chúa giáo La Mã vì đã bị ám ảnh bởi số 13, đầu tiên ra lệnh đổi hình ảnh của “Ophiuchus” cầm hai con rắn thành hình thánh Phao-Lô (Saint Paul) cầm một con rắn nhỏ (gọi là “viper”) rồi sau đó giáo hội lại quyết định bỏ hẳn con giáp thứ 13 này ra khỏi “Zodiac.”

Lời cuối

Con số 13 bắt đầu như mọi con số khác, là một con số hiền lành, dễ thương liên quan đến tình yêu, hôn nhân, ánh sáng và sự sáng tạo dần dà bị bỏ rơi và lãng quên vì những dị đoan vợ vẫn cay nghiệt đầy ác ý; bị hiểu lầm, bị kỳ thị bởi những sự trùng hợp ngẫu nhiên hoặc vô căn cứ.

Đã đến lúc chúng ta nên đem con số 13 trở lại với đời sống. Bởi vì con số 13 này đã có số phận thật hẩm hiu, thiệt thòi, bị điều đứng bầm dập hàng thế kỷ y hệt như hoàn cảnh của dân tộc và đất nước Việt Nam chúng ta.

Rồi sẽ có một ngày...•

• NGUYỄN TƯỜNG THỤY

Vào Cửa Quan

Lần đầu tiên làm cái việc đi đút lót mà trên sách báo, văn bản người ta hay gọi là hối lộ, đối với hắn quả là khó khăn. Việc này trước đây hắn thường đùn đẩy cho vợ.

Nhưng hôm qua, vợ hắn bảo:

- Tối đây cái Ly đẻ, em sẽ đi Sài Gòn một thời gian trông con cho vợ chồng nó. Anh phải thay em làm tất cả nên tập lo dần là vừa. Ngày kia, anh đi nộp đơn, em đã chuẩn bị tiền nong đầy đủ.

Hắn ngạc nhiên:

- Đi nộp đơn, lít xăng, chén nước cùng lắm là vài cốc bia, có gì mà phải chuẩn bị?

- Giời ạ. Anh như người trên mây ấy. Bây giờ đi làm cái gì cũng phải có tiền, không thì đừng nghĩ đến chuyện được việc.

Hắn vẫn chưa thông:

- Nhà thằng Mạnh chiếm đất nhà mình, phạm pháp rõ ràng mà kiện nó vẫn phải mất tiền là sao. Tưởng nó muốn giảm tội thì mới

phải đút lót chứ?

- Anh chẳng hiểu gì cả. Thằng bị kiện phải đút, thằng đi kiện cũng phải đút, đứa nào đút nhiều hơn thì mới mong thắng. Đúng sai là ở họ chứ đâu phải ở pháp luật. Người ta coi luật pháp là cái gì đâu!

Hắn tìm cách thoái thác:

- Anh không đi đâu, ngưng lắm. Người ta làm việc đã được trả lương. Mình làm thế, chẳng hóa ra coi thường người ta, xúc phạm đến nhân phẩm của họ, coi uy tín, danh dự cán bộ nhà nước chỉ bằng mấy triệu đồng sao?

Vợ hắn cúi:

- Chúng nó làm quái gì có nhân phẩm mà xúc phạm. Anh mà biết ngưng thì đừng sống ở cái xã hội này nữa.

Độ này vợ hắn ăn nói bừa bãi quá, mở miệng ra là nói đến tiêu cực xã hội. Hắn đi học, người ta dạy hắn rằng đó là tàn dư của chủ nghĩa tư bản. Thế mới phải trải qua thời kỳ quá độ.

Vợ hắn suốt ngày lo chạy chợ rồi chúm đầu vào việc hầu hạ chồng con, làm sao hiểu được những điều sâu xa ấy.

Từ trước đến nay, bao nhiêu chuyện rắc rối xảy ra làm thiệt hại cho nhà hắn mà toàn do người khác gây nên cả.

Vợ chồng hắn gửi đơn từ đi khắp nơi nhưng cuối cùng không cơ quan nào giải quyết. Hỏi riết thì họ trả lời rằng nội dung đơn kiện của nhà hắn “không có cơ sở” hoặc là chuyển đơn về chính cái cơ quan bị nhà hắn kiện để trả lời hắn. Những ai biết chuyện thì bảo nhà hắn thua bên kia vì tiền.

Lần này, nhà hắn bị hàng xóm phá tường chiếm mất chục mét vuông đất. Vợ chồng hắn lại phải làm đơn kiện. Chẳng lẽ cứ để cho đứa nào muốn làm gì nhà hắn thì làm.

Hôm đi nộp đơn, vợ hắn dặn dò thật kỹ, còn lường trước tất cả những tình huống có thể xảy ra. Cô làm sẵn cho hắn mấy cái phong bao mỏng để xử lý ở các cửa.

Hắn tới cổng cơ quan, thấy mở liền dắt xe vào. Một tiếng gọi giật giọng:

- Anh kia, đi đâu?

Hắn giật mình đánh thót:

- Dạ! em vào nộp đơn ...

- Đơn gì?

Nhớ đến lời vợ dặn, hắn vội móc ra chiếc phong bì nhét vào túi anh gác cổng. Anh ta chẳng cần đọc xem đơn gì, trả hắn rồi chỉ cho hắn lối vào nơi cần nộp đơn tên người cần gặp một cách cặn kẽ.

Hắn nhận chiếc vé gửi xe làm bằng vỏ bao thuốc lá vinataba, rụt rè hỏi:

- Thế để xe ở đâu anh?

Tay gác cổng nhìn cái dáng vẻ

ngờ nghếch của hắn, thương hại:

- Anh mới đến lần đầu à. Cứ đi vào, để ở đâu cũng được.

Thế thì tiện, chứ cơ quan rộng mênh mông thế này, đi bộ có mà chết. Xung quanh lại có tường bao, thật an toàn. Cổng thì đã có bảo vệ kiêm thu tiền. Hắn thấy nhiều người ra vào nhưng không lấy vé, chắc là người trong cơ quan. Hắn nghĩ: vậy là cái vé của hắn là vé vào cổng chứ đâu phải là vé gửi xe. Hắn có tự trông được thì người ta vẫn bắt lấy vé cơ mà. Chẳng lẽ cả cơ quan này là một bãi giữ xe. Nhưng thôi, đây là việc của họ, mấy nghìn đồng tiền vé chưa ảnh hưởng gì đến bát cơm nhà hắn. Hắn đang lo một việc quan trọng hơn nhiều cơ.

Hắn dựng xe trước phòng tiếp dân rồi ngồi chờ. Lúc này có sáu người ngồi ở hàng ghế kê ngoài hành lang. Cửa phòng tiếp dân bịt bằng kính trong suốt nhưng bên trong lại được che bằng rèm màu xanh lơ dịu dịu, cứ mấy phút lại hé cho một người ra để người tiếp theo vào. Kể cũng nhanh. Chừng 30 phút sau thì đến lượt hắn.

Lúc này thì hắn đã có chút kinh nghiệm. Tránh bị quát phủ đầu, hắn kẹp luôn cái phong bì vào tờ đơn. Cán bộ tiếp dân nhìn đơn đọc tên, địa chỉ của hắn rồi ghi vào giấy biên nhận. Không thấy anh ta hỏi giấy tờ tùy thân. “Chắc cái phong bì đã thay cho chứng minh thư” - tự nhiên hắn có ý nghĩ đen tối thế.

Hắn thăm dò:

- Đơn của em giải quyết có nhanh không ạ?

- Cái đó còn tùy, có thể nhanh, có thể chậm.

Hắn hiểu ý, đặt lên một chiếc phong bì nữa.

Anh ta ra chiều suy nghĩ một lúc:

- Thôi được, đơn của anh tôi sẽ trình ngay. Chắc chỉ trong vòng dăm ngày anh sẽ nhận được giấy mời.

Bốn ngày hôm sau thì hắn nhận được giấy mời đến phòng số 21 tầng 2 nhà D3 gặp ông Lưu để giải quyết. Trước khi đi, vợ hắn nhét 300 đô la vào phong bì đưa cho hắn.

Tới nơi, hắn lại bị hỏi y như lần trước. Hắn ranh mãnh:

- Sếp gọi em đến để giải quyết cái đơn hôm trước mà. Chắc anh quên em rồi.

Tay gác cổng nhớ ra, giúi vào tay hắn chiếc vé gửi xe rồi cho hắn vào.

Đến chân cầu thang, hắn gặp thằng Mạnh, cái thằng đã cướp đất của hắn sáu hôm trước đi xuống. Không biết nó đi đâu. Chẳng lẽ nó cũng đi kiện hắn, vừa ăn cướp, vừa la làng chẳng. Nó nhìn hắn, vẻ mặt vênh váo đầy thách thức. Tất nhiên chẳng đứa nào hỏi đứa nào.

Hắn tới cửa phòng làm việc có gắn số 21, gõ nhẹ hai tiếng rồi đứng chờ.

Một tiếng nói lạnh lùng và đanh gọn:

- Mời vào.

Hắn run run đẩy cửa vào:

- Dạ, chào anh ... báo cáo anh, em ...

Rồi khúm núm đưa giấy mời ra, lập bập trình bày nội dung sự việc.

Ông cán bộ tên Lưu hỏi:

- Đất nhà anh có sổ đỏ chưa?

- Dạ chưa, nhưng là đất ở lâu năm. Chúng em vẫn đóng thuế nhà đất hàng năm đầy đủ ...

Ông ta thấy tay ra hiệu cho hắn ngừng nói:

- Vấn đề là ở chỗ ấy. Anh chưa có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất có nghĩa là nhà nước chưa công nhận quyền sử dụng đất cho anh. Thằng kia nó chiếm đất của anh, ai cũng biết. Nhưng về mặt pháp luật, bảo là đất của nhà anh thì không có cơ sở.

“Lại không có cơ sở” - hắn chán nản nghĩ. Vậy là mình đại rồi. Đúng ra hôm ấy, hắn phải đánh nhau với nhà thằng Mạnh không cho nó chiếm đất. Nó có kiện nhà hắn đánh nhà nó thì dựa trên cơ sở nào. Ai quay phim, chụp ảnh để làm bằng chứng.

Ấy là lúc điên điên lên thì hắn nghĩ thế thôi chứ làm sao mà hắn dám đi đánh nhau với người khác vì hắn là con người được giáo dục tử tế. Và chính cái sự tử tế ấy đã hại hắn, làm hắn khốn khổ bao nhiêu rồi.

Sực nhớ ra, hắn rút cái phong bì khê khàng đặt lên bàn.

Ông Lưu mở luôn phong bì ra. Đếm xong, ông ta đặt xuống bàn rồi lấy trong ngăn bàn một cái phong bì khác, rút ra xòe cho hắn xem sáu tờ bạc mệnh giá 100 đô

la Mỹ:

- Cửa thằng kia đấy. Nó sai nhưng cái lý của nó (ông vỗ ba đầu ngón tay vào cái phong bì của thằng kia) gấp đôi anh (vỗ vào phong bì của hấn). Cái chỗ đất ấy anh bảo của anh nhưng nó cũng cãi của nó. Vậy thì tốt nhất là nên hòa giải, hai bên chia đôi. Nếu anh đồng ý thì tôi cho gọi cả hai bên đến. Vậy là mỗi bên được một nửa mà tiền nó lại mất nhiều hơn anh, thế là coi như anh thắng nó. Được cái thuận cho các anh là hai bên đều biết “giá thị trường”. Nếu phải quay về lấy thêm thì mất một lần đi lại nữa. Còn nếu anh không nghe, đi kiện đâu thì đơn cũng về đây thôi. Tôi thấy anh có vẻ thật thà nên tôi cũng nói thật.

Trước khi hấn về, ông ta còn cẩn thận sờ hai túi quần của hấn xem có máy ghi âm, máy ảnh gì không rồi đẩy hấn ra, đóng sập cửa lại.

Hấn khoe với vợ:

- Thắng rồi em ạ. Mà nó lại phải mất nhiều tiền hơn mình. Tưởng thế nào chứ đứt lót cũng dễ. Hết bao nhiêu, người ta nói thắng, may mà hôm nay vừa đủ. Nếu thừa chắc họ trả lại. Đỡ phải bán khoản. Thế mà em cứ dạy anh mãi.

Vợ hấn toe toét:

- Em đã bảo mà. Cái gì cũng có giá của nó. Giá cả rõ ràng như vậy lại hóa hay. Những lần trước mình thua chỉ tại vì không biết giá. Hóa ra cơ chế bây giờ cũng thoáng thật. Nói toạc, không úp mở.

Rồi cô bắt hấn kể tỉ mỉ diễn biến đưa đến cái chiến thắng

hôm nay như thế nào.

Nghe hấn kể xong, cô rít lên:

- Giời ơi! thế mà bảo thắng là sao?

Hấn nhớ đến lời phân tích của ông Lưu, liền giải thích lại cho vợ:

- Thì nó được năm mét vuông, mình cũng được năm mét vuông.

Mà tiền nó lại mất gấp đôi mình, chả thắng là gì?

- Nó bị anh rồi. Sao đầu óc anh tối tăm thế. Cả mười mét vuông ấy là đất của mình. Mình sử dụng ổn định từ trước khi có Luật đất đai. Nó chỉ mất sáu trăm đô mà được năm “mét”. Còn mình mất không năm “mét” cho nó lại còn tiền phong bao mấy hôm nay nữa. Vậy thắng ở đâu?

Ừ nhỉ. Tại lúc ấy hấn sợ quá nên không nghĩ ra. Hấn tức lắm. Chợt nhớ tới lời ông Lưu nói, hấn thách lại vợ:

- Nếu em không nghe thì cứ việc kiện đâu thì kiện. Cuối cùng đơn cũng về tay ông ta thôi.

Sự thật cay đắng đó không phải là vợ hấn không biết vì chính nhà hấn đã từng nhiều lần gặp phải cũng như biết bao dân oan khác. Nhưng việc hấn nhắc lại lời ông Lưu đã làm cho cô nhụt chí.

Vợ chồng hấn ngao ngán nhìn mảnh đất nhà hấn ngày càng bé đi. Liệu rồi hấn có giữ nổi phần đất còn lại không? Ai là người bênh vực hấn?

Hấn chợt nghĩ: Hay là bán nhà đi chỗ khác ở???... Nhưng hấn vội gạt ngay: Đi đâu bây giờ? Tài cán của hấn chỉ cho phép hấn loanh quanh trong biên giới này thôi. Thôi thì đành cố chịu, chờ cho qua cái thời kỳ gọi là quá độ.

Nhưng chờ đến bao giờ? (VN ThờiBáo) •

LIÊM KHIẾT

Chuyện xảy ra ở Saigon, một nhà thầu muốn hối lộ ông bộ trưởng, ngỏ ý biếu ông ta chiếc ô tô, nhưng bị từ chối:

- Tôn chỉ của tôi là liêm khiết, ông hãy đem món quà về đi!

Nhà thầu nói:

- Tôi hiểu cảm nghĩ của ông về việc này. Thay vì biếu, tôi bán nó cho ngài với giá 25 USD vậy!

Ngài bộ trưởng suy nghĩ trong giây lát, rồi gạt đầu:

- Trong trường hợp đó, tôi sẽ mua hai chiếc!

THAM NHŨNG TRONG CHỔNG THAM NHŨNG

Cán bộ vật tư hỏi người kẻ biển hiệu:

- Một panô có nội dung: “Công nhân xí nghiệp X. kiên quyết chống tham nhũng!” Cỡ chữ to, giá bao nhiêu?

- Thưa anh, trọn gói là 200 nghìn đồng.

- Tốt, làm đi, ngày kia tôi lấy, ghi hoá đơn thanh toán tròn 400 nghìn đồng nhé!

SO SÁNH và SỰ KHÁC BIỆT - ĐÚNG QUÁ!

• NGỌC GIAO

Ý NGHĨA CUỘC ĐỜI QUA SỰ SO SÁNH

Khỏe không phải là nhắc lên Mạnh, mà là để Nhẹ xuống.

Kính không phải là đối với Trên, mà là xử với Dưới.

Đẹp không phải là Hút người vào, mà là giữ người ở lại.

Xấu không phải là tại gương mặt, mà ở tại Cách sống.

Khéo không phải là tạo điều To, mà là làm tốt điều Nhỏ.

Hay không phải là Ngạc nhiên, mà là sự Thú vị.

Buồn không phải là Bên ngoài, mà là ẩn Bên trong.

Mười nghịch lý thời đại

1/- Ngày nay ta có nhà cửa to hơn, nhưng gia đình bé lại.

2/- Bây giờ là thời “thức ăn nhanh”, nhưng tiêu hóa chậm.

3/- Ta có nhiều hiểu biết hơn, nhưng kém xử sự.

4/- Thân xác to hơn, nhưng tâm hồn nhỏ lại.

5/- Ta có nội thất cao cấp, nhưng đạo đức thấp tè.

6/- Ta lên Cung trăng và trở lại, nhưng ngại băng qua đường thăm hàng xóm.

7/- Chúng ta quá vô tư và quá ít cười.

8/- Nhà cửa khang trang hơn, nhưng nhiều tổ ấm tan vỡ.

9/- Ta học kiếm sống, nhưng không có cuộc sống.

10/- Ta bận lo nhiều về số lượng, nhưng ít về chất lượng.

Sự Khác Biệt

Ở Việt Nam: Người nghèo ăn rau, người giàu ăn thịt.

Ở Mỹ: Ngược lại.

Ở Việt Nam: Người nghèo ở trên núi, vùng xa thành phố.

Ở Mỹ: Ngược lại.

Ở Việt Nam: Người nghèo đeo nữ trang giả, người giàu đeo đồ thật.

Ở Mỹ: Ngược lại.

Ở Việt Nam: (Phi và các nước Á Châu khác) Nhiều người chết vì thiếu ăn.

Ở Mỹ: Nhiều người chết vì ăn nhiều.

Ở Việt Nam: Khen đẹp, không chịu.

Ở Mỹ: Khen đẹp, thank you!

Ở Mỹ: Lady first!

Ở Việt Nam: Ngược lại.

- Bên Mỹ: phụ nữ độc thân, đến 99 tuổi vẫn phải gọi “Miss” “Cô”

- Ở Việt Nam: phụ nữ lớn tuổi, độc thân, vẫn thành “Bà”

- Bên Mỹ: đối xử với trẻ nhỏ, người lớn vẫn lắng nghe, đối thoại bình đẳng để học hỏi

- Ở Việt Nam: trẻ nhỏ nói nhiều, đưa ý kiến này nọ, dễ bị phiền lòng người lớn

- Bên Mỹ: khi ly dị đàn ông rất “lỗ”

- Ở Việt Nam: ly dị thường tổn hại phụ nữ nhiều

hơn

- Bên Mỹ: sau xe hơi có thể gắn bảng viết “Tôi không thích tổng thống”, cảnh sát không quan tâm

- Ở Việt Nam: mới nghĩ tới , đã sợ xô khám

- Bên Mỹ: luật pháp bảo vệ người dân

- Ở Việt Nam: đồng tiền xé toạt luật pháp

- Bên Mỹ: những dịp Holidays , đại hạ giá thực phẩm , làm phước thiện nhiều hơn , giúp dân nghèo hưởng chung vui

- Ở Việt Nam: tăng máy chém giá lên cao, dân nghèo, buồn, càng khổ.

- Ở Việt Nam: bà xã là giám đốc ngân hàng và kiêm luôn nhân viên kế toán .

- Bên Mỹ: vợ chồng 50-50 , tiền ai nấy giữ .

- Ở Việt Nam: sau lễ cưới cô dâu không bị mất Họ .

- Ở Mỹ , phải đổi theo Họ của chồng, theo luật chung qui định - trừ khi cô dâu không muốn .

- Ở Việt Nam: Bệnh nhân sợ BS -

- Ở Tây Phương : BS sợ bệnh nhân tố cáo vì không có lương tâm nghề nghiệp, có thể bị cấm hành nghề và tù tội.

- Ở Việt Nam: gặp con nít hàng xóm - có quyền ẵm bồng hôn nựng .

- Bên Mỹ: gặp trẻ con phải tránh, không nên đụng chạm - Nếu quên , có thể bị Ủ -Tờ như chơi!

- Ở Việt Nam: ăn thịt chó thì không sao , ở Mỹ mà nhậu thịt chó là ử tử

- Ở Việt Nam: hỏi tuổi phụ nữ không sao , ở Mỹ mà hỏi tuổi phụ nữ coi chừng bị xách guốc rượt chạy.

- Ở Việt Nam: có thể mặc đồ bộ ra đường, ở Mỹ thì chỉ mặc đồ bộ lúc ngủ.

- Ở Việt Nam: đôi bạn nam hoặc nữ có thể nắm tay bách bộ, ở Mỹ thì chỉ khi nào bồ bịch.

- Ở Việt Nam: có thể vừa ăn vừa nói, ở Mỹ thì không.

- Ở Việt Nam: người vợ ở nhà giữ con cho chồng

đi chơi với bạn bè, ở Mỹ thì ngược lại.

- Ở Việt Nam: đàn bà rửa chén, ở Mỹ thì ngược lại.

Người Tây: - Ăn chậm, đi lẹ, hôn công khai, tè lén.

Người Việt: - Ăn lẹ, đi chậm, hôn lén, tè công khai!

Người Tây: - Họp bàn thì tranh luận. Họp xong thì thống nhất ý kiến, triển khai thì nhất trí.

Người Việt: - Họp bàn thì nhất trí. Họp xong mới bắt đầu tranh luận, lúc triển khai thì mỗi người mỗi ý !

- VN : “Dân giàu, Nước mạnh”

- Tây Phương : “Nước mạnh, Dân giàu”

- VN : Đảng cử, Dân bầu, kết quả trúng phiếu trên 90 %

- Tây Phương : Ứng cử viên tự do, không nhất thiết phải qua Đảng, trên 50% là đã quá thành công.

- VN : Không có thất nghiệp vì không bao giờ người thất nghiệp được bồi thường để sinh sống -

- Tây Phương : Có thất nghiệp vì được chính phủ bồi thường và thống kê.

- VN : Chính Phụ, Bộ, Ngành trung ương hay địa phương, quân đội, công an đều làm kinh tế, thương mại.

- Tây Phương : Hoàn toàn tuyệt đối cấm để khởi được lợi dụng quyền hành.

- VN : XHCN nhưng an sinh xã hội không có

- Tây Phương : Không có XHCN nhưng an sinh xã hội đứng hạng đầu của Thế Giới...•

PHÂN ƯU

Chúng tôi nhận tin buồn

Ông Giuse NGUYỄN XUÂN HY

vừa từ trần ngày 31 tháng 12 năm 2023
tại Evanston, Illinois
HƯỞNG THỌ 89 TUỔI

Chúng tôi xin chân thành phân ưu cùng
Bà NGUYỄN XUÂN HY và toàn thể tang quyến
Xin thành tâm cầu nguyện cho linh hồn GIUSE
sớm được hưởng Thánh Nhan Chúa.

GD Trần Đại Tân Á
GD Trần Vũ Bản
Ông Khúc Hữu Cháp
GD Nguyễn Thọ Dương
GD Trần Văn Dương
GD Vũ Văn Dương
GD Đỗ Trọng Dương
GD Trịnh Bá Đức
GD Nguyễn Giảng
GD Nguyễn Công Hoàng
Bà Lâm Hồ
GD Tống Hữu Kinh
Bà Lê Bích Lan

GD Huỳnh Viết Luận
Ông Phạm Đức Liên
GD Đỗ Đăng Mỹ
GD Phạm Châu Nam
Ông Hoàng Đức Nhã
GD Trần Văn Sơn
GD Đỗ Sĩ Thạc
GD Đỗ Thanh
Bà Nguyễn Bá Thọ
GD Hàn Long Toàn
GD Phạm Đức Tú
Bà Phạm Văn Tuyền

ĐỒNG PHÂN ƯU

UPCOMING EVENTS

SỰ KIỆN SẮP TỚI

JOIN US AT A FUTURE EVENT / THAM GIA CÙNG CHÚNG TÔI TẠI SỰ KIỆN SẮP TỚI

Lunar New Year Parade!

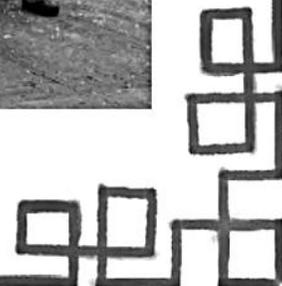
Date: February 17, 2024

Location: Asian On Argyle

Time: 12PM - 4PM

Vietnamese Association is marching in the Argyle Lunar New Year parade with our neighbors and community partners, and we would love to see you and your family there! Also, we will be selling our newly designed shirts and sweaters, and we will also be selling tickets to our Lunar New Year Dinner. Come to our office at 5110 N Broadway after the parade!

COMMUNITY UPDATES

CẬP NHẬT CỘNG ĐỒNG

TAKE CARE OF EACH OTHER / CHĂM SÓC CHO NHAU

Support the Vietnamese Association of Illinois by purchasing our new t-shirts and designed by Stacey Nguyen Creative. The design is inspired by a Vietnamese phrase: "Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao." The direct translation in English is: "One tree cannot amount to anything, but three trees together can look like a mountain." A simple English equivalent would be "With unity comes strength."

We resonate with this quote as our organization doesn't exist without the community we serve! Employees, volunteers, and community members coming together to care for each other. Help us in our mission and purchase VAI merchandise this holiday season.

Hãy ủng hộ Hội Người Việt tại Illinois bằng cách mua áo thun tay ngắn và tay dài mới của chúng tôi do Stacey Nguyen Creative thiết kế. Mẫu thiết kế này được lấy cảm hứng từ câu nói của người Việt: "Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao". Dịch sang tiếng Anh là: "One tree cannot amount to anything, but three trees together can look like a mountain". Một câu tiếng Anh tương đương là "With unity comes strength".

Chúng tôi đồng tình với câu này vì tổ chức của chúng tôi không có thể tồn tại nếu không có cộng đồng mà chúng tôi phục vụ! Nhân viên, tình nguyện viên và thành viên cộng đồng cùng nhau chăm sóc lẫn nhau.

Mutual Aid

Date: February 6, 2024

Location: 5110 N Broadway St Chicago, IL 60640

Time: 12:00-1:30 PM

Our next mutual aid event is on February 6th. We appreciate all of the support we've received last year and we hope to keep the program going strong in the New Year.

Chương trình Tương trợ Lẫn nhau

Ngày: 6 tháng 2 năm 2024

Địa điểm: 5110 N Broadway St Chicago, IL 60640

Thời gian: Từ 12:00 - 1:30 chiều

Chương trình Tương trợ Lẫn nhau sẽ được thực hiện vào ngày 6 tháng 2. Chúng tôi chân thành cảm tạ sự hỗ trợ của tất cả quý vị trong năm qua và hy vọng sẽ giữ cho chương trình tiếp tục phát triển mạnh mẽ hơn trong năm mới.

COVID-19 | Masks are Required at VAI's Offices

For everyone's health and safety, we continue to require masks in our office building. If you don't have a mask, a front desk staff person would be happy to give you a free one. VAI also has free masks available for community members.

COVID-19 – Xin vui lòng mang khẩu trang thường xuyên khi đi lại trong trụ sở HNV

Vì sự an toàn và sức khỏe của mọi người, chúng tôi sẽ tiếp tục yêu cầu việc đeo khẩu trang tại văn phòng VAI. Nếu quý vị không có khẩu trang trong lần ghé thăm tiếp theo, nhân viên tại quầy lễ tân sẽ sẵn lòng cung cấp khẩu trang miễn phí cho quý vị.

QUÝ VỊ CẦN XIN, GIA HẠN HAY BÁO CÁO NHỮNG THAY ĐỔI VỀ TRỢ CẤP XÃ HỘI

Chương trình
trợ cấp về
thực phẩm

Hỗ trợ y tế
cho các gia đình
có lợi tức thấp

Bảo hiểm
sức khỏe
cho trẻ em

IMMIGRANT
FAMILY RESOURCE
PROGRAM

XIN LIÊN LẠC VỚI CHÚNG TÔI
ĐỂ ĐƯỢC HỖ TRỢ XIN TRỢ CẤP
VỀ THỰC PHẨM
VÀ CÁC DỊCH VỤ Y TẾ

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - Chicago
5110 N. Broadway St., Chicago, IL60640
THAO TRUONG
Điện thoại: (815) 900-9019
Email: t.truong@hnvi.org

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DuPage
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
NGOC LE
Điện thoại: (630) 480-0224
Email: ngoc.le@hnvi.org

Xin vui lòng gọi
cho văn phòng chúng tôi
để biết thêm chi tiết

773.728.3700
vaiappointments@hnvi.org

CHICAGO OFFICE

5110 N. Broadway

Chicago, IL

60660

DUPAGE OFFICE

649 E. St Charles Rd

Carol Stream, IL

60188

Miễn Lệ Phí Và Hỗ Trợ Lệ Phí Cho Các Đơn Xin Nhập Tịch

★ Nếu quý vị đủ điều kiện nhập tịch VÀ cư trú tại Illinois, quý vị có thể đủ điều kiện để xin miễn lệ phí USCIS HOẶC nhận hỗ trợ lệ phí nhập tịch do tổ chức ICIRR tài trợ

Bảng thông tin thu nhập để nhận hỗ trợ lệ phí cho đơn nhập tịch N400

Số người trong gia đình	Miễn Lệ Phí	Hỗ trợ một phần và giảm lệ phí		Hỗ trợ toàn phần
		Thu nhập trên 150% theo mức nghèo Liên bang năm 2022	200% theo mức thu nhập trung bình khu vực năm 2022	Thu nhập dưới 100% theo mức thu nhập trung bình khu vực năm 2022
1		\$21,870	\$29,160	\$73,000
2		\$29,580	\$39,440	\$83,400
3		\$37,290	\$49,720	\$93,800
4		\$45,000	\$60,000	\$104,200
5		\$52,710	\$70,280	\$112,600
6		\$60,420	\$80,560	\$120,900
7		\$68,130	\$90,840	\$129,300
8		\$75,840	\$101,120	\$137,600

ICIRR
ILLINOIS COALITION
FOR IMMIGRANT AND
REFUGEE RIGHTS

**NEW
Americans
INITIATIVE**

A AGRUSS
LAW FIRM

TỔ HỢP LUẬT SƯ

People, First.

Qui Ngoc

**LUẬT SƯ VỀ TAI NẠN XE CỘ -
THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN**

**QUÝ VỊ KHÔNG TRẢ CHI PHÍ
LUẬT SƯ CHO ĐẾN KHI QUÝ VỊ
ĐƯỢC BỒI THƯỜNG.**

773-906-9999

Quingoc@Agrusslawfirm.com

**TƯ VẤN HOÀN TOÀN MIỄN,
LUÔN LUÔN SẴN SÀNG 24/7**

CHÚNG TÔI MUỐN GIÚP QUÝ VỊ

4809 N RAVENSWOOD AVE

SUITE: 419

CHICAGO IL 60640

**TỔ HỢP LUẬT SƯ CỦA
CHÚNG TÔI SẼ GIÚP QUÝ VỊ
CÁC VẤN ĐỀ: LUẬT HÌNH SỰ,
DUI, TICKETS, LUẬT GIA ĐÌNH
LI DỊ, DI TRÚ, THẺ XANH, QUỐC
TỊCH, EB3 MUA BÁN TIỆM
NAILS VÀ CƠ SỞ THƯƠNG
MẠI, DI CHỨC, THỪA KẾ,...**

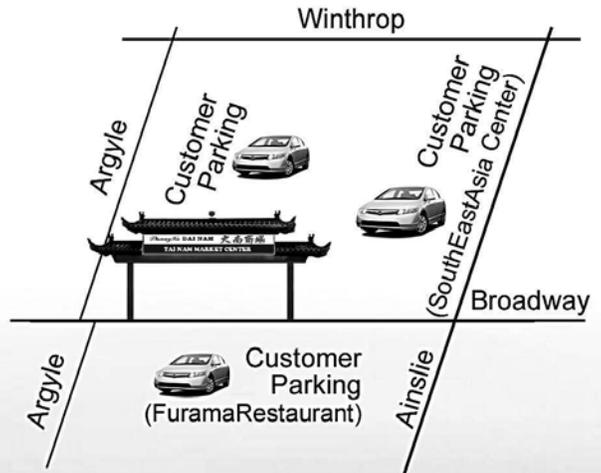
**1577
Client
Reviews
★★★★★ 5**

大 TAI NAM 南 MARKET Siêu Thị ĐẠI NAM

A premier Asian Supermarket in Chicagoland

Open everyday:
9AM to 8PM

Siêu Thị **ĐẠI NAM** 大 **TAI NAM** 南 **FOOD MARKET** 275-5666

4925 N. Broadway St., Suite J, Chicago, IL 60640
Tel: 773-275-5666, Fax: 773-275-9051
www.TaiNamMarket.com

Café Hoàng

VIETNAM -THAI Restaurant

232 W. Cermak Rd.- Chicago, IL 60616
(312) 674-9610

1020 W. Argyle St.- Chicago, IL 60640
(773) 878-9943

ĐỊA ĐIỂM RẤT KHANG TRANG

Ngoài những món ăn thuần túy Việt Nam như:

Các loại Hủ tiếu, Phở, Bánh bèo tôm cháy, Bún thịt nướng, Canh chua, Cá kho tộ, Cua/Tôm rang muối, Các món lẩu, Các món bò, gà, đồ biển xào và Cháo lòng, v.v.

Quý khách nên ghé Café HOÀNG để thưởng thức những món ăn Huế chính cống.

ĐẶC BIỆT:

Bún bò Huế ai ăn cũng chịu,
Ai thưởng thức cũng khen.

TIẾP ĐÃI ÂN CẦN

Mở cửa 7 ngày trong tuần
Kính mời

Bún Bò Huế

**Nếu Quý Độc Giả
Muốn Đọc Tất Cả
Các Số Báo
*người việt illinois***

**Từ Ngày Tục Bản
Xin vào Trang Mạng:**

www.hnvi.org/media

Quý vị muốn nhận nhiệm vụ
**CHĂM SÓC
CAO NIÊN TẠI GIA**

Hay

Quý vị Cao niên, Tật bệnh
**MUỐN ĐƯỢC
CHĂM SÓC TẠI GIA?**

**XIN LIÊN LẠC:
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
5110 N. BROADWAY ST.
CHICAGO, IL 60640**

CHƯƠNG TRÌNH
CHĂM SÓC CAO NIÊN

773 . 728 . 3700

Xin gọi:

NGUYỄN TRAN

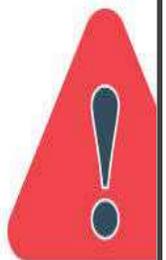
309 . 388 . 2137

**Avoid
Scams**

**Avoid
Scams**

**THE WRONG HELP
CAN HURT**

BEWARE OF IMMIGRATION SCAMS

MINI THƯỜNG XÁ

MEDICAL CENTER

4947 N. WINTHROP Ave.
CHICAGO, IL 60640

(773) 989-9118

PHARMACY (NHÀ THUỐC)

1069 W. ARGYLE St.
CHICAGO, IL 60640

(773) 728-1007

TRUNG TÂM Y KHOA CÓ NHIỀU BÁC SĨ, Y CỤ TỐI TÂN
NHÀ THUỐC NGAY BÊN CẠNH TẠO NHIỀU THUẬN LỢI

- **TRẦN XUÂN NINH M.D.**, Giảng viên Y Khoa Saigon, Bác sĩ gia đình và giải phẫu.
- **EDUARD ZINGER, M.D.**, Bác sĩ gia đình, Chuyên khoa Nội tổng quát
- **THOMPSON DZIDZA, PA-C**
- **IRINA DUDAR, M.D.**, Bác sĩ chuyên trị đau nhức và chích vào chỗ đau
- **HOWARD RUBIN, M.D.**, Bác sĩ gia đình và Vật lý trị liệu (Tai nạn xe cộ)

CHUYÊN TRỊ: CÁC BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM

NHÀ THUỐC:

- Có thử máu, nước tiểu, siêu âm, đo điện tim
- Xét nghiệm loãng xương
- Xét nghiệm chức năng phổi (PFT) tại chỗ
- Chích ngừa các bệnh cho trẻ em và người lớn
- Giao thuốc tận nhà
- Cung cấp dụng cụ y tế:
(Tã, gậy, sữa, máy đo huyết áp, máy thử tiểu đường...)
- Có bào chế tại chỗ những thuốc đặc biệt
(không có trên thị trường)
- Có nhân viên nói tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Hoa

GIỜ LÀM VIỆC:

MỞ CỬA 7 NGÀY MỘT TUẦN, TỪ 10:00am - 5:00pm

Nhận:

• **MEDICARE** • **MEDICAID**
và **HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM**

Để tránh chờ đợi, xin Quý vị vui lòng gọi điện thoại trước
để lấy hẹn khám bệnh hay lấy thuốc.

COSMETIC DENTISTRY

BROADWAY DENTAL

Nguyễn Thiện Minh

**5860 N. BROADWAY
CHICAGO, IL 60660**

**TEL: (773) 561-6071
FAX: (773) 561-0250**

NHA KHOA THẨM MỸ

- Tái tạo men răng, làm khít răng thưa
- Sứt mẻ, đen, nám, đổi màu

NHA KHOA NHI ĐỒNG

- Chăm sóc cho trẻ em mới mọc răng
- Phòng ngừa răng, sâu, mọc lệch

NHA KHOA TỔNG QUÁT

- Trám răng, nhổ răng cấm, lấy gân máu
- Bọc răng, làm các loại răng giả

- ⊕ **IMPLANTS:** Trồng răng thẳng vào xương hàm, để làm răng giả ổn định
- ⊕ **ORTHODONTIC:** Dùng Visible Braces để tiếp
- ⊕ **BLEACH:** tẩy tất cả các loại răng bị vàng, đen, nám
- ⊕ **PERIODONTIC:** Giải phẫu nướu răng để chữa bệnh sưng nướu, chảy máu răng, lung lay, đau rát.

**Mở Cửa: Thứ Ba – Thứ Bảy: 10AM – 6PM
Đóng Cửa: Chủ Nhật & Thứ Hai**

Phòng Nha Khoa

Bác Sĩ DAVID TOÀN NGUYỄN, DDS

**620 W. Roosevelt Rd., Unit A1 - Wheaton, IL. 60187
TEL: (630) 462-9047 • FAX: (630) 462-9047**

**TẬN TÂM, CỞI MỞ, THÀNH THỰC, CHÚ TRỌNG VỀ PHẨM CHẤT (Quality),
KHÔNG MẤT THỜI GIỜ CHỜ ĐỢI**

Đó Là Đặc Điểm Của Phòng Nha Khoa B.S. David Toàn Nguyễn, DDS

• NHA KHOA TỔNG QUÁT

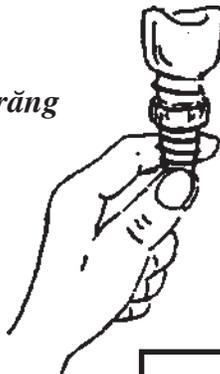
*Nhổ răng, Trám răng, Làm sạch răng
Lấy gân máu, Trị bệnh nướu răng*

• NHA KHOA NHI ĐỒNG

Khám nhập học, cố vấn trị liệu

• NHA KHOA THẨM MỸ

*Tẩy trắng răng
Tái tạo men răng (Porcelain Veneers)*

• LÀM RĂNG GIẢ ĐỦ LOẠI

Mũ răng (Crowns)

Cầu răng (Bridges)

Hàm giả (Denture)

Cấy răng (Dental Implants)

NHẬN CÁC LOẠI BẢO HIỂM

LÀM VIỆC THEO HẸN

**Thứ Hai - Thứ Năm & Chủ Nhật: 9AM - 5PM
Thứ Sáu: Từ 9AM đến 3PM**

VALUE SERVICES

AUTO REPAIR

AUTO BODY

TRANSMISSION

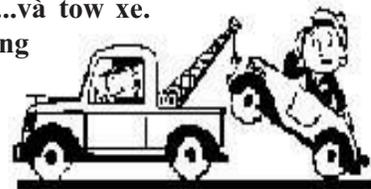
TOWING

6040 N. Broadway Ave., Chicago, Illinois - Tel: (773) 764-0550

TRANG BỊ KỸ THUẬT CAO - THỢ VIỆT, MỸ NHIỀU NĂM KINH NGHIỆM - TẬN TÂM

AUTO BODY

- * Làm đồng, kéo frame, giúp khách hàng liên lạc các hãng bảo hiểm...và tow xe.
- * Nhận sơn sửa tất cả các loại xe bị tai nạn hoặc tùy theo ý khách hàng
- * Giảm tiền deductible hoặc miễn phí cho những xe hư hỏng nặng

AUTO REPAIR

- * Chẩn bệnh bằng Computer.
- * Chuyên sửa Fail Test khói, Electrical và Engine performance
- * Sửa chữa bảo trì tất cả các hệ thống xe: Engine, Brake, Muffler, Fuel Injectio

GIỜ MỞ CỬA:

Thứ Hai – Thứ Sáu: 8AM – 6PM

Thứ Bảy: 8AM - 1PM

ĐẶC TRẦN kính mời

Chủ nhật: Đóng cửa

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

ADVERTISING RATES

NGUYỆT SAN **người việt illinois**

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang Màu (Colored Pages)

Bià Trong (Inside Cover): \$300

Bià ngoài trang sau (outside back cover): \$400

Quý độc giả muốn nhận được báo hằng tháng,
xin gửi ủng hộ \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

*To receive NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50*

- Giảm % nếu đăng dài hạn.
- Giá riêng dành cho Cáo Phó

MIDTOWN FUNERAL HOME and CREMATION OPTIONS

Under The New Ownership of GREGORY J. LINDEMAN

Proudly continuing to serve the Asian Community

**AN TÁNG, HỎA THIÊU, ĐƯA LINH CỬU VỀ VIỆT NAM
KHI NGHĨ RẰNG GIA ĐÌNH BẠN CÓ TANG SỰ**

**Xin Gọi Ngay Cho Chúng Tôi
Để Tham Khảo Miễn Phí Và Được Giúp Đỡ**

Lee Do
(Tiếng Việt)
(773) 502-1635

**KINH NGHIỆM
UY TÍN
GIÁ CẢ PHẢI CHĂNG**

Xin gọi trước vì chúng tôi
không ở văn phòng thường xuyên

Available 24 hours a day/ 7 days a week

Greg
(Tiếng Anh)
(773) 505-3874

PHỤC VỤ THEO YÊU CẦU CỦA TANG CHỦ

Địa điểm uyển chuyển • Chôn cất theo thẻ Mediplan của Bộ Xã Hội
Tùy nghi cử hành theo các nghi lễ tôn giáo, phong tục và hoàn cảnh

THAM KHẢO MIỄN PHÍ • CÓ NGƯỜI VIỆT PHỤC VỤ

GREGORY J. LINDEMAN
Owner/ Director
greg@midtownfunerals.com

3918 W. Irving Park Road
Chicago, IL 60618
773. 654. 3744
midtownfunerals.com

Quý khách
an tâm
khi
đậu xe
trong
PARKING
của
Hội Người Việt

**5017 N. Winthrop
Chicago, Illinois 60640
(Argyle và Winthrop)**

888.578.7275

• **Đậu xe theo tháng:**
(Monthly parking available):

\$ 140

**KHI QUÝ VỊ ĐẬU XE, LỢI TỨC THU ĐƯỢC
TỪ PARKING SẼ GIÚP HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ:**

- Hỗ trợ, phát triển các chương trình văn hóa, xã hội và giáo dục khác nhau để phục vụ người Việt và các nhóm dân tộc khác ở Illinois.
- Xây dựng tinh thần tương trợ lẫn nhau trong cộng đồng.
- Thúc đẩy mối quan hệ chặt chẽ hơn với các tổ chức khác nhau của người Việt quốc gia trong một nỗ lực chung để phục vụ theo nhu cầu của các thành viên trong cộng đồng.
- Tăng cường và duy trì sự đoàn kết của mọi cư dân người Việt trong tiểu bang Illinois.

Điều hành: SP+ 888-578-7275

**Funds from the parking
allows the Vietnamese Association of Illinois
to accomplish our mission:**

1. To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
2. To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
3. To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
4. To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois

Parking is managed by SP+ 888-578-7275

Mua chỗ đỗ xe tại www.parking.com với giá đặc biệt này.
Purchase parking at www.parking.com for this special rate.

THÔNG BÁO

DẠY TIẾNG ANH VÀ LUYỆN THI NHẬP TỊCH DÀNH CHO NGƯỜI LỚN

- Nhận ghi danh cho mọi trình độ
- Lịch trình dạy có thể được sắp xếp
- Dạy kèm từng cá nhân hoặc theo nhóm
- Nội dung giảng dạy xếp đặt theo trình độ học sinh

For details, please contact Adult Literacy Coordinator,
Matt – matt.small@hnvi.org
(708) 603-0396

CẦN TUYỂN NHÂN VIÊN CHĂM SÓC Người Cao Niên Tại Gia \$16.5 / Giờ

Chương trình Chăm sóc Cao niên đang phát triển, và chúng tôi cần tuyển chọn thêm nhân viên giúp đỡ phục vụ chăm sóc tại gia cho cao niên, đa ngôn ngữ, có trình độ chuyên môn về văn hóa nơi các Quận Hạt Cook, Dupage, Kane và Will trong các sinh hoạt hằng ngày, các công việc gia đình để giúp họ sống độc lập trong nhà cũng như trong cộng đồng.

Điều kiện:

- Có bằng Trung học hoặc bằng giáo dục nói chung.
- Có 1 năm kinh nghiệm chăm sóc con cái hay các thành viên trong gia đình.
- 18 tuổi trở lên
- Có đủ điều kiện làm việc tại Hoa Kỳ
- Có khả năng đọc, viết và nói, hiểu tiếng Mỹ
- Có thể lực để khiêng, kéo, bế được 25 ki-lô

- HUẤN LUYỆN CÓ TRẢ LƯƠNG
- LỊCH LÀM VIỆC LINH ĐỘNG
- CÓ THỂ LÀM VIỆC BÀN THỜI GIAN

- CÓ BẢO HIỂM Y TẾ/ NHA KHOA KHI LÀM VIỆC TỪ 30 G/TUẦN
- LƯƠNG BỔNG HẬU/ CÓ THƯỜNG CUỐI NĂM

Xin nhanh chóng liên lạc với chúng tôi để sớm được ghi danh làm việc:

Nguyen Tran

Email: nguyen.tran@hnvi.org

(309) 388-2137

Chicago, Cook County & Skokie area:
5110 N. Broadway Street, Chicago, IL 60640
Tel: (773)728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Dupage, Kane & Will County area:
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188
Tel: (331)806-3155 - Fax: (331)806-3155

VIETNAMESE ASSOCIATION OF ILLINOIS

Chúc Mừng Năm Mới

HAPPY NEW YEAR FROM VIETNAMESE ASSOCIATION OF ILLINOIS

We wish everyone and their families a healthy and prosperous year of the Dragon.

Kính chúc Quý vị và Gia đình năm mới Giáp Thìn An Khang và Thịnh Vượng

Please enjoy these pictures from our lunar new year celebrations over the years.

(773) 728-3700

VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS

IMMIGRATION PROGRAM CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ PROGRAMA DE INMIGRACIÓN

NATURALIZATION
GREEN CARD RENEWAL
EMPLOYMENT AUTHO.
REMOVAL CONDITIONS
TRAVEL DOCUMENT
ADJUSTMENT STATUS
FAMILY PETITION
FOIA REQUESTS
FBI PRINTS

NHẬP TỊCH
ĐỔI THẺ THƯỜNG TRÚ
GIẤY PHÉP LÀM VIỆC
THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ
TÁI NHẬP CẢNH
ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG
BẢO LÃNH THÂN NHÂN
THEO DÔI THÔNG TIN
LÝ LỊCH FBI

NATURALIZACIÓN
RENOVACIÓN DE RESIDENCIA
PERMISO DE TRABAJO
CONDICIONES DE RESIDENCIA
SOLICITUD DE DOCUMENTO DE VIAJE
RESIDENCIA PERMANENTE
PETICION DE FAMILIA
SOLICITUD DE FOIA
HUELLAS DE FBI

ONLY AVAILABLE ON TUESDAYS
(Asylum, U Visa, T Visa, TPS)

CHỈ NHẬN HẸN VÀO THỨ BA
(Tỵ nạn, T & U visa, TPS)

SOLO DISPONIBLE LOS MARTES
(Asylo, Visa T&U, TPS)

**PLEASE CALL
TO MAKE AN
APPOINTMENT:**

**XIN VUI LÒNG
GỌI TRƯỚC
ĐỂ LẤY HẸN:**

**POR FAVOR
LLAME PARA HACER
UNA CITA:**

Monday-Thursday / THỨ HAI- THỨ NĂM / Lunes-Jueves
9am - 5pm

(773)728-3700 / vaiappointments@hnvi.org

Vietnamese Association of Illinois - CHICAGO
5110 N. Broadway Street
Chicago, Illinois 60640
www.hnvi.org

Vietnamese Association of Illinois - DUPAGE
640 St. Charles Rd. - Suite 200
Carol Stream, Illinois 60188
www.hnvi.org